

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE NOVI GRAD SARAJEVO

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2869-7/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	14
5.2	Izvještavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	17
6.1.1	Prihodi i primici	17
6.1.1.1	Prihodi od poreza	17
6.1.1.2	Neporezni prihodi	17
6.1.1.3	Primljeni transferi.....	19
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	21
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	21
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	22
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	25
6.1.2.4	Kapitalni transferi	31
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	36
6.1.3	Finansijski rezultat.....	36
6.2	BILANS STANJA.....	37
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	37
6.2.1.1	Novčana sredstva	38
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	38
6.2.2	Stalna sredstva	40
6.2.2.1	Stalna sredstva	40
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	43
6.2.4	Izvori sredstava	43
6.2.5	Popis imovine i obaveza	43
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	44
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	44
8.	JAVNE NABAVKE	45
9.	OSTALI NALAZI	49
9.1	Sudski sporovi	49
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	49
V.	PRILOZI	54
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	54
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	54

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Novi Grad Sarajevo (u dalnjem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja više je iskazan za najmanje 1.843.260 KM jer su neutrošeni namjenski prihodi priznati kao prihodi perioda, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1.3. Izvještaja);**
- 2. U okviru kratkoročnih potraživanja iskazana su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od najmanje od 389.838 KM, za koja su rješenjima nadležnih sudova iz ranijeg perioda izvršni postupci obustavljeni uslijed nemogućnosti naplate, zbog čega ona nisu realno iskazana. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2. Izvještaja);**
- 3. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava jer knjigovodstveno nisu evidentirane ceste, a za ulaganja u cestovnu i ostalu infrastrukturu koja je u nadležnosti Općine u iznosu od najmanje 1.405.574 KM nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Efekti na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **U decembru 2023. godine okončan je postupak prigovora Općine na sudsko rješenje o izvršenju iz ranijeg perioda po osnovu naknade za gubitak prava korištenja zemljišta. Po ovom osnovu knjigovodstveno je evidentiran dio rashoda i obaveza, u iznosu raspoloživih sredstava Budžetom za ove namjene. U maju 2024. godine zaključen je Ugovor o vansudskoj nagodbi kojim je umanjena obaveza za 50% troškova zatezne kamate i ukupan dug Općine po ovom osnovu iznosi 696.183 KM, a ugovoren je plaćanje u četiri rate u periodu 2024. i 2025. godine (tačka 6.1.2.3 Izvještaja);**
- **Dio poslovnih prostora i stanova od kojih Općina ostvaruje prihode po osnovu davanja u zakup nije knjigovodstveno evidentiran i nisu okončane aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva ili raspolaganja (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrol Općine;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Općine da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.

Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora.

- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Novi Grad Sarajevo za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prilikom izrade Budžeta rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućim pozicijama analitičkog kontnog plana, a Odlukom o izvršavanju Budžeta nije precizno definisan način izvršavanja transfera po vrstama, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5.1 Izvještaja);
2. U Jedinstveni račun trezora nisu uključeni transakcijski računi preko kojih se vrši isplata naknada za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, što nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);
3. Nije proveden sveobuhvatan popis stalnih sredstava i potraživanja, kao ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5. Izvještaja);
4. Prilikom planiranja i provođenja postupaka javne nabavke, za izvođenje radova na rekonstrukciji i izgradnji cesta, vodovodnih, kanalizacionih i ostalih objekata koji su ugovoreni u iznosu od 5.187.612 KM, a realizirani u iznosu od 2.768.921 KM, nisu osigurani svi uslovi za realizaciju projekata i nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova. Navedeno je za posljedicu imalo produženje i kršenje ugovorenih rokova, a prilikom izvršavanja Budžeta nije postupljeno u skladu sa principom efikasnosti, kako je definisano Zakonom o budžetima u FBiH (tačke 6.1.2.4 i 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Mape procesa i registar rizika unijeti u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu), vršiti kontinuirano procjenu rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, te donijeti nedostajuće akte.	4.
2.*	Poduzeti aktivnosti kako bi se jedinica za internu reviziju uspostavila u potpunosti na način propisan Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Za namjenske transfere, donacije i druge vidove finansijske podrške općinskim projektima koji nisu planirani u Budžetu, a ostvare se u toku godine, donositi zaključke o prihvatanju i raspoređivanju tih sredstava u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta.	5.1
4.	Pri izradi budžeta rashode i izdatke planirati u skladu sa analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike, koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a odlukom o izvršavanju budžeta detaljnije urediti strukturu i način izvršavanja rashoda i izdataka budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1
5.	Analizu iskaza uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjavati na način da sadrži sve elemente propisane Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
6.	Neplanirane namjenske prihode i sa njima povezane rashode knjigovodstveno evidentirati na propisanim pozicijama u cilju poštovanja računovodstvenih načela pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja, sveobuhvatnosti i tačnosti propisanih Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.1.3
7.*	Potrebno je da Služba za poslove općinskog vijeća uputi inicijativu kako bi se usaglasili akti kojima se uređuju pravo ostvarivanja naknada vijećnicima iz više osnova i socijalno osiguranje, te vršiti umanjenje ovih naknada u slučaju odsustva sa sjednica.	6.1.2.2
8.	Obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i podzakonskim aktima.	6.1.2.2
9.	Za obavljanje sistematizovanih poslova izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.2
10.	Preispitati odredbe zaključenih sporazuma sa JP-om „Lokom“ d.o.o. Sarajevo u dijelu koji se odnosi na način izvršavanja usluga i osnova za njihovo plaćanje, uvažavajući činjenicu da se ne radi o nepovratnim davanjima, već o pružanju usluga.	6.1.2.4
11.*	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.3

12.	Izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i preknjižiti priznate, a neutrošene namjenske prihode na poziciju kratkoročnih razgraničenja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izještajima.	6.1.3
13.	U Jedinstveni račun Trezora uključiti sve transakcije račune preko kojih se obavljaju novčane transakcije, a poslovne promjene koje se na njih odnose knjigovodstveno evidentirati u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	6.2.1.1
14.*	Preispitati iskazana potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izještajima.	6.2.1.2
15.	Knjigovodstveno evidentirati ulaganja u cestovnu i drugu infrastrukturu iz nadležnosti Općine s ciljem realnog iskazivanja stalnih sredstava u finansijskim izještajima.	6.2.2.1
16.*	Nastaviti aktivnosti na rješavanju i utvrđivanju statusa poslovnih prostora i stanova i u skladu s konstatovanim knjigovodstveno evidentirati njihovu vrijednost na odgovarajućim pozicijama.	6.2.2.1
17.*	Nastaviti aktivnosti prema nadležnim kantonalnim institucijama kako bi se okončalo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i način knjigovodstvenog evidentiranja izvršenih ulaganja u izgradnju objekta „Gimnazija Dobrinja“ i „V gimnazija“ koji je u upotrebi već duži period.	6.2.2.1
18.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i potraživanja, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5.
19.	Vršiti procjenu ishoda sudskeih sporova u toku i shodno procjeni evidentirati uslovna potraživanja i potencijalne obaveze po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji.	7.
20.*	Prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki osigurati ispunjenost preduslova za izvođenje radova, voditi računa o građevinskoj sezoni, te ugovorima utvrditi rok za uvođenje radova kako bi se realizirali u godini kada su planirani.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (9)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
  - Odluka o izvršavanju budžeta Općine Novi Grad Sarajevo za 2023. godinu;
  - Budžet Općine Novi Grad Sarajevo za 2023. godinu;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
  - Statut Općine Novi Grad Sarajevo;
  - Zakon o trezoru u FBiH;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
  - Zakon o državnoj službi Kantona Sarajevo;
  - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
  - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenta za plaće, dodataka na plaću i naknada plaće izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine Novi Grad Sarajevo;
  - Odluka o naknadama vijećnicima, predsjednicima klubova, predsjedavajućem općinskog vijeća, zamjenicima predsjedavajućeg, članovima radnih tijela i članovima općinske izborne komisije;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Novi Grad Sarajevo je jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona Sarajevo, uspostavljena Zakonom o obrazovanju općina Sarajevsko polje i Stari grad Sarajevo² i Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.³ Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Kantona Sarajevo, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.⁴

Općina je nadležna za neposredno obavljanje poslova lokalne samouprave, a u njene nadležnosti spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za Općinu; osiguravanje uslova za zaštitu životne okoline; osiguravanje, uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencije prava na nekretninama; uređenje naselja, kvalitetu stanovanja i komunalnih objekata, obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, te lokalna infrastruktura (izgradnja, održavanje i korištenje lokalnih cesta, ulica, mostova i drugih javnih objekata od interesa za Općinu); lokalni saobraćaj; raspolaganje i upravljanje općinskom imovinom, te utvrđivanje i raspolaganje rentom na građevinskom zemljištu; vođenje urbanističke i stambene politike; osnivanje javnih ustanova i drugih pravnih lica radi ostvarivanja određenih privrednih, društvenih, komunalnih i drugih socijalnih interesa i potreba stanovništva; odlučuje o zaduženju Općine; obavlja razrez i naplatu poreza, naknada i taksi koje pripadaju Općini; osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige za djecu, obrazovanje i odgoj, javno zdravlje; osniva općinske službe i uređuje njihovu organizaciju i djelokrug i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost drugom nivou vlasti.

U registru budžetskih korisnika Općine Novi Grad Sarajevo za 2023. godinu kao budžetski korisnik upisana je Općina kao jedinstveni općinski organ uprave.

Općina je osnivač Javnog preduzeća „Lokom“ d.o.o. Sarajevo.⁵

Organi Općine su Općinsko vijeće (u dalnjem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavničko tijelo građana i ima 31 vijećnika. Donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način njegovog rada, tok sjednica i druga pitanja u vezi rada. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, shodno Izbornom zakonu BiH.

Predsjedavajući Vijeća je Mirza Selimbegović, koji je imenovan 7. 5. 2021. godine.

Odlukom Vijeća o organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave uređena je organizacija Općine.⁶ Poslovi i zadaci iz nadležnosti Općine obavljaju se putem službi: Služba kabineta općinskog načelnika; Služba za privredu i lokalni ekonomski razvoj; Služba za urbanizam, stambene, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina; Služba za opću upravu; Služba za obrazovanje kulturu i sport; Služba za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo; Služba za investicije i komunalne poslove; Služba za finansije; Služba za zajedničke poslove, Služba civilne zaštite, Služba za inspekcijske poslove, Služba za lokalnu samoupravu i Odjel za internu reviziju kao samostalna organizaciona jedinica. U skladu sa odlukama o osnivanju formirano je Pravobranilaštvo i Stručna služba za obavljanje poslova Vijeća.

Prema pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, sistematizovano je 409 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine ukupno je bilo 277 zaposlenih.

Funkciju načelnika obavlja Semir Efendić, koji je izabran nakon izbora 2020. godine, a ovo mu je treći uzastopni mandat.

Sjedište Općine je u Ulici Bulevar Meše Selimovića br. 97.

² „Sl. list SR BiH“, br. 35/77 i izmjene Zakona od 27. 9. 1978. godine

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

⁴ Općinsko vijeće na 31.sjednici od 28. 12. 2023. godine donijelo je Statut, kojim je prestao da važi Statut Općine Novi Grad Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“ br. 9/98, 16/99, 12/00, 5/01, 8/01, 13/01, 14/04, 33/05, 16/08, 18/09, 36/09 i 2/17).

⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 18/09, 28/09, 8/13, 48/15 i 45/21)

⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 6/17

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim i planiranim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je utvrđeno da su preuzete određene mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izvršen je uvid i analiza predmeta „La Vie“ d.o.o. Visoko i „Spring“ d.o.o. Sarajevo, „Mojmilo Rezidence“ d.o.o. Sarajevo i „Murai-Komerc“ d.o.o. Sarajevo, te su u skladu s konstatovanim poduzete mјere i poništena su rješenja o utvrđivanju rente.
2.	Poboljšan je sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na korištenje službenih vozila, popunjavaju se putni nalozi PN 4 i uspostavljene su ažurne evidencije korištenja službenih vozila.
3.	Kapitalni transferi se izvršavaju na osnovu dostavljene finansijske dokumentacije u skladu sa potpisanim ugovorima, kojima se navode prava i obaveze ugovorenih strana, praćenje namjenskog utroška od strane nadležne službe, izvještavanje i nadzor, te eventualno povrat sredstava u slučaju nemamjenskog trošenja.
4.	Planiranje i izvršenje sredstava na ime „izvršenja pravomoćnih sudskih presuda i sudskih izvršnih rješenja“ vrši se na propisanim pozicijama, u skladu sa članom 74. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na primjenu kontnog plana za budžetske korisnike.
5.	Predložene su i provedene aktivnosti za rješavanje statusa 23 predmeta od plemenitog metala koje se čuvale u općinskoj blagajni dugi niz godina.
6.	Izvršene su izmjene i dopune odredbe člana 15. Odluke o pristupanju osnivanju JP „Lokom“ d.o.o. Sarajevo u dijelu kojim se definije da za njegove obaveze odgovara Osnivač cjelokupnom imovinom.

7.	Ugovorima o realizaciji dodijeljenih sredstava JP „Lokom“ d.o.o. Sarajevo navedeno je za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena budžetska sredstva, prava i obaveze ugovorenih strana, praćenje namjenskog utroška od strane nadležne službe i izvještavanje i nadzor.
8.	Općina je, prilikom donošenja odluke o pokretanju postupaka javne nabavke putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku radova, navela i odgovarajuće obrazloženje o ispunjenosti uslova iz člana 24. Zakona o javnim nabavkama BiH, i to dokumentuje relevantnom dokumentacijom (saglasnost i mišljenje nadzornog organa).
9.	Prilikom provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja vodi se zapisnik o postupku pregovora, uz obostrano potpisivanje nakon završetka pregovora, primjenjujući odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH.
10.	Nastavljene su aktivnosti koje se odnose na proces uknjižavanja poslovnih prostora u vlasništvu Općine, kao i aktivnosti koje će osigurati bolju naplatu potraživanja po osnovu izdavanja pod zakup i iseljenja utuženih zakupaca, u skladu sa Zakonom o preuzimanju Zakona o zakupu poslovnih zgrada i prostorija.
11.	Preispitani su kriteriji za raspodjelu sredstava nevladinim i neprofitnim organizacijama, te je javnim pozivima propisana dokumentacija koju trebaju podnosioci zahtjeva podnijeti u svrhu dokazivanja ispunjenosti, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnog trošenja budžetskih sredstava.
12.	Preispitani su kriteriji za raspodjelu sredstava nevladinim i neprofitnim organizacijama humanitarnog karaktera, te je javnim pozivima utvrđena dokumentacija koju je potrebno dostaviti u cilju transparentnog trošenja budžetskih sredstava.
13.	Kod dodjele sredstava boračkim udruženjima utvrđen je sistem bodovanja i vrijednost boda, i vrši se ocjena po kriteriju „namjensko korištenje budžetskih sredstava“.
14.	Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je za koje namjene se mogu koristiti sredstva tekuće rezerve, kriteriji i način izvještavanja o utrošku ovih sredstava. Tekuća rezerva u 2023. godini korištena je za namjenu utvrđenu navedenom Odlukom.

Djelimično realizovane preporuke

1.	Poduzimaju su aktivnosti na poboljšanju sistema internih kontrola, ali one još uvijek nisu okončane.
2.	U Općini je zaposlen interni revizor koji po ovlaštenju obavlja poslove rukovodioca, ali još uvijek nije u potpunosti uspostavljena funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
3.	Poduzete su aktivnosti u cilju usklađivanja primanja općinskih vijećnika u okviru dozvoljenih iznosa utvrđenih Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, ali i dalje dio vijećnika ostvaruje naknadu za paušal iz dva nivoa vlasti, niti se vrši umanjenje naknade u slučaju odsustva na sjednici.
4.	Izvršena je analiza potraživanja po osnovu dodjele neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, a naročito predmeta potraživanja „House – Milos“ export – import d.o.o. Sarajevo, „Unigradnja“ d.d. Sarajevo i „Tehnograd“ d.d. Tuzla, te su u skladu sa konstatovanim u ranijem periodu poništena rješenja, osim za predmet „Tehnograd“ d.d. Tuzla koji je djelimično poništen i još nisu okončane aktivnosti.
5.	Nastavljene su aktivnosti na utvrđivanju vlasništva i uknjižbe općinskih poslovnih prostora, na osnovu kojih je u toku 2016. i 2017. godine knjigovodstveno uknjižen dio poslovnih prostora Općine, ali koje nisu okončane.

6.	Pokrenute su aktivnosti u saradnji sa nadležnim ministarstvom u cilju potpune implementacije Sporazuma o finansiranju i izgradnji objekta Gimnazije – Dobrinja i V Gimnazije u dijelu koji se odnosi na uknjižavanje objekta u poslovne knjige s obzirom na to da je završen i u upotrebi, ali te aktivnosti nisu okončane.
7.	Poduzete su propisane radnje radi naplate potraživanja po osnovu kojih se ostvaruju javni prihodi, ali još uvijek nije u potpunosti izvršena ocjena njihove naplativosti i za nenaplativa potraživanja predložen nadležnom organu njihov otpis, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.
8.	U ranijem periodu poduzimane su aktivnosti naplate duga po osnovu izdatih rješenja o utvrđivanju naknada za prirodnu pogodnost – rentu, za dodijeljeno neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište i za zauzimanje javnih površina, ali još uvijek nije u potpunosti izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja potraživanja sa stvarnim.
9.	U slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova nastalog zbog krivice dobavljača aktivirane su odredbe ugovora koje se odnose na naplatu kazne za neblagovremeno završavanje posla, ali i dalje nisu osigurani svi preduslovi u cilju osiguranja da izabrani izvođači završe ugovorene radove u definisanim rokovima.
10.	Komisija za rashodovanje stalnih sredstava dala je prijedlog za rashodovanje, te je donesena odluka o njenom usvajanju (uništenje, prodaja otpada, poklon). Međutim, sredstva su knjigovodstveno isknjižena prije njihovog fizičkog uništenja, što nije u skladu sa propisima.

Nerealizovane preporuke

1.	Rashode i izdatke iskazivati u obračunskom periodu kada je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa modificiranim principom nastanka poslovnog događaja, odnosno prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.
2.	Potrebno je izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem potraživanja po osnovu izdatih rješenja nadležnih službi na osnovu kojih Općina ostvaruje prihode, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

1.	Internim aktom ili dopunom postojećih odluka definisati način obavljanja poslova prilikom postizanja Sporazuma o utvrđivanju naknade za kupovinu zemljišta na području Općine Novi Grad Sarajevo, te istim propisati kontrolne aktivnosti kao i mјere za sprečavanje mogućih grešaka i nepravilnosti. Nije izvršena ocjena preporuke jer se postupci eksproprijacije provode na osnovu Zakona o eksproprijaciji u FBiH kojim nije propisana ta obaveza.
2.	Potrebno je da nadležne službe poduzimaju adekvatne aktivnosti kako bi se poslovi u oblasti urbanističko – građevinskih i komunalnih poslova obavljali u skladu sa zakonski utvrđenim nadležnostima i Pravilnikom o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda, a sve u cilju povećanja naplate općinskih prihoda po navedenom osnovu. Ocjena preporuke nije vršena jer obavljanje ovih poslova nije bilo predmet revizije.
3	Osigurati implementaciju i praćenje realizacije potписанog Sporazuma o načinu uplate i usmjeravanju sredstava utvrđenih Ugovorom od 2. 2. 2012. godine i Aneksom III na isti, kojeg su potpisali premijer Kantona Sarajevo, načelnik Općine i direktor Zavoda u dijelu koji se odnosi na rješavanje imovinsko – pravnih odnosa na IX transverzali. Nije vršena ocjena preporuke zbog značajnog protoka vremena.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 20 preporuka, od čega je 11 novih i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2015. godinu (dvije nerealizirane i deset djelimično realizovanih).⁷

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je sedam preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, četiri je djelimično implementiranih, a za dvije nisu poduzete aktivnosti.

Poduzimanjem aktivnosti po preporukama rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁸, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH¹⁰ utvrđena je obaveza usklađivanja statuta jedinica lokalnih samouprava u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona (odnosno do 2007. godine). Općina je u decembru 2023. godine donijela Statut u skladu sa Zakonom, kojim je stavljen van snage Statut iz 1998. godine sa izmjenama i dopunama 2009. godine koji je bio donesen na osnovu Zakona o principima lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine utvrđena je unutrašnja organizacija,¹¹ organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, s opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući obaveze i odgovornosti.

⁷ Tri preporuke iz prethodnog izvještaja koje su ocijenjene kao djelimične a odnose na poduzimanje aktivnosti u vezi iskazanih potraživanja, njihovog usklađivanja i ocjene naplativosti spojene su u jednu preporuku, a dvije preporuke koje se odnose na godišnji popis spojene su u jednu

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

¹¹ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Novi Grad Sarajevo – prečišćen tekst od 9. 3. 2022., 30. 5. 2022. i 5. 4. 2023.

Odlukom o osnivanju Pravobranilaštva Općine Novi Grad Sarajevo¹² utvrđene su nadležnosti i način rada Pravobranilaštva koje vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, općinskih organa uprave i drugih institucija čiji je osnivač Općina. U skladu sa Odlukom, pravobranilac je na osnovu prethodne saglasnosti Vijeća, donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva kojim je uređena njegova unutrašnja organizacija.

Odlukom načelnika iz 2017. godine imenovani su koordinatori za finansijsko upravljanje i kontrolu, a u 2022. godini imenovan je Radni tim za uspostavu finansijskog upravljanja i kontrole.

Registrar rizika i mape procesa kojima se definišu tokovi procesa za ključne poslovne procese, odgovorna lica i identificuju rizici s mjerama za njihovo smanjenje usvojeni su Zaključkom načelnika od 30. 10. 2023. godine. Shodno tome, konstatujemo da u ranijem periodu nije vršena procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja. Zaključkom je definisano je da se mape procesa i register rizika kontinuirano ažuriraju, te su koordinatori za finansijsko upravljanje i kontrolu zaduženi da prate da li se register rizika ažurira u skladu s propisima, te da prate sve izmjene u organizaciji, kako bi se u skladu s tim izvršile adekvatne izmjene.

Kontrolne aktivnosti baziraju se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. U svrhu uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Općina je usvojila određene interne akte i procedure.

U skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor¹³ u decembru 2023. godine donesene su Računovodstvene politike Općine Novi Grad Sarajevo, kojim su stavljenе van snage politike iz marta 2023. godine. Ove politike nisu usaglašene sa izmjenama i dopunama federalnih računovodstvenih politika iz decembra 2023. godine u dijelu koji se odnosi na revalorizaciju stalnih sredstava. Također, nije propisan način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji zahtijevaju dodatna pravila za njihovo knjiženje (npr. ulaganja u komunalnu infrastrukturu i objekte koji su u nadležnosti Kantona Sarajevo, realizacija projekata koje Općina finansira ili sufinansira, ulaganja u tuđa sredstva i sl.).

Utvrđili smo da Općina nije izvršila unos mapi procesa i register rizika u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu) Federalnog ministarstva finansija, iako je Zaključkom Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine propisan rok za unos u Aplikaciju do 30. 11. 2023. godine.

Informacije i komunikacija u pojedinim slučajevima nisu na zadovoljavajućem nivou, s obzirom na to da se određene knjigovodstvene isprave ne dostavljaju pravovremeno Službi za finansije. Naime, u pojedinim slučajevima od ovjere faktura za izvedene radove od nadležne općinske službe do njihovog slanja u Službu za finansije protekne i do par mjeseci, a prema obrazloženju razlog je obimna dokumentacije, kontrola i usaglašavanja sa nadzorom.

Konstatujemo da je Općina donijela mape procesa i register rizika u oktobru 2023. godini, ali one nisu unesene u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu). Zbog navedenog u revidiranoj godini nije vršena procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, niti su okončane aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontrolu FBiH. Računovodstvene politike Općine nisu u potpunosti usaglašene sa važećim propisima i nije propisan način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji zahtijevaju dodatna pravila za njihovo knjiženje.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

¹² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 32/17

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16 i 99/23

Preporuka:

- *mape procesa i registar rizika unijeti u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu), vršiti kontinuirano procjenu rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, te donijeti nedostajuće akte.*

Interna revizija

Općina je shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁴ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u javnom sektoru u FBiH¹⁵ uspostavila Odjel interne revizije kao samostalnu organizacionu jedinicu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su tri radna mjesta u Odjelu interne revizije (rukovodilac i dva interna revizora) od kojih je popunjeno radno mjesto internog revizora. Rješenjem načelnika iz 2021. godine, interni revizor je ovlašten za rukovođenje Odjelom kao i donošenjem i potpisivanjem svih akata iz nadležnosti odjela.

Revizijom smo utvrdili da je donesen Strateški plan internog revizora Općine za period 2023. – 2025. godine i Godišnji plan internog revizora za 2023. godinu. Godišnjim planom planirane su četiri revizije i to revizija: 1) tekućih transfera za poticaj razvoja poljoprivredne proizvodnje; 2) praćenja realizacije zahtjeva građana dostavljenih putem mjesnih zajednica; 3) praćenja realizacije ugovora javnih nabavki za radove i 4) tekućih transfera za stipendiranje učenika. Sve planirane revizije završene su u 2023. godini. Godišnji izvještaj o obavljenim revizijama dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 16. 2. 2024. godine.

Budući da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca Službe za internu reviziju, sve poslove obavlja interni revizor, te se nadzor nad angažmanom ne vrši, zbog čega konstatujemo da jedinica za internu reviziju nije u potpunosti uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti kako bi se jedinica za internu reviziju uspostavila u potpunosti na način propisan Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

Općina je u decembru 2022. godine donijela Pravilnik o internoj prijavi korupcije u Općini Novi Grad. Odlukom načelnika od 27. 10. 2023. godine usvojen je Plan integriteta borbe protiv korupcije, u skladu sa Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo¹⁶ i Uputstvom za izradu i provođenje plana integriteta institucija javnog sektora u Kantonu. Planom integriteta utvrđeno je da su za nadzor nad provođenjem Plana zaduženi menadžeri integriteta, koji su imenovani rješenjem načelnika. Utvrđena je obaveza da su osobe zadužene za nadzor dužne najmanje jednom godišnje a po potrebi i češće da podnesu izvještaj o realizaciji plana načelniku. Do okončanja revizije nije bio sačinjen izvještaj.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Općine Novi Grad Sarajevo (u dalnjem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršavanju budžeta Općine Novi Grad Sarajevo za 2023. godinu (u dalnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta) Vijeće je usvojilo 28. 12. 2022. godine u iznosu od 55.802.000 KM.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁵ „Sl. novine FBiH2, br. 82/13 i 74/14 (stavljen van snage donošenjem novog Pravilnika „Sl. novine FBiH“, br. 49/20)

¹⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“ br. 35/22 i 44/22

Izmjene i dopune Budžeta za 2023. godine donesene su 28. 11. 2023. godine u iznosu od 60.765.000 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta prihodi su planirani u iznosu od 50.138.000 KM, te višak prihoda nad rashodima i prenos sredstava iz ranijih godina u iznosu 10.627.000 KM (neraspoređeni višak prihoda nad rashodima utvrđen godišnjim obračunom prethodne godine). U ranijem periodu neutrošena namjenska sredstva priznata su kao prihod perioda iako nisu utrošena, što je uvećalo iskazani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima. Ova sredstva planirana su za realizaciju kapitalnih projekata koji su raspoređeni na rashodovnoj strani u dijelu „kapitalnog budžeta“.

Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su rashodi i izdaci u iznosu od 60.765.000 KM od čega tekući rashodi 54.908.180 KM (plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca 10.475.000 KM, izdaci za materijal i usluge 5.157.000 KM, tekući transferi 13.779.820 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava 5.806.820 KM i tekuća rezerva u iznosu od 50.000 KM.

Revizijom smo utvrdili da je Dokument okvirnog budžeta za 2023-2025. godinu usvojen 26. 6. 2022. (u zakonski utvrđenom roku) i objavljen na internet-stranici Općine. Izrada Budžeta vršila se na osnovu propisanih procedura. Nacrt Budžeta sačinjen je 20. 10. 2022. godine i dostavljen Vijeću, koje je 28. 10. 2022. utvrdilo Nacrt i uputilo ga u javnu raspravu u trajanju od 21 dan. Prijedlog budžeta upućen je Vijeću 22. 12. 2022. godine koji je razmatran i usvojen 29. 12. 2022. u predloženom iznosu.

Članom 7. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da se uz budžet donosi odluka o izvršavanju budžeta, kojom se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta i njegovo izvršavanje.

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđeno je da se tekući transferi realizuju u skladu sa odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu tu oblast, a na osnovu: odluka vijeća; odluka načelnika, javnih poziva, pravilnika, ugovora, sporazuma, rješenja, zaključaka te programa i drugih akata. Kapitalni transferi realizuju se po odobrenju općinskog načelnika na osnovu potpisanih protokola, odnosno ugovora ili sporazuma sa korisnikom transfera, kojima će se bliže utvrditi način realizacije. Iako je Općina donijela značajan broj akata kojima su definisani način i realizacija tekućih transfera, Odlukom o izvršavanju Budžeta nije propisan način realizacije po vrsti transfera, odnosno nije utvrđena detaljna struktura rashoda i izdataka budžeta (transfera).

U 2023. godini Općini su doznačena sredstava namjenskog tekućeg transfera koji nije planiran u Budžetu, iz Budžeta FBiH na ime realizacije projekta podrške Europske unije BiH u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize. Međutim, za ova namjenska sredstava nije donesen Zaključak načelnika o povećanju prihoda i rasporeda rashoda o prihvatanju i raspoređivanju tih sredstava u skladu sa utvrđenom namjenom, a što je obaveza utvrđena članom 21. Odluke o izvršavanju Budžeta.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da se planiranje rashoda i izdataka, te prihoda i primitaka budžetom vrši na nivou analitičkog kontnog okvira za budžetske korisnike, te da se budžetsko računovodstvo vodi po načelu dvojnog knjigovodstva prema kontima iz analitičkog kontnog plana.

Revizijom smo utvrdili da pojedini rashodi i izdaci nisu planirani i iskazani na odgovarajućim kontnimima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što za posljedicu ima da evidentiranje istih nije vršeno na odgovarajućim pozicijama u Glavnoj knjizi (ulaganja u infrastrukturu i izdaci za tekuće održavanje planirani su i iskazani na poziciji kapitalnih i tekućih transfera, transferi udruženjima planirani i iskazani na poziciji transfera nižim nivoima vlasti i sl.).

Strategija razvoja Općine za period 2021-2027. usvojena je Zaključkom Vijeća od 26. 5. 2022. godine.

Program rada Vijeća za 2023. godinu donesen je u decembru 2022. godine, a načelnik je u januaru 2023. godine usvojio Program rada jedinstvenog općinskog organa uprave za 2023. godinu. Trogodišnji plan rada za period 2023-2025. nije usvojen, ali je Općina započela sa trogodišnjim planiranjem rada u revidiranoj godini te je u decembru donesen Trogodišnji plan rada za period 2024-2026. godine.

Za primljene namjenske tekuće transfere iz budžeta FBiH nije donesen zaključak načelnika o povećanju prihoda i rasporeda rashoda o prihvatanju i raspoređivanju tih sredstava u skladu sa utvrđenom namjenom, čime nije postupljeno u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta.

Prilikom izrade Budžeta, rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućim pozicijama analitičkog kontnog plana, a Odlukom o izvršavanju Budžeta nije precizno definisan način izvršavanja transfera po vrstama, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- za namjenske transfere, donacije i druge vidove finansijske podrške općinskim projektima koji nisu planirani u Budžetu, a ostvare se u toku godine, donositi zaključke o prihvatanju i raspoređivanju tih sredstava u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta;
- pri izradi budžeta rashode i izdatke planirati u skladu sa analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike, koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a odlukom o izvršavanju budžeta detaljnije urediti strukturu i način izvršavanja rashoda i izdataka budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

5.2 Izvještavanje

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da izvještaj o izvršenju budžeta načelnik podnosi Vijeću na usvajanje u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine. Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2023. godinu je sačinjen, a Vijeće je 25. 4. 2024. donijelo Zaključak kojim se ne usvaja ovaj izvještaj. Također, Vijeće je 25. 4. 2024. donijelo Zaključak o neusvajanju izvještaja o radu Jedinstvenog općinskog organa uprave za 2023. godinu.

Izvještaj o radu Općinskog pravobranilaštva za 2023. usvojen je na sjednici Vijeća od 29. 2. 2024. godine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U skladu sa Pravilnikom budžetski korisnici dužni su da uz godišnje računovodstvene izvještaje dostave tekstualni izvještaj u kojem će obrazložiti izvršenje budžeta, sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

Uz računovodstvene izvještaje sačinjena je i Analiza iskaza (tekstualni dio), ali utvrdili smo da ona ne sadrži detaljnija obrazloženja odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, obrazloženje o sumnjivim i spornim potraživanja sa opisom mjera koje su poduzete radi naplate, te značajne informacije o promjenama u toku godine koje imaju uticaja na izvršavanje budžeta (npr. dospjele obaveze po sudskim presudama za koje nisu planirana dovoljna sredstva).

Periodični izvještaji dostavljeni su Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- analizu iskaza uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjavati na način da sadrži sve elemente propisane Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. iskazani su prihodi u iznosu od 39.352.935 KM, a odnose se na: prihode od poreza (25.488.617 KM), neporezne prihode (11.110.069 KM), primljeni tekući transferi (811.580 KM) i primljeni kapitalni transferi (1.942.669 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihod od indirektnih poreza koji pripadaju Općini (13.704.273 KM), prihod od porez na imovinu (7.697.123 KM), prihod od indirektnih poreza za ceste (2.923.765 KM) i porez na dohodak (1.163.458 KM). Prihodi od indirektnih poreza se u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 11.110.069 KM, a njihovu strukturu čine: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (9.918.368 KM), prihodi od poduzetnički aktivnosti (1.241.741 KM) i novčane kazne (50.960 KM)

Naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga najvećim dijelom odnosi se na ostale budžetske naknade (5.925.233 KM), komunalne takse (1.338.456 KM) i posebne naknade i takse po federalnim i drugim propisima (2.531.734 KM).

U okviru *ostalih budžetskih naknada* najznačajnije su naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta (4.799.251 KM), naknade za oslobađanje obaveze za izgradnju javnih skloništa (440.374 KM), naknade za zauzimanje javnih površina (356.091 KM) i naknade za tehnički pregled (235.347 KM).

Prihodi po osnovu naknade od prirodnih pogodnosti – rente regulisani su Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu.¹⁷ Osnovicu za utvrđivanje naknade čini prosječna konačna građevinska cijena iz prethodne godine korisne stambene površine na području Općine koju utvrđuje Vijeće. Odlukom o prosječnoj konačnoj građevinskoj cijeni m² korisne stambene na području Općine Novi Grad Sarajevo za 2022. godinu¹⁸ utvrđena je cijena u iznosu od 1.626 KM po m²stambene površine. Odlukom o visini naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta - rente na području Općine Novi Grad Sarajevo za 2023. godine¹⁹ utvrđena je visina naknade po zonama od 1% do 6% utvrđene prosječne cijene. Nadležna općinska služba izdaje rješenja kojim se utvrđuje visina naknade, na osnovu zahtjeva investitora u redovnim postupcima ili u postupku legalizacije bespravno izgrađenih objekata. Odlukom je utvrđeno da se može odobriti plaćanje naknade za rentu obročno i to za pravna lica - investitore čija je korisna površina buduće građevine viša od 1000 m² do tri godine, a u postupcima legalizacije može se odobriti plaćanje naknade do 7 godina. Definisano je da se rješenjima utvrđuje naknada za rentu i način obročnog plaćanja, te da u skladu sa Zakonom o zemljišnim knjigama FBiH nadležna služba pravosnažno rješenje iz prethodnog stava dostavlja zemljišno knjižnom uredu radi upisa zabilježbe duga.

Prihodi od zauzimanja javne površine regulisani su Odlukom o privremenom korištenju javnih površina na području Općine Novi Grad Sarajevo²⁰ iz 2016. godine, a zauzimanje javne površine odobrava se rješenjem nadležne službe. Odlukom su utvrđeni način i uslovi za dodjelu lokacija za privremeno korištenje javnih površina i visina naknade za zauzimanje javne površine po zonama i namjeni zauzete površine ovisno o zonama i vrsti (postavljanje kioska, slobodnostojećih reklamnih panoa, prodajni tezgi, rashladnih tijela, stolova ispred ugostiteljskih objekata, javni parking prostor i ostalo). Rješenje kojima se odobrava korištenje javne površine i utvrđenoj naknadi, donosi načelnik putem nadležne službe.

¹⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 23/14 i 45/19

¹⁸ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 17/23

¹⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 17/23

²⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 10/16

Prema prezentiranoj dokumentaciji najveći dio rješenja odnosi se na odobravanje korištenje javnih površina za ljetne bašte (94) i objekte privremenog karaktera - kiosci (46). Po ovom osnovu knjiže se potraživanja a korisnici na osnovu rješenja vrše uplatu naknade na depozitni račun Općine.

Komunalne takse odnose se na općinske komunalne takse koje se naplaćuju po Odluci o visini komunalnih taksi Općine Novi Grad Sarajevo²¹. Odlukom su utvrđene vrste taksi, obveznik plaćanja, kriterij, zone i visina takse, način plaćanja i druga pitanja u skladu sa Zakonom o komunalnim taksama.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima čine: posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (1.385.748 KM), naknade za upotrebu cesta (959.506 KM) i naknade za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti predmjera i kataстра nekretnina (186.534 KM). Navedeni prihodi prikupljaju se na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, Zakona o cestama FBiH i Zakona o naknadama za korištenje podataka i vršenja usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina. Propisima je utvrđena namjena korištenja ovih prihoda, a ova sredstava se koriste na osnovu plana utroška ovih sredstava.

Napominjemo da Općina u skladu sa propisima ima otvoren podračun za prikupljanje sredstava za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća. Ova sredstva se priznaju kao prihod perioda u kojem su naplaćena, iako nisu utrošena, i ne vrši se preknjižavanje njihovog neutrošenog dijela na kratkoročna vremenska razgraničenja.

Prihodi od poduzetničkih aktivnosti najvećim dijelom odnosi se na prihod od iznajmljivanja imovine (1.209.741 KM).

Odlukom o dodjeli u zakup poslovnih prostora Općine Novi Grad Sarajevo²² utvrđeni su kriterij, uslovi, način i postupak dodjele u zakup poslovnih zgrada i poslovnih prostorija, zasnivanje, dejstvo, trajanje i prestanak zakupa, visina i način plaćanja zakupnine, obaveze u vezi sa garancijom plaćanja zakupnine i drugo u vezi zakupa poslovnih prostora kojima pravo upravljanja i raspolaganja ima Općina. Između ostalog, utvrđena je minimalna visina naknade za zakup prema poslovnoj zoni u kojoj se nalazi poslovni prostor i vrsti djelatnosti koja se obavlja u prostoru (od 4 KM do 13 KM/m²). Za samostalne podrumske prostore utvrđena je visina naknade od 4 KM/m², a za podrumske prostore koji su u sastavu poslovnog prostora kao jedne cjeline cijena zakupa se određuje u visini od 50% od ugovorene cijene zakupa. Ukoliko je podrumski prostor djelomično uslovan, cijenu utvrđuje načelnik na prijedlog komisije a minimalna visina zakupnine iznosi 0,05 KM/m². Također, za suterenske prostore određuje se cijena koja može biti umanjena do 50% u odnosu na osnovnu cijenu. Odlukom su definisani i korisnici kojima se izuzetno od odredaba kojim je utvrđena cijena zakupa, bez obzira na zonu u kojoj se poslovni prostor nalazi, visina naknade iznosi neto 1,00 KM/m² (organi uprave i upravne organizacije svih nivoa vlast, nosioci najvećih ratnih priznanja i članovima porodice poginulih nosioca priznanja, javne ustanove, boračka udruženja i udruženja za pružanje socijalne podrške i dr.).

Poslovni prostori dodjeljuju se putem javnog oglasa i neposredno na način utvrđen Odlukom, a dodjelu vrši Komisija za poslovne prostore koju imenuje načelnik na period od četiri godine. Komisija ima zadatak da provede proceduru javnog oglasa za dodjelu prostora u zakup, razmatra i daje prijedlog za neposrednu dodjelu, utvrđuje ispunjenje uslova za obnavljanje, odnosno produženje ugovora sa dosadašnjim zakupcima i korisnicima, te daje prijedlog načelniku. U skladu s Odlukom, zakupac je dužan dati garanciju o plaćanju zakupnine koja podrazumijeva uplatu jednogodišnje zakupnine unaprijed, bankovnu garanciju, bjanko mjenicu sa mjeničnom izjavom i trajni nalog od banke. Nakon provedene procedure u skladu sa Odlukom, načelnik zaključuje s pravnim ili fizičkim licem ugovor o zakupu kojim se regulišu međusobna prava i obaveze, na period od dvije godine. Propisana je mogućost produženja ugovora ukoliko korisnik redovno ispunjava svoje obaveze. Na osnovu ugovora vrši se mjesечно fakturisanje za zakup, te se knjigovodstveno evidentiraju potraživanja po ovom osnovu.

²¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 27/22

²² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 5/20

Prema prezentiranom pregledu Općina raspolaže sa 239 prostora od toga: 114 ih je komercijalno izdatih, 57 koji su izdati po cjeni od 1 KM/m² (javne ustanove, porodična ambulanta, Crveni krst, kulturno – umjetnička društva i sl.), 28 prostora koje koristi Općina za svoje potrebe (za mjesne zajednice, smještaj političkih stranaka koje participiraju u radu Vijeća), 15 je praznih poslovnih prostora, sedam neuslovnih i 18 sklonišnih prostora. Odlukom je utvrđeno da je načelnik dužan najmanje jednom godišnje podnijeti Vijeću izvještaj o stanju poslovnih prostora. Prema izjavi odgovorne osobe priprema ovog izvještaja je u toku.

Dio potraživanja po osnovu zakupa datira iz ranijeg perioda, za koje je Općina pokrenula aktivnosti naplate u skladu sa propisima, ali ona su neizvjesna zbog nemogućnosti naplate, o čemu smo šire opisali u tački 6.2.1.2. Izvještaja.

6.1.1.3 Primljeni transferi

Primljeni transferi iskazni su u iznosu od 2.754.249 KM, od čega se na primljene tekuće transfere odnosi 811.580 KM i primljene kapitalne transfere 1.942.669 KM.

U okviru primljenih tekućih transfera najveći dio odnosi se na transfere od drugih nivoa vlasti (672.887 KM) i iz inostranstva (138.000 KM).

Primljeni tekući transferi od drugih nivoa vlasti najvećim dijelom odnose se na sredstva doznačena od Federalnog ministarstva finansija (125.000 KM) na ime pomoći budžetima jedinicama lokalne samouprave, na osnovu zaključenog Ugovora o dodjeli potpore. Značajniji transferi doznačeni su od Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo na ime sufinansiranja prevoza učenika na osnovu zaključenih sporazuma o međusobnoj saradnji i od Ministarstva komunalne privrede zaštite okoliša i prostornog uređenja Kantona Sarajevo na ime finansiranja rada Higijenskog servisa.

Primljeni tekući transferi iz inostranstva u iznosu od 138.000 KM odnosi se na sredstava doznačena Općini za realizaciju projekta „Lokalno partnerstvo za aktivaciju i integraciju nezaposlenih na tržište rada“, koji se realizuje na osnovu zaključenog Ugovora od 24. 3. 2022. godine i aneksa od 9. 1. 2023. godine između Općine i organizacije International Labour Office – ILO (Međunarodna organizacija rada), koji je realiziran u 2023. godini.

U okviru primljenih *kapitalnih transfera od drugih nivoa vlasti* najveći dio se odnosi na sredstava koja se Općini doznačavaju iz Budžeta Kantona Sarajevo, na osnovu sporazuma za finansiranje određenih projekata (rješavanje imovinsko-pravnih pitanja, rekonstrukciju školskih objekata, vodovodne i kanalizacione mreže i sl.). Kapitalni transferi od drugih nivoa vlasti planirani su u iznosu od 5.230.000 KM, a realizirani su u iznosu od 1.942.669 KM što je manje za 3.287.331 KM. Najveće odstupanje odnosi se na to jer u revidiranoj godini nisu doznačena sredstva na osnovu zaključenog sporazuma sa Ministarstvom za pitanje boraca Kantona Sarajevo kojim je planirano 1.000.000 KM za sufinansiranje projekta izgradnje memorijalnog centra Žuč, te sredstva od vodnih naknada za realizaciju kapitalnih projekata po sporazumu sa Ministarstvom komunalne privrede, zaštite okoliša i prostornog uređenja Kantona Sarajevo, koja se doznačavaju Općini nakon što dostavi fakture nadležnom ministarstvu.

Najznačajniji iznos primljenih kapitalnih transfera (842.669 KM) odnosi se na doznačena sredstva od Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo – Direkcija za puteve za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju cestovne infrastrukture, na osnovu Sporazuma i aneksa sporazuma o udruživanju finansijskih sredstava. Na osnovu sporazuma i aneksa sporazuma o sufinansiranju zaključenim sa Ministarstvom kulture i sporta Kantona Sarajevo doznačeno je ukupno 800.000 KM za realizaciju projekta izgradnje sportsko rekreativnog centra sa otvorenim bazenom Dobrinja.

Za uzorak primljenih transfera u 2023. godini koja nisu utrošena, utvrdili smo da u skladu sa propisima nisu priznati kao prihod perioda i preknjiženi su na poziciju kratkoročnih vremenskih razgraničenja.

Odlukom o izvršavanju Budžeta (član 21.) definisano je da namjenski transferi, donacije i drugi vidovi finansijske podrške općinskim projektima koji nisu planirani u Budžetu, a ostvare se u toku godine, postaju sastavni dio budžeta na osnovu zaključka načelnika o povećanju prihoda i rasporeda rashoda o prihvatanju i raspoređivanju tih sredstava, a realizuju se u skladu sa utvrđenom namjenom davaoca sredstava.

Vlada FBiH 14. 6. 2023. godine je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – podrška Evropske unije BiH u cilju ublažavanja negativnog soci-ekonomskog uticaja energetske krize“ utvrđenog Budžetom FBiH za 2023. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike²³ (u daljem tekstu: Ministarstvo). Programom su definisane kategorije energetski siromašnih domaćinstava, preduslovi i kriteriji za dodjelu sredstava, potrebna dokumentacija, da Ministarstvo raspisuje javni poziv, a visinu novčane pomoći po domaćinstvu utvrđuje Vlada FBiH nakon okončanja postupka dostavljanja zahtjeva za dodjelu sredstava s listama domaćinstava koja su zadovoljila uslove prijave i njihovog finaliziranja i objedinjavanja za područje FBiH. Definisano je da su jedinice lokalne samouprave nadležne za zaprimanje i obradu prijava građana za dodjelu sredstava i isplatu sredstava krajnjim korisnicima, sa kojima se zaključuje Sporazum o saradnji, a konačne liste kvalificiranih domaćinstava utvrđuje Ministarstvo.

Sporazum o saradnji na realiziranju programa mjera podrške energetski siromašnim domaćinstvima/kućanstvima zaključen je između Općine i Ministarstva 20. 10. 2023. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji Radni tim Općine, je proveo aktivnosti na realizaciji preuzetih obaveza u skladu sa Uputstvom i Sporazumom, te je izvršio obradu i unos u elektronsku aplikaciju 12.655 prijava pristiglih po javnom pozivu, a nakon provedene procedure Ministarstvo je utvrdilo listu kvalificiranih domaćinstava za dodjelu sredstava sa ukupno 8.752 domaćinstva sa područja Općine koji su ostvarili pravo na dodjelu sredstava.

Odlukom Vlade FBiH²⁴ od 22. 12. 2023. godine o utvrđivanju visine jednokratne pomoći energetski siromašnim domaćinstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave sa pozicije tekućih transfera drugim nivoima vlasti i fondovima – Podrška Evropske unije BiH u cilju ublažavanja negativnog socio - ekonomskog uticaja energetske krize, utvrđena je visina jednokratne pomoći po domaćinstvu (364,25 KM i 579,76 KM ovisno o kategoriji) i ukupan iznos transfera po jedinicama lokalne samouprave. Odlukom je Općini odobren iznos od 3.524.112 KM za ukupno 8.752 domaćinstava, te je definisana obaveza da se u roku od 10 dana od uplate sredstava izvrši pojedinačna isplata jednokratne novčane pomoći krajnjim korisnicima.

Na osnovu navedene Odluke i Sporazuma, na depozitni račun Općine 27. 12. 2023. godine izvršena je uplata sredstava u navedenom iznosu, za realizacije mjeru podrške energetski siromašnim domaćinstvima/kućanstvima. Prema prezentiranoj dokumentaciji na osnovu liste korisnika kojima je odobrena ova pomoć, izvršena je isplata krajnjim korisnicima 3. 1. 2024. godine, a Općina je dostavila izveštaj Ministarstvu.

Za ova neplanirana i primljena sredstva nije donezen zaključak o povećanju prihoda i rasporeda rashoda, u skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta (preporuka data u tački 5.1. Izveštaja). Iako su ova namjenska sredstva primljena u decembru 2023. godine i donešena je Odluka Vlade FBiH kojom je odobrena raspodjela krajnjim korisnicima, Općina je u svojim poslovnim knjigama knjigovodstveno evidentirala samo povećanje novčanih sredstava i kratkoročnih obaveza. Prihodi i povezani rashodi po ovom osnovu nisu knjigovodstveno evidentirani, što ima za posljedicu da su u finansijskim izveštajima manje iskazani za 3.524.112 KM. Shodno tome, ovi prihodi nisu priznati u periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni na Jedinstveni račun Trezora, a rashodi u periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala, zbog čega nije ispoštovano načelo modificiranog nastanka događaja, niti su ispoštovana načela pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja, sveobuhvatnosti i tačnosti, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 46/23

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 99/23

Preporuka:

- *neplanirane namjenske prihode i sa njima povezane rashode knjigovodstveno evidentirat na propisanim pozicijama u cilju poštovanja računovodstvenih načela pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja, sveobuhvatnosti i tačnosti propisanih Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 45.816.442 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: bruto plaće i naknade i doprinosi (10.219.400 KM), kapitalni transferi (13.976.988 KM), tekući i drugi tekući rashodi (12.548.300 KM), izdaci za materijal i usluge (5.140.009 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (3.931.743 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 9.356.896 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća (8.207.273 KM) i naknade troškova zaposlenih (1.149.595 KM).

Obračun plaće i naknada uređeni su Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenta za plaće, dodataka na plaću i naknada plaće izabralih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine (u daljem tekstu: Odluka o plaćama).²⁵ Također, donesen je Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća izabralih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija, pravobranioca, zamjenika pravobranioca, savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine Novi Grad Sarajevo.²⁶

Koeficijenti za obračun plaća državnih službenika i namještenika usaglašeni su sa Zakonom o plaćama i naknadama u FBiH.

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine utvrđena je osnovica za obračun plaće u visini 330 KM i vrijednost boda za obračun plaće od 1,25. U skladu sa propisima osnovica i bod za obračun plaće za 2023. godine utvrđeni su zaključenim sporazumom između Sindikalne organizacije uposlenika Općine i načelnika.

Najviša plaća u 2023. godine isplaćena je u neto iznosu od 4.002 KM, a najniža u iznosu od 868 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.719 KM.

Odlukom o radnom vremenu²⁷ u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općini utvrđeno je dnevno radno vrijeme u trajanju od 8:00 od 16:30 sati, sa pauzom od 30 minuta koja se ne uračunava u radno vrijeme.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se evidencije o prisustvu na poslu vode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim o radu.

Testirali smo obračun i isplatu plaća za mjeseca april, avgust i decembar 2023. godine i utvrdili da se vrši na osnovu donesenih akata.

Ocenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je u januaru 2024. godine na osnovu Zakona o državnoj službi Kantona Sarajevo i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.149.595 KM, a najvećim dijelom odnose se na naknade za topli obrok (700.973 KM), naknade za prevoz na posao i s posla (172.891 KM), regres za godišnji odmor (169.461 KM), pomoći u slučaju smrti ili bolesti (48.540 KM) otpremnine zbog odlaska u penziju (37.477 KM).

Naknada za topli obrok isplaćuje se u iznosu od 1%, a naknada za godišnji odmor- regres u visini od 50% prosječne mjesečne plaće u FBiH prema posljednjim podacima Zavoda za statistiku FBiH. Revizijom odabranog uzorka utvrdili smo da se naknade isplaćuju u skladu sa propisima koji ih uređuju.

²⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 19/13, 5/16 i 25/19

²⁶ Pravilnik od 19. 6. 2013. godine i njegove izmjene od 22. 3. 2016. godine, 4. 6. 2018. godine, 22. 7. 2019. godine i 27. 7. 2021. godine

²⁷ Odluka br. 02-05-24712/15 od 5. 11. 2015. godine

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 5.140.009 KM, a najznačajniji se odnose na izdatke za: ugovorene i druge posebne usluge (2.182.451 KM), energiju (964.227 KM), izdatke za tekuće održavanje (882.570 KM), komunikaciju i komunalne usluge (596.883 KM) i nabavku materijala i sitnog inventara (210.863 KM).

Izdaci za energiju odnose se na troškove električne energije (454.968 KM), izdatke za centralno grijanje (447.887 KM) i plin (61.372 KM). Troškovi električne energije najvećim dijelom se odnose na fakture Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo za električnu energiju zgrade Općine i druge objekte koji su vlasništvu Općine.

Izdaci za tekuće održavanje najvećim dijelom se odnose na zimsko održavanje cesta za sezonu 2022/2023 i 2023/2024. godinu (694.895 KM), koje se provodi po sporazumima zaključenim s KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo i JP „Lokom“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: JP Lokom).

Sa KJKP-om „Rad“ d.o.o. Sarajevo Općina je zaključila Sporazum o zimskom održavanju cesta za period 15. 11. 2022. – 15. 3. 2023. godine u iznosu od 970.770 KM i za period 15. 11. 2023. – 15. 3. 2024. godine u iznosu od 896.972 KM. Sastavni dio sporazuma su programi zimskog održavanja cesta, specifikacija sa finansijskim okvirom kao i metodologija obračuna vrijednosti radova u zimskoj službi. Sporazumima je definisano da će se vršiti zimsko održavanje lokalnih i nekategorisanih cesta, uključujući ceste, staze, prilaze školama, trotoare i stepeništa u nadležnosti Općine. Programom za sezonu 2022/2023. utvrđeno je da se održavanje odnosi na: održavanje lokalnih cesta od interesa Općine, nekategorisanih cesta, mašinsko održavanje trotoara i pločnika, mašinsko čišćenje prilaza školama i platoima ispred škole, ophodnju i nabavku, pakovanje, transport i isporuku industrijske soli za mjesne zajednice. U 2023. godini po ovom osnovu iskazani su izdaci u iznosu od 550.966 KM, na osnovu ispostavljenih faktura za izvršene radove. Stručno-tehnički nadzor nad realizacijom sporazuma vršio je NTSI – Institut d.o.o. Sarajevo. Uvidom u fakture na bazi uzorka za redovno zimsko održavanje, konstatovali smo da su fakturisane cijene u skladu sa ugovorom, te su ovjerene od strane nadzornog organa.

Sa JP-om Lokom potpisana su dva sporazuma o održavanju površina u zimskim uslovima koje se nalaze u nadležnosti Općine, za periode od 15. 11. 2022. – 15. 3. 2023. godine i 15. 11. 2023. – 15. 3. 2024. godine u pojedinačnim iznosima od po 170.000 KM. Sastavni dio sporazuma je Program o održavanju površina koje su u nadležnosti Općine. Prema Programu zimskog održavanja za sezonu 2023/2024 predviđeno je redovno održavanje koje uključuje: mašinsko održavanje SRC Safet Zajko, ručno održavanje ulica, pločnika, stepenica i mostova na području Općine, nabavku, transport i isporuka industrijske soli za mjesne zajednice i redovno održavanje cesta u vrijeme trajanja zimske službe, a za svaku stavku određen je planirani iznos sredstava. Sporazumom su definisane i dodatne obaveze, između ostalog uspostava stalnog dežurstva i pripravnosti na punktovima zimske službe, koordinirani rad s KJKP „Rad“ d.o.o. i Službom za investicione i komunalne poslove Općine, informisanje o stanju i prohodnosti cesti i dr. U 2023. godini po ovom osnovu su iskazani izdaci u iznosu od 143.929 KM. JP Lokom dostavio je Općini izvještaje o utrošku primljenih sredstava za obavljanje poslova predviđenih sporazumom, uz dostavljanje dokumentacije koja potvrđuje njihov utrošak. Najvećim dijelom, sredstva se pravduju troškovima plaća uposlenih i angažovanih na ovim poslovima, nabavku i prevoz materijala i dr. Stručno-tehnički nadzor obavljenih poslova vršio „IN“ Sarajevo, a u skladu sa Sporazumom, koordinator imenovan ispred Općine vršio je kontrolu dostavljenih izvještaja i prateće dokumentacije prije doznake sredstava. **Iako je sporazumima sa JP-om Lokom utvrđena obaveza obavljanja određenih poslova, odnosno izvođenja radova, a definisano je da će se plaćanje vršiti na osnovu dostavljenih izvještaja o izvedenim poslovima, ovo javno preuzeće Općini nije ni izdavalo fakture za izvršene poslove. Preporuka je data u tački 6.1.2.4 Izvještaja.**

Ugovorene i druge posebne usluge se najvećim dijelom odnose na izdatke za naknade općinskim vijećnicima (577.807 KM), izdatke za rad komisija (442.887 KM), ostale stručne usluge (429.029 KM), kompjuterske usluge (151.865 KM), izdatke za volontere (144.998 KM) i ugovori o privremenim i povremenim poslovima (90.390 KM).

U okviru *izdataka za naknade općinskim vijećnicima* iskazani su mjesечni paušali općinskih vijećnika (350.986 KM) koji su uređeni Odlukom o naknadama vijećnicima, predsjednicima klubova, predsjedavajućem općinskog Vijeća, zamjenicima predsjedavajućeg, članovima radnih tijela i članovima općinske izborne komisije (u daljem tekstu: Odluka o naknadama vijećnika) i nakade za rad Savjeta mjesnih zajednica (226.821 KM) koje su uređene Odlukom o visini naknade za rad članovima savjeta mjesnih zajednica.

Naknade za rad Savjeta u 28 mjesnih zajednica isplaćuju se kvartalno za 188 članova predstavnika (160 članova i 28 predsjednika) u iznosima od 227 KM po članu i 350 KM po predsjedniku. Isplate ovih naknada vrše se na osnovu zaključka općinskog načelnika a obračun vrši Služba za finansije na osnovu dostavljenih spiskova mjesnih zajednica.

Na osnovu Odluke o naknadama vijećnika, mjesечni paušal vijećnika utvrđuje se množenjem osnovice za obračun plaće sa koeficijentom 1,65, te je u 2023. iznosio neto 681 KM. U skladu sa Odlukom Predsjedavajući Vijeća koji svoju dužnost obavlja profesionalno, ima naknadu u visini 50% paušala vijećnik i njegov paušal iznosio je 341 KM (pored plate koju ostvaruje na osnovu Odluke o plaćama). Zamjenik predsjedavajućeg Vijeća ima pravo na mjesecni vijećnički paušal (681 KM) i naknadu za obavljanje funkcije u visini osnovice pomnožene s koeficijentom 0,85 (350 KM), što je ukupno iznosilo 1.031 KM mjesечно. Vijećnik koji obnaša funkciju predsjednika kluba vijećnika ima pravo na dodatak u visini utvrđene mjesecne osnovice pomnožene s koeficijentom 0,35 (145 KM), odnosno ukupnu mjesecnu naknadu u iznosu od 825 KM.

Članom 7. Odluke o plaćama definisao da izabrani dužnosnici imaju pravo na stalno mjesечно novčano primanje (paušal) na ime povećanih materijalnih troškova u obavljanju svoje dužnosti koje ne može biti veće od dvije osnovice za obračun plaća, što je usklađeno sa Zakonom o plaćama.

Takoše, ovom Odlukom utvrđeno je da pravo na naknadu vijećnici mogu ostvariti samo po jednom osnovu, odnosno na jednom nivou zakonodavne vlasti, što je usklađeno sa odredbama Zakona o plaćama, dok Odlukom o naknadama vijećnicima ovo nije uređeno. Revizijom smo utvrdili da šest vijećnika prima naknadu i za rad u Gradskom vijeću Grada Sarajeva. Zbog navedenog, konstatujemo neusklađenost internih propisa, Odluke o naknadama vijećnika i Odluke o plaćama.

U članu 7. Odluke o naknadama vijećnicima je definisano da se paušalna mjesecna naknada umanjuje za 10% za svako odsustvovanje sa sjednice Vijeća, a u slučaju samovoljnog napuštanja sjednice za 30%. Naknade utvrđene ovom odlukom se isplaćuju na osnovu mjesecnih evidencija koje vodi Služba za poslove Općinskog vijeća. Na osnovu uvida u uzorak izvještaja o prisustvu vijećnika na sjednici, utvrdili smo da su se naknade isplaćivale i u slučajevima kada vijećnici sjednicama nisu prisustvovali. U toku 2023. godine, Vijeće je održalo ukupno 11 sjednica.

Odlukom Vijeća iz 2015. godine utvrđeno je pravo na socijalno (zdravstveno i penziono) osiguranje vijećnicima u mandatnom periodu koji ovo pravo ne ostvaruju po drugom osnovu. Revizijom smo utvrdili da su se obračun i uplata poreza i doprinos u 2023. godini vršili za tri vijećnika po osnovu rješenja, na osnovice 681 KM, 825 KM i 1.031 KM (paušali uvećani za dodatak odnosno naknadu za obavljanje funkcije), u zavisnosti od statusa vijećnika. **Odlukom o plaćama uređeno je profesionalno obavljanje dužnosti za predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća, dok je Odlukom o naknadama vijećnika ovo pravo utvrđeno samo za predsjedavajućeg. Međutim, Odlukom o pravu općinskih vijećnika na odgovarajuće socijalno osiguranje utvrđeno je vijećnicima ovo pravo pripada tokom mandatnog perioda. Zbog navedenog, konstatujemo da ova oblast nije jasno uređena općinskim aktima.**

U odabranom uzorku ovih naknada za januar, august i decembar, utvrdili smo da se obračun i isplata paušala vrši na način propisan Odlukom o naknadama vijećnika, osim u dijelu koji se odnosi na umanjivanje paušala u slučaju odsustva sa sjednice.

Izdaci za rad komisija se odnose se na naknade članovima komisija za tehnički pregled izgrađenih objekata (185.819 KM), stručnih komisija i drugih radnih tijela Općine (93.300 KM), komisije Vijeća (75.567 KM) i komisija za utvrđivanje uslova tehničke i druge opremljenosti poslovnih prostora (4.845 KM). U okviru konta izdataka za rad komisija iskazani su i obračunati porezi i doprinosi, a prethodno su navedene neto naknade članovima komisija.

Formiranje komisija u Jedinstvenom općinskom organu uprave i radnih tijela je regulisano Pravilnikom o načinu obrazovanje komisija i utvrđivanju prava i visine naknade²⁸. Ovim Pravilnikom propisano je da se komisija ne može formirati za poslove i radne zadatke koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i koji su stavljeni u opis radnih mesta. Također, utvrđeno je da mjeseca naknada za učešće u svim komisija iznosi najviše do visine 1,5 osnovice za obračun plaća u toku jedne kalendarske godine. Naknade koje se finansiraju od uplata fizičkih lica ili pravnih osoba ne ulaze u prethodno navedeno ograničenje kao i nakade po osnovu učešća u radu komisija općinskog vijeća, službe za stručni štab civilne zaštite. Izmjenom i dopunom Pravilnika je definisano da se da se iznos naknade može utvrditi u mjesecnom iznosu za stalne komisije bez obzira na obim poslova u toku trajanja mjeseca kao i broja zahtjeva u iznosu od 50 KM po zasjedanju komisije tako da maksimalni iznos naknade po jednom predmetu ne može biti veći od tri zasjedanja odnosno 150 KM. Takođe, Pravilnikom je utvrđeno da se pravo na naknadu za poslove i radne zadatke koje obavljaju izvan radnog vremena, kao da i u izuzetnim slučajevima, kada po svojoj prirodi te zadatke ne mogu obavljati izvan radnog vremena.

Uvidom u uzorak, utvrdili smo da obračun naknada pojedinim zaposlenicima po osnovu angažmana u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima, s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Odlukom o naknadama vijećnicima utvrđena je visina naknade za rad u komisijama općinskog vijeća po zasjedanju u iznosu od 15 % osnovice i boda, što u 2023. godinu iznosi 62 KM po zasjedanju. Uvidom u uzorak utvrđeno je da su obračun i isplata vršeni u skladu sa Odlukom.

U okviru *izdataka za ugovore o privremenim i povremenim poslovima* najvećim dijelom odnose se na angažovanje spoljnih saradnika putem ugovora o djelu za obavljanje poslova u Službi za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo (28.588 KM) i programske aktivnosti Službe za obrazovanje, kulturu i sport (23.680 KM).

U Službi za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo ugovori su zaključeni za obavljanje pomoćnih poslova prikupljanja i sortiranja dokumentacije zbog povećanog obima posla, što predstavlja redovne poslove koji su najvećim dijelom sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. S obzirom na to da su se ovi ugovori zaključivali i poslovi obavljali u kontinuitetu tokom cijele godine, ne možemo potvrditi da se radi o povremenim i privremenim poslovima, nego o redovnim poslovima za koje je zaposlene trebalo angažovati na osnovu Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Odlukom o plaćama uređena je plaća i odgovarajuće socijalno osiguranje za predsjedavajućeg Vijeća i njegovog zamjenika, dok je Odlukom o naknadama vijećnika i Odlukom o pravima općinskim vijećnika ovo pravo regulisano za predsjedavajućeg i vijećnike koji podnesu zahtjev za socijalno osiguranje ukoliko nije osiguran po drugom osnovu. Zbog navedenog oduke nisu međusobno usaglašene. Skrećemo pažnju, da je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH ovo pravo utvrđeno za izabrane dužnosnike koji svoju dužnost obavljaju profesionalno. Akti kojim se uređuju naknade vijećnicima nisu usaglašeni u dijelu koji se odnose na ostvarivanje prava na naknadu za paušal samo po jednom osnovu, odnosno na jednom nivou zakonodavne vlasti, a nije vršeno ni umanjenje paušalne mjesecne naknade u slučaju odsustva sa sjednica, iako je to propisano Odlukom o naknadama vijećnika.

²⁸ Pravilnik br. 02/02-05-7884/19 od 5. 4. 2019. godine i 02/02-05-17101/19 od 25. 8. 2019. godine

Naknade za rad u komisijama zaposlenicima nisu pri obračunu i isplati poreza i doprinosa imale karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima. U pojedinim slučajevima zaključeni su ugovori o djelu u Službi za boračka za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo za obavljanje sistematizovani radnih mesta i redovnih aktivnosti koji se obavljaju u kontinuitetu, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Preporuke:

- *potrebno je da Služba za poslove općinskog vijeća uputi inicijativu kako bi se usaglasili akti kojima se uređuju pravo ostvarivanja naknada vijećnicima iz više osnova i socijalno osiguranje, te vršiti umanjenje ovih naknada u slučaju odsustva sa sjednica.*
- *obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i podzakonskim aktima;*
- *za obavljanje sistematizovanih poslova izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekuci rashodi

Tekući transferi i drugi tekuci rashodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su u iznosu od 12.548.300 KM.

Pregled planiranih i realizovanih tekucih transfera i ostalih rashoda dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekuceg transfera	Budžet za 2023. godinu	Izvršenje u 2023. godine	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekuci rashodi	13.779.820	12.548.300	10.749.505
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.470.000	1.202.004 ²⁹	1.759.843
2.	Tekući transferi pojedincima	6.138.820	5.677.351	3.710.753
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.925.000	1.731.601	1.640.271
4.	Subvencije javnim preduzećima	2.516.000	2.459.411	2.560.085
5.	Subvencije privatnim preduzećima	1.440.000	1.217.868	901.567
6.	Drugi tekuci rashodi	290.000	260.065	176.986

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđeno je tekuci transferi realizuju se u skladu s odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima. Utvrdili smo da je Općina donijela značajan broj akata kojim je utvrđen način raspodjele tekucih transfera, dok se dio odnosi na doznačavanje sredstva JP Lokom za realizaciju programa na osnovu sporazuma zaključenim sa Općinom. Međutim, Odlukom o izvršenju budžeta nije detaljno naveden način realizacije po vrsti transfera, što je opisano u tački 5.1. Izvještaja.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti (1.202.004 KM) najvećim dijelom odnose se na transfere za podršku sportskih klubova (349.655 KM), pomoć osnovnim i srednjim školama sa područja Općine (252.993 KM) i opremanje štabova, službi, jedinica i povjerenstva civilne zaštite (136.849 KM). **Budući da su korisnici ovih sredstava sportski klubovi, koji su neprofitne organizacije, a ne drugi nivoi vlasti, ovi izdaci nisu planirani na odgovarajućoj poziciji u skladu sa Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike u FBiH.**

²⁹ U ovom iznosu iskazano je 50.000 KM koji se odnosi na sredstva odobrena iz tekuce rezerve odlukama načelnika na ime pomoći zemljama pogodenim zemljotresom.

Tekući transfer za podršku sportskim klubovima uređen je Odlukom o načinu provođenja javnog interesa Općine u oblasti sporta³⁰ koju je donijelo Vijeće, a raspodjela sredstava propisana je Pravilnikom o finansijskoj podršci djelovanje sportskih klubova/društava sa sjedištem na području Općine (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donio načelnik. Pravilnikom je definisano da se na javni poziv za raspodjelu sredstava mogu prijaviti samo registrovana udruženja sa područja Općine, a utvrđeni su kriteriji za raspodjelu sredstava: rezultat – nivo takmičenja, tradicija kluba, broj takmičara, broj članova u klubu i nivo takmičenja. Također, propisani su i podkriteriji za bodovanje po utvrđenim kriterijima.

Pravilnikom je utvrđeno da će dio raspoloživih sredstava odvojiti za fiksnu naknadu za klubove čiji seniorski timovi u ekipnim sportovima ostvare najbolji rezultat u takmičarskoj sezoni i dio za seniore koji u kategoriji/pojedinačno ostvare rezultate za učešće na međunarodnim takmičenjima. Na javni poziv koji je raspisan u julu 2023. godine, pristiglo je ukupno 68 prijava. Komisija od pet članova koju je imenovao načelnik izvršila je bodovanje pristiglih prijava, te dala prijedlog o dodjeli sredstava u iznosu od 30.645 KM za fiksnu naknadu za učešće u ligi, koja su raspoređena na šest klubova u iznosima od 1.320 KM do 10.078 KM, a iznos od 301.855 KM odobren je za ostvarene rezultate u prethodnoj godini za 66 klubova (pojedinačni iznosi od 493 KM do 11.065 KM). Iznos od 5% raspoloživih sredstava (17.500 KM) raspodijeljen je za seniore koji su ostvarili rezultate za učešće na međunarodnim takmičenjima na osnovu pojedinačnih odluka načelnika a na prijedlog Službe za obrazovanje, kulturu i sport. Na prijedlog Komisije, načelnik je donio zaključak o raspodjeli sredstava finansijskih sredstava društвima za tekuću budžetsku godinu, na osnovu kojeg su potpisani pojedinačni ugovori i utvrđena je obaveza podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku.

Utvrđili smo da su u okviru **transfera za opremanje štabova, službi jedinica i povjerenika civilne zaštite** evidentirani izdaci u iznosu najmanje 89.330 KM za nabavku HTZ opreme za opremanje Općinskog štaba civilne zaštite (pantalone, jakne, naočale, izolacijske jakne) i gorivo. Navedeni izdaci su evidentirani na osnovu zaključenih ugovora sa dobavljačima i fakturama koje glase na Općinu. S obzirom na to da ovi izdaci ne **predstavljaju nepovratna davanja, već izdatke za materijal i usluge, konstatujemo da nisu planirani i iskazani na propisanim pozicijama. Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a preporuka za otklanjanje ove nepravilnosti data je u tački 5.1. Izvještaja.**

Tekući transferi pojedincima (5.677.351 KM) se najvećim dijelom odnose na transfere za prevenciju šteta i saniranje nastalih prirodnim i drugim nepogodama i za druge potrebe zaštite i spašavanja (2.547.974 KM), transfer za stipendiranje učenika i studenata (559.500 KM), transfer za participaciju teško oboljelih (300.000 KM) i transfer za pronatalitetne mjere (217.800 KM).

Transfer za posebne namjene – elementarne nepogode iskazan je u iznosu od 2.547.974 KM. Na naknade pravnim licima za saniranje dijela štete izazvane poplavama tokom 2021. godine, koje su isplaćene na osnovu rješenja iz februara 2023. godine, odnosi se 2.171.218 KM. Naime, u 2021. godini nakon poplava koje su zadesile Općinu, Komisija za procjenu šteta Općine je u skladu sa propisima utvrdila visinu štete za svakog pojedinačnog korisnika, a Vijeće je zaključkom od 28. 4. 2022. godine usvojilo konačan izvještaj evidencije procijene štete od poplava 2021. godine (za pravna lica). Općina je Vladi Kantona u skladu s propisima, podnijela zahtjev za pomoć u saniranju štete. Ugovor o dodjeli finansijskih sredstava Općina je zaključila sa Kantonalom upravom civilne zaštite 19. 12. 2022. godine, a sredstva su doznačena na depozitni račun Općine 27. 12. 2022. godine. Po prijemu sredstava, Štab civilne zaštite Općine 31. 1. 2023. godine donio je odluku kojom je odobrena isplata sredstava iz Ugovora (za ukupno 36 pravnih lica) na način da se pravnim licima prema Konačnom izvještaju o procjeni štete od poplava u 2021. godine koja ostvaruju pravo na naknadu, isplati iznos cca. 15% od pojedinačno procijenjene štete za ona pravna lica koja nisu štetu naplatili već od osiguravajućeg društva. Sredstva su isplaćena korisnicima u martu 2023. godine.

³⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“ br. 31/01 i 15/03

U okviru ovog transfera realiziran je i iznos od 227.000 KM a koji se odnosi na interventnu isplatu naknade štete licima – korisnicima objekata/boksova JP „Tržnice“ koji su uništeni i oštećeni u požaru dana 5. 11. 2023. godine, na pijaci Kvadrant. Sredstva za naknadu štete odobrena su Odlukom Općinskog štaba civilne zaštite od 4. 12. 2023. godine i to u pojedinačnom iznosu od 5.000 KM za 40 korisnika (zakupaca) koji su pretrpjeli totalnu štetu, a za 18 korisnika (zakupaca) po 1.500 KM koji su pretrpjeli djelimičnu štetu. Odluka je donesena na prijedlog Službe za civilnu zaštitu i Konačnog izvještaja komisije za procjenu šteta, a na osnovu nje su donesena pojedinačna rješenja o naknadi štete od 18. 12. 2023. godine. Ukupna procjena štete je izvršena u iznosu 837.029 KM (boksovi i objekti), a Vijeće je Zaključkom od 1. 2. 2024. godine usvojilo konačan izvještaj o procjeni štete nastale na pijaci „Kvadrant“- Otoka, koji je u skladu sa članom 33. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća proslijeden Kantonalnoj upravi civilne zaštite, za dalje aktivnosti za sanaciju nastale štete.

Raspodjela transfera za *stipendiranje učenika i studenata uključujući i sportske stipendije nadarenim učenicima i studentima* uređeni su Odlukom o stipendiranju učenika i studenata s područja Općine iz 2001. godine i Odlukom o stipendiranju učenika i studenata sportista, koje je donijelo Vijeće. Na osnovu odluka doneseni su Pravilnik o stipendiranju učenika i studenata sa područje Općine, i Pravilnik o stipendiranju učenika i studenata sportista sa područja Općine. Za odabir korisnika stipendija raspisuje se javni poziv, a kao kriterij utvrđen je postignuti uspjeh (prosječna ocjena) učenika/studenata, a za studente sportiste ostvaren rezultat u prethodnoj takmičarskoj sezoni. Odabir korisnika vrše komisije za izbor kandidata. Komisije su predložile dodjelu stipendija za ukupno 527 učenika i studenata, te 34 za učenike/studente sportiste, što je načelnik i usvojio. Ukupni iznos stipendija za 10 mjeseci studentima utvrđen je u iznosu od 1.000 KM, dok je za učenike srednjih škola i učenike i studente sportiste utvrđen u iznosu 750 KM.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se najvećim dijelom na transfer za političke partije i klubove vijećnika koji participiraju u Vijeću (292.015 KM), transfer za obrazovanje, informisanje, kulturu, sport i podršku ostalim projektima od značaja za Općinu (198.237 KM), transfer za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija boračke populacije (179.750 KM), transfer za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija humanitarnog karaktera (146.500 KM), ostali tekući transferi (139.700 KM), transfer za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija (127.850 KM), transfer za „Novogradskе dane“ (126.019 KM) i transfer za projekte vjerskih zajednica (100.000 KM).

Transfer za obrazovanje, informisanje, kulturu, sport i podršku ostalim projektima od značaja za Općinu, uređen je Pravilnikom o finansiranju/sufinansiranju projekata, programa i aktivnosti iz oblasti obrazovanja, informisanja, kulture i sporta, humanitarnog djelovanja i drugih aktivnosti od značaja za Općinu i njene građane (u daljem tekstu: Pravilnik). Pravilnikom je utvrđeno da Općina finansira/sufinansira: 1) programske aktivnosti službe za obrazovanje, kulturu i sport, koje su utvrđene godišnjim programom rad ove Službe i 2) aktivnosti koje se provode na osnovu zahtjeva nevladine, neprofitne organizacije i pojedinaca koje iz objektivnih razloga nije moguće planirati, a u skladu sa strateškim dokumentima Općine i od značaja za Općinu i njene stanovnike.

Okvирnim programom u oblasti kulture i umjetnosti za 2023. godinu koji je donio načelnik, na prijedlog nadležne Službe, predviđeni su: organizacija i realizacija kulturnih događaja i manifestacija od značaja za Općinu, saradnja sa institucijama kulture i samostalnim umjetnicima na realizaciji izložbi i drugih oblika saradnje, programske aktivnosti i projekti „Centra za kulturu i edukaciju“, aktivnosti i projekcije kino Novi grada Sarajevo, podrška projektima kulture koje realizuju nevladine organizacije i kulturna društva i ostali edukativni kulturno – zabavni programi.

U okviru ovog transfera evidentirani su izdaci koji se odnose na organizaciju izložbenih i kreativnih radionica koje su definisane Programom (33.260 KM), održavanje festivala/manifestacije na osnovu zahtjeva ustanova/udruženja (71.125 KM), te za podršku projektima iz resorne oblasti na osnovu zahtjeva pojedinaca/udruženja (51.785 KM). Po zaključima načelnika, a na prijedlog općinskih službi, odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 42.067 KM. Uvidom u uzorke, konstatovali smo da su korisnici sredstva dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku sredstava sa pratećom dokumentacijom.

Transfer za „Novogradске dane“ planiran je Budžetom i predviđen Okvirnim programom u oblasti kulture i umjetnosti. Usvajanju programa „Novogradskih dana“ prethodila je javna rasprava u koja su između ostalog, uključena radna tijela Vijeća, općinske službe, mjesne zajednice, klubovi vijećnika, pravna lica i građani. Okvirnim finansijskim i dinamičkim planom aktivnosti manifestacije „Novogradski dani 2023“ obuhvaćene su aktivnosti kulturno-zabavnog programa (60.755 KM), sportski sadržaji/takmičenja (43.600 KM) i tehnička podrška i ostale troškova organizacije (21.663 KM). Realizacija se vršila kroz sporazume/ugovore sa kulturno-umjetničkim društvima i ostalim udruženjima, ugovore o autorskim honorarima i s preduzećima uslužne djelatnosti organizacija događaja. Načelnik je dostavio Izvještaj o održanoj manifestaciji, koje je Vijeće usvojilo zaključkom u septembru 2023. godine.

Raspodjela transfera za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija boračke populacije (179.750 KM) uređena je Odlukom Vijeća o finansiranju nevladinih i neprofitnih udruženja koja okupljaju boračku populaciju (u daljem tekstu: Odluka o finansiranju NVO boračke populacije)³¹. Planirana sredstva se koriste za finansiranje projekata odnosno aktivnosti 1) obilježavanja značajnih datuma i ličnosti iz perioda 1992-1995 i NOR-a 1941-1945 i 2) stručnu i pravnu pomoći u rješavanju statusnih pitanja boračke populacije. Pravo na sredstva za stručnu i pravnu pomoći imaju udruženja koja imaju zaposlene duži vremenski period, a Odlukom su utvrđena četiri udruženja koja imaju ovo pravo. Ostala udruženja za koje se odobre sredstva za projekte mogu koristiti 30% sredstva za administrativno-tehničko lice, troškovi prostora, režijski troškovi, kancelarijski materijal i sl.

Transfer se realizuje putem javnog oglasa za apliciranje projekata od strane udruženja koja okupljaju boračku populaciju, a odabir apliciranih projekata vrši komisija od sedam članova (dva člana nadležnih općinskih službi, četiri člana komisija Vijeće i predstavnik koordinacionog odbora boračkih udruženja), verifikaciju imena članova Komisije vrši Predsjedavajući Vijeća.³² Za raspodjelu ovih sredstava utvrđeno je 13 kriterija kojim se može ostvariti maksimalno 100 bodova, a vrijednost boda iznosio je 250 KM. Najveći broj bodova nose kriteriji: značaj pripremljenosti projekta za općinu 0-73, broj članova udruženja 0-10, namjensko korištenje sredstava 0-6. Na javni poziv ukupno je 15 udruženja dostavilo prijavu, a sredstava su odobrena za njih 14 (pojedinačni iznosi do 1.000 KM do 24.750 KM). Nakon provedene procedure javnog oglasa Vijeće je 26. 5. 2023. godine donijelo Odluku o raspodjeli sredstava ovog transfera kojom je izvršena dodjela sredstava u ukupno iznosu od 153.750 KM za 14 udruženja. Neraspoređeni iznos sredstava od 26.250 KM je na osnovu ove Odluke raspodijeljeno po zaključcima Komisije za boračka pitanja Vijeća za udruženja boračke populacije koja se putem službe za boračka pitanja u saradnji sa Koordinacijom boračkih udruženja sa područja Općine ocijenilo da je neophodno finansijski podržati. S korisnicima su zaključeni ugovori o finansiranju. U skladu sa Odlukom o finansiranju NVO za boračke populacije, udruženja su obavezna na kraju tekuće godine podnijeti izvještaj o utrošku sredstava, koje uz mišljenje Službe za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo o izvršenom nadzoru služi kao osnov za ocjenjivanje u narednoj godini. Udruženja koja se ne pridržavaju ovih odredbi ne ostvaruju pravo na dodjelu sredstva za narednu godinu. **Uvidom u dokumentaciju utvrđili smo da Komisija za odabir korisnika nije predložila odobravanje sredstava jednom korisniku koji se prijavio na javni poziv, a kod kojeg je utvrđeno nemamjensko trošenje sredstava odobrenih prethodne godine. Međutim, zaključcima Komisije za boračka pitanja Vijeća, ovom udruženju su odobrena iz neraspoređenog dijela sredstava u iznosu od 7.500 KM.**

Raspodjela sredstava transfera za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija humanitarnog karaktera (146.500 KM) uređena je Odlukom Vijeća o finansiranju i sufinsaniranju projekata nevladinih i neprofitnih organizacija koje djeluju na području Općine Novi Grad Sarajevo³³ (u daljem tekstu: Odluka o finansiranju i sufinsaniranju NVO). U 2017. godini načelnik je donio Pravilnik za vrednovanju prijedloga projekata nevladinih i neprofitnih organizacija koje djeluju na području Općine (u daljem tekstu: Pravilnik o vrednovanju projekata).

³¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 2/14

³² Konačan raspored i visinu budžetskih sredstava donosi Vijeće

³³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 22/17, 45/19 i 43/29

Raspodjela sredstava se vrši kroz primjenu metodologije upravljanja projektnim ciklusom i slijedeće korake: određivanje prioriteta, objava javnog poziva, ocjena projektnih prijedloga, dodjela sredstava i nadzor i implementacija istih.³⁴ Ocjenu pojedinačnih aplikacija pristiglih na javni poziv po utvrđenim kriterijima vršila je Komisija od pet članova (dva predstavnika Vijeća, dva predstavnika nadležnih službi Općine i jedan predstavnik NVO humanitarnog karaktera koja nije aplicirala na javnom pozivu). Na osnovu prosjeka ocjena i unaprijed definisane bodovne skale sačinjen je prijedlog za dodjelu sredstava koje je Vijeće usvojilo, u skladu sa Odlukom o finansiranju i sufinansiranju NVO. Ukupno je razmatrano 39 projekata od kojih su odobrena sredstava 34 udruženja, u iznosima od 2.000 KM do 10.000 KM. Uvidom u uzorkovane prijave, konstatujemo da je raspodjela sredstva izvršena u skladu sa definisanim kriterijima, i da su korisnici dostavljali izvještaj o utrošku ovih sredstava.

Transfer za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija (127.850 KM) odnosi se na raspodjelu sredstava na osnovu Odluke o finansiranju i sufinansiranju NVO i Pravilnika o vrednovanju projekata. Prijave prispjele na raspisani javni poziv ocjenjivala je komisija od 7 članova (tri člana Vijeća, tri člana nadležnih službi i jedan predstavnik NVO koje nisu aplicirali po javnom pozivu). Prijave je podnijelo 97 udruženja, odobrena sredstva su za njih 60. Sredstva su odobrena u iznosima od 1.000 KM do 6.000 KM. Revizijom smo utvrdili da je komisija primjenjivala Pravilnik o vrednovanju projekata, te nije predložila odobravanje sredstava onima koji nisu dobili ogovarajući broj bodova (o čemu su kandidati obaviješteni pismenim putem).

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 2.459.411 KM od čega je subvencije preduzećima (2.047.170 KM) i subvencije za poljoprivredu (412.241 KM).

U okviru *subvencija preduzećima* najznačajniji iznos odnosi se na transfer JP Lokom (1.436.000 KM): redovno poslovanje (1.300.000 KM), održavanje spomen obilježja i hair česmi (48.000 KM), održavanje fontana (48.000 KM) i realizaciju projekta otvorenog klizališta (40.000 KM). Transfer za podršku radu Veterinarske stanice i higijenskog servisa Novi Grad Sarajevo realiziran je u iznosu od 379.550 KM i dijelom je finansiran iz Budžeta Kantona Sarajevo po sporazumu o saradnji zaključenog sa Ministarstvom komunalne privrede, prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Odlukom Vijeća iz 2009. godine osnovno je Javno preduzeće JP „LOKOM“ d.o.o. Sarajevo.³⁵ Odlukom o osnivanju je utvrđeno da preduzeće obavlja djelatnost imovinom koja mu je dana na upravljanje, a koja je u cijelokupnom vlasništvu Osnivača, kao i obaveza podnošenja izvještaja o radu i poslovanju Vijeću najmanje jednom godišnje. Odlukom o upravljanju, korištenju i održavanju sportskih, kulturnih, komunalnih i drugih nekretnina kojima raspolaže Općina Novi Grad utvrđene su nekretnine za sportske, kulturne i druge namjene kojima raspolaže Općina koje koristi, održava i upravlja JP Lokom. Pored toga, Vijeće je 2018. godine i 2023. godine donijelo i odluke o dodjeli na upravljanje, korištenje i održavanje objekata Dom oslobođilaca Žuč, Strelišta otvorenog tipa na brdu Žuč i objekat sportsko rekreacioni- centar Zlatno polje u naselju heroja Sokolje.

Transfer u iznosu od 1.300.000 KM odnosi se na doznačavanje sredstva JP Lokom za redovno poslovanje a realizuje se u mjesечnim dotacijama u iznosu od 108.333 KM, na osnovu Odluke načelnika od 17. 1. 2023. godine. JP Lokom je dostavio svoj Plan i program rada za 2023. godinu, a do okončanja revizije nije nam prezentirano da je Vijeće na usvajanje dostavljen izvještaj o radu i poslovanju za tekuću godinu.

Za realizaciju transfera za održavanje spomen obilježja i hair česmi i za održavanje fontana donesen je Program utroška sredstva na osnovu kojeg su zaključeni sporazumi između Općine i JP Lokom kojim su definisana međusobna prava i obaveze. U skladu sa sporazumom sačinjen je dinamički plan i finansijski plan utroška ovih sredstava (nabavka materijala, troškovi plaća i ostali troškovi), a propisano je da će se sredstva JP Lokom doznačavati kvartalno, a nakon dostavljanja izvještaja sa pratećom dokumentacijom o realizovanim aktivnostima. JP Lokom dostavlja Općini izvještaje o utrošku primljenih sredstava za obavljanje poslova predviđenih sporazumom, uz dostavljanje dokumentacije koja potvrđuje njihov utrošak.

³⁴ Vijeće donosi konačne odluku o rasporedu sredstava NVO i NVO humanitarnog karaktera

³⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 18/09, 28/09, 8/13, 48/15 i 45/21

Najvećim dijelom, sredstva se pravdaju troškovima plaća uposlenih i angažovanih na ovim poslovima, nabavku materijala i dr. Općina plaćanje vrši na osnovu dostavljenih izvještaja, a u skladu sa sporazumom Općina putem koordinatora prati realizaciju sporazuma, te vrši kontrolu dostavljenih izvještaja i prateće dokumentacije prije doznake sredstava. **Iako je sporazumima sa JP-om Lokom utvrđena obaveza pružanja određenih usluga, odnosno izvođenja radova, definisano je da će se plaćanje vršiti na osnovu dostavljenih izvještaja o izvedenim poslovima, te ovo javno preduzeće Općini nije ni izdavalo fakture za izvršene poslove.** Preporuka je data u tački 6.1.2.4 Izvještaja.

Subvencije privatnim preduzećima realizovane su u iznosu od 1.217.867 KM od čega se na ostale subvencije odnosi 912.517 KM i transfer za realizaciju projekta „Lokalno partnerstvo za aktivaciju i integraciju nezaposlenih na tržištu rada“ (305.351 KM) koji se dijelom sufinansira od Međunarodne organizacije rada – ILO, na osnovu potpisanih sporazuma.

U okviru *ostalih subvencija* najveći dio odnosi se na transfer za sufinansiranje malih biznisa koji se registruju u Službi za privrede i lokalni ekonomski razvoj (614.490 KM). Realizacija ovog transfera uređena je Odlukom o podsticajima privredi i zapošljavanju na teritoriji Općine Novi Grad Sarajevo³⁶ i Pravilnikom o realizaciji podsticajnih mjera privredi i zapošljavanju na teritoriji Općine Novi Grad Sarajevo.³⁷

Transfer za *sufinansiranje troškova samostalnih poduzetnika – početnika u biznisu* odnosi se na podršku obrtima, trgovinskim, ugostiteljskim radnjama, odnosno svim djelatnostima koje se registruju na nivou općinskih službi u Kantonu Sarajevo u tekućoj godini od lica koja imaju prebivalište na području Općine. Za odabir korisnika koji ostvaruju ovog pravo Općina raspisuje javni poziv koji je otvoren tokom cijele godine, a proceduru odobravanja poticaja vrši nadležna služba. Sredstava se odobravaju na ime sufinansiranja troškova poslovanja početnicima u biznisu i to za prve dvije godine obavljanja djelatnosti bez prekida visina naknade iznosi mjesечно 300 KM (ukupno 7.200 KM). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da isplata vrši kvartalno, a na osnovu ugovora o sufinansiranju sa korisnicima i dostavljenih obrazaca 2002 - dokaza o porezima i doprinosima na tromjesečnom nivou. U odabranom uzorku u vezi sa realizacijom ugovora nismo utvrdili nepravilnosti.

Drugi tekući transferi i rashodi planirani su u iznosu od 290.000 KM a iskazani 260.067 KM. Ovi rashodi odnose se na naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (55.174 KM) i izvršenje sudskih presuda 204.893 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu utvrđeno je da je Općina obavezna vršiti plaćanje po osnovu sudskih rješenja, ali ne u cijelom iznosu, nego taj iznos može planirati da izmiri u određenom vremenskom intervalu, u periodu tri do pet godina.

U okviru izvršenja sudskih presuda iznos od 100.000 KM odnosi se na isplatu Stambenoj zadruzi radnika „Energoinvest“ d.d. Sarajevo po osnovu sudskog rješenja o izvršenju na ime naknade gubitka prava korištenja zemljišta. Nadležni sud je 2017. godine donio rješenje kojim je utvrđena obveza Općine da izvrši povrat naknade, a na osnovu sudske presude iz 2015. godine (vrijednost spora 586.000 KM). Općinski sud u Sarajevu u ovom predmetu donio Rješenje o izvršenju 23. 9. 2021. godini. Općina je uložila prigovor na rješenje o izvršenju, na osnovu kojeg je 5. 12. 2023. godine sud donio Rješenje kojim se prigovor odbija te je potvrđeno prвobitno rješenje o izvršenju. Shodno tome, Općina je u decembru 2023. godine izvršila obračun kamate po ovom predmetu za period od 2017. do 31. 12. 2023. godine te je utvrđena obaveza u ukupnom iznosu od 1.021.123 KM (glavnica 586.000 KM, zatezne kamate 427.727 KM, troškovi postupka 4.275 KM i zatezne kamate na ime troškova spora 3.120 KM). S obzirom na to da je rješenje doneseno tek krajem 2023. godine Općina je u skladu sa raspoloživim planiranim sredstvima knjigovodstveno evidentirala samo iznos od 100.000 KM.

Općinski sud u Sarajevu je u decembru 2023. godine donio rješenje o odbijanju prigovora koji je Općina 2021. godine uložila na Rješenje o izvršenju u vezi sa naknadom gubitka prava korištenja zemljišta. Općina je rashode po ovom osnovu knjigovodstveno evidentirala u Glavnoj knjizi u iznosu sredstava raspoloživih Budžetom za ove namjene (100.000 KM), shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Ugovor o vansudskoj nagodbi zaključen je u maju 2024. godine kojim je umanjena obaveza Općine za 50% zateznih kamata i ukupno iznosi 696.183 KM, te je definisano plaćanje u pet rata s tim da posljednja dospijeva 30. 12. 2025. godine.

³⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 11/18

³⁷ broj 02/03-11-1087/23 od 17. 1. 2023. godine

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi planirani su u iznosu od 25.136.360 KM, a realizirani u iznosu od 13.976.988 KM ili 56% od plana i u cijelosti su iskazani na poziciji kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti.

U Budžetu su u okviru kapitalnog budžeta navedeni pojedinačno kapitalni projekti koji se odnose na oblast cestovne, vodovodne i kanalizacione infrastrukture, izgradnju sportskih, školskih i predškolskih objekata i ostalo i iznos planiranih sredstava za njihovu realizaciju. Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđeno je da se sredstva kapitalnih transfera realizuju po odobrenju načelnika na osnovu potpisanih protokola, odnosno ugovora ili sporazuma s korisnikom transfera, kojima će se bliže utvrditi način realizacije.

Revizijom smo utvrdili da se najznačajniji dio rashoda i izdataka iskazanih na poziciji kapitalnih transfera odnosi na realizaciju kapitalnih projekata za koje Općina provodi postupke javne nabavke, zaključuje ugovore s dobavljačima i koji joj ispostavljaju fakture za izvedene radove. Za dio ulaganja u objekte koji su u nadležnosti kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (uređenje dječjih igrališta) prezentirana je dokumentacija kojom se potvrđuje da je izvršena primopredaja ulaganja sa krajnjim korisnikom.

Kapitalni transferi krajnjim korisnicima

U okviru kapitalnih transfera iskazan je iznos od 783.146 KM koji se odnosi na transfer Direkciji za puteve Kantona Sarajevo, na osnovu Sporazuma o udruživanju finansijskih sredstava za „Izgradnju gradske saobraćajnice IX transverzale sa objektom nadvožnjaka preko željezničke pruge – II faza“ koji je zaključen 2018. godine i aneksa sporazuma iz 2020. i 2021. godine. Sporazumom je utvrđeno da će Općina učestvovati u sufinansiranju navedenog projekta u iznosu od 1.000.000 KM, da će sredstva doznačiti na račun Direkcije po podnošenju zahtjeva za uplatu sredstva. Sredstva su doznačena korisniku u iznosu od 783.146 KM, a prema prezentiranoj dokumentaciji razlika do planiranog iznosa doznačena je na osnovu ranije evidentirane a nerealizovane obaveze po Sporazumu o realizaciji ovog projekta – I faza iz 2016. godine. Naime, Općina je 2017. godini na osnovu Sporazuma o sufinansiranju projekta - I faza knjigovodstveno evidentirala rashod i obaveze u ukupnom iznosu od 350.000 KM, od čega je u ranijem periodu Direkciji doznačeno 132.736 KM a ostatak sredstava (217.264 KM) nije doznačen jer je projekat okončan. Uvidom u karticu dobavljača za 2023. godinu ovaj iznos je iskazan na početnom stanju, a Direkciji je doznačen 3. 3. 2023. godine na ime realizacije sporazuma za realizaciju projekta - II faza. Za navedeno nam je prezentirano obrazloženje odgovornih osoba iz Općine, ali nije uređeno pisanim aktom između Direkcije i Općine.

U skladu s Odlukom o izvršavanju Budžeta Općina je u martu 2023. godine sa Gradom Sarajevo zaključila Sporazum o regulisanju međusobnih prava i obaveza na realizaciji sufinansiranja izgradnje dječjeg igrališta u ulici Gradaččka u iznosu od 50.000 KM. U decembru 2023. godine sa Gradom Sarajevo zaključen je i sporazum za sufinansiranje izgradnje dječjeg igrališta u ulici Antuna Branka Šimića u iznosu od 100.000 KM. Sporazumima je definisano da će Grad provoditi proceduru javne nabavke za izbor izvođača i stručni nadzor, a Općina će obezbijediti potrebnu projektну dokumentaciju i neophodna odobrenja i saglasnosti za realizaciju projekta, te će se po okončanju radova isto zapisnički konstatovati i izvršiti predaja inventara dječjeg igrališta Općini. Na osnovu prezentirane dokumentacije realiziran je projekat izgradnje dječjeg igrališta u ulici Gradaččka, dok su sredstva za uređenje dječjeg igrališta u ulici Antuna Branka Šimića doznačena korisniku u decembru 2023. godine i projekat još uvijek nije bio okončan. Prezentirana je dokumentacija da je nakon okončanja projekta izgradnje dječjeg igrališta u ulici Gradaččka, Općina predala navedeno igralište KJKP Park koje je u skladu sa propisima nadležno za njegovo upravljanje.

U okviru kapitalnih transfera iskazan je iznos od 1.091.411 KM, koji se odnosi na **transfer JP-u Lokom Sarajevo**. Najveći dio odnosi se na sredstva odobrena za realizaciju aktivnosti na redovnom održavanju lokalnih i nekategorisanih cesta na području Općine (549.410 KM), sanaciju dječjih i sportskih igrališta na području Općine koje ne održava KJKP „Park“ (216.000 KM), održavanja dijela javnih površina u zonama koje ne održava KJKP „Park“ d.o.o. Sarajevo (192.000 KM) i dr.

Za redovno održavanje lokalnih i nekategorisanih cesta zaključen je Sporazum o međusobnim pravima i obavezama pri realizaciji aktivnosti na redovnom održavanju lokalnih i nekategorisanih cesta od 31. 3. 2023. godine i Aneks sporazuma od 16. 11. 2023. godine. Sporazum je potpisana na osnovu Programa utroška sredstava rekonstrukcije, održavanja, popravke ulica, lokalnih puteva, trgova, parkinga i mostova na području Općine koji je usvojen zaključkom Vijeća. Sporazumom su uređena prava i obaveze na realizaciji aktivnosti i implementaciji sredstava planiranih za nabavku potrebnog repromaterijala i pratećih troškova za sanaciju urgentnih oštećenja asfaltnih kolovoza (udarnih rupa). Navedeno je da će se njegova realizacija vršiti shodno ukazanim potrebama odnosno stanju saobraćajnica i saobraćajne signalizacije, zahtjevima mjesnih zajednica, građana i policijske uprave. Utvrđeno je da će se sredstava doznačavati JP Lokom nakon dostavljenih izvještaja sa pratećom dokumentacijom o realizaciji aktivnosti i utrošenim sredstvima.

Na osnovu Sporazuma donesen je Dinamički plan rada i finansijski okvir i Program realizacije sporazuma kojima je definisan okvirno finansijski plan utroška ovih sredstava (troškovi materijala, ostali troškovi i troškovi radne snage). Utvrđili smo da se na osnovu Izvještaja o ophodnji, koji su potpisani od predstavnika JP i predstavnika nadležne općinske službe, utvrđuju lokacije i površina ceste na kojima će se izvoditi radovi. Uvidom u dokumentaciju utvrđili smo da JP Lokom dostavlja Općini izvještaje o utrošku primljenih sredstava za obavljanje poslova predviđenih sporazumom, uz dostavljanje dokumentacije koja potvrđuje njihov utrošak. Najvećim dijelom, sredstva se pravduju troškovima za nabavku materijala i za plaće uposlenih i angažovanih na ovim poslovima. Općina plaćanje vrši na osnovu dostavljenih izvještaja, a koordinator imenovan ispred Općine vršio je kontrolu dostavljenih izvještaja i prateće dokumentacije prije doznake sredstava. **Iako je sporazumima sa JP-om Lokom utvrđena obaveza određenih poslova, odnosno izvođenja radova, definisano je da će se plaćanje vršiti na osnovu dostavljenih izvještaja o izvedenim poslovima, te ovo javno preuzeće Općini nije izdavalо fakture za izvršene poslove. S obzirom na navedeno, ovi rashodi ne predstavljaju kapitalne transfere koji u skladu sa propisima podrazumijevaju nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine.**

Realizacija kapitalnih transfera po ugovorima za koje je Općina provodila postupke javnih nabavki

Na poziciji kapitalnih transfera u značajnom iznosu iskazani su rashodi i izdaci po osnovu ulaganja u cestovnu, komunalnu infrastrukturu i rekonstrukciju školskih objekata za koje je Općina provodila postupke javne nabavke i zaključivala ugovore sa izabranim dobavljačima. Dio ovih projekata finansiran je transferima drugih nivoa vlasti, na osnovu sporazuma. Ugovorima ili na drugi način nije uređen način knjigovodstvenog evidentiranja ovih ulaganja. Dio iskazanih izdataka odnosi se na realizaciju projekata: rekonstrukcije, održavanja, popravke ulica, lokalnih puteva, trgova, parkinga i mostova (2.135.415 KM); izgradnje objekta kolektivnog stanovanja u ulici Nusreta Prohića br. 45 izgorjelog u požaru (1.029.416 KM); rekonstrukcije i izgradnje sportskih igrališta na području Općine (553.685 KM); rekonstrukciju i izgradnju dječjih igrališta na području Općine (482.996 KM); izvođenje radova na zaštiti pješačkih zona (trgovi, bulevari, šetališta) i rješavanje saobraćaja u mirovanju Alipašino polje A; B i C faza (437.098 KM); rekonstrukcija i sanacija ulice Višegradska (318.454 KM). Za dio nabavki okvirni sporazumi su zaključeni ranijih godina, a dio je realiziran na osnovu ugovora koji su zaključeni nakon provedenih postupaka javnih nabavki u tekućoj godini.

Izvršili smo uvid u uzorak dokumentacije koja se odnosi na realizaciju zaključenih ugovora, a uzorkovani postupci javne nabavki i njihova realizacija detaljnije je opisana u dijelu tačke 8. Izvještaja.

U okviru kapitalnih transfera iskazani su rashodi i izdaci za **rekonstrukciju, održavanje i popravak ceste**. U skladu sa propisima Vijeće je u februaru 2023. godine donijelo Program rekonstrukcije, održavanja, popravke ulica, lokalnih puteva, trgova, parking i mostova Općine za 2023. godinu, kojim su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 2.100.000 KM. Ovaj iznos odnosi se na rekonstrukciju, održavanje, popravak ulica, lokalnih puteva, trgova, parkinga i mostova (1.540.000 KM) i obuhvata listu od 38 ulica kao i rezervnu listu od 11 ulica u slučaju uštede sredstava ili obezbjeđenje dodatnih sredstava i redovno, ljetno održavanje cesta, saobraćanja signalizacija, održavanje potapajućih stubića i putnih prelaza (560.000 KM). Programom je utvrđeno da se za redovno održavanje cesta u nadležnosti Općine, nabavku potrebnog repromaterijala kao i pratećih troškova za implementaciju navedenog, u cilju krpave i sanacija cesta planirana kao transfer JP Lokom u iznosu od 400.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u 2023. godini za rekonstrukciju i popravak ceste dio izdataka evidentiran na osnovu realizacije ugovora s dobavljačima zaključenim na osnovu okvirnog sporazuma iz ranijeg perioda (316.077 KM), a dio se odnosi na realizaciju ugovora zaključenih nakon provedene procedure javne nabavke u 2023. godine (628.909 KM), što je opisano u tački 8. Izvještaja.

Za sanaciju kosog krova zgrade u ulici Petra Tješića broj 1, 3, 5, 7 i 9. između Općine i „Dinalsa“ d.o.o. Sarajevo zaključen je ugovor 13. 6. 2023. godine. Ugovorena vrijednost radova je 349.980 KM i rok izvršenja radova 90 kalendarski dana, počevši od dana uvođenja izvođača u posao. Izvođač radova uveden je u posao 19. 7. 2023. godine, što je konstatovano upisom u građevinski dnevnik, a izvođač je odmah dostavio dopis sa navedenim nejasnoćama vezano za predmjer radova.

U građevinskom dnevniku navedeno je da su 26. 7. 2023. izvođaču data pojašnjenja te su se stekli uslovi za početak radova. Po ovom ugovoru realizovano je 145.626 KM ili 42%. U toku izvođenja radova uz saglasnost nadzornog organa konstatovane su potrebe za tehničkim rješenjem pokrivanja krova iznad nadzidanih stanova ulaza broj 1 i 3 zamjenskim materijalnom. Zbog toga je Odlukom načelnika od 28. 12. 2023. pokrenut pregovarački postupak za nepredviđene i dodatne radove za predmetni ugovor procijenjene vrijednosti 52.709 KM. Shodno tome, radovi nisu okončani u ugovorenom roku.

Ugovor za izvođenje radova na **rekonstrukciji krova sale za tjelesni odgoj u JU Gimnazija Dobrinja i JU Peta Gimnazija** sa „Bersia“ d.o.o. Sarajevo zaključen je 12. 9. 2023. godine u vrijednosti od 139.508 KM. Ugovoren je rok za izvođenje radova 60 kalendarskih dana, počevši od dana uvođenja izvođača u posao, što se konstatiše upisom u građevinski dnevnik. Za realizaciju ovog projekta u 2022. godini Općini su doznačena sredstva u iznosu od 115.000 KM na osnovu Sporazuma zaključenim 30. 12. 2021. i aneksom sporazuma 6. 9. 2022. godine između Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Općine i JU Gimnazija Dobrinja i JU Peta Gimnazija. Sporazumom je definisano da će Općina kao implementator pripremiti dokumentaciju za provođenje procedure javne nabavke, provesti proceduru javne nabavke, vršiti nadzor i nakon realizacije projekta dostaviti izvještaj Ministarstvu, ali nije definisan način knjigovodstvenog evidentiranja ovog ulaganja. **Budući da je Izvođač radova uveden u radove tek 25. 12. 2023., u revidiranoj godini nije bilo realizacije po ovom ugovoru. Prema prezentiranoj dokumentaciji, radovi nisu ni započeli jer se ukazala potreba za izmenama u tehničkoj dokumentaciji, te je pokrenut pregovarački postupak javne nabavke 28. 12. 2023. godine, procijenjene vrijednosti od 26.004 KM.**

Za izvođenje **radova za rekonstrukciju stambenog objekta kolektivnog stanovanja u ulici Nusreta Prohića br. 45** izgorjelog u požaru zaključen je Okvirni sporazum 23. 8. 2022. godine između Općine i „General Engineering“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 1.316.897 KM, na period od 2 godine. Na osnovu Okvirnog sporazuma 23. 9. 2022. godine zaključen je ugovor za izvođenje radova, a ugovoren je rok za izvođenje radova 6 mjeseci od dana uvođenja u posao. Ovaj projekat se sufinansira od Ministarstva komunalne privrede, prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo na osnovu zaključenog sporazuma u ranijem periodu. Prema prezentiranoj dokumentaciji izvođač je uveden u posao 5. 10. 2022. godine, što je konstatovano upisom u građevinski dnevnik (rok za završetak je bio 5. 4. 2023. godine), a radovi su okončani 18. 11. 2023. godine. U završnom izvještaju nadzornog organa od 19. 11. 2023. godine navedeno je da su uzimajući u obzir nepredviđene okolnosti, vremenske uslove i neplanirane radove svi radovi završeni u okviru ugovorenog roka i datih saglasnosti za produženje istog. U 2023. godini po ovom ugovoru iskazani su rashodi u iznosu od 1.029.416 KM po ispostavljenim privremenim situacijama, a posljednja je evidentirana XI privremena situacija od 9. 10. 2023. godine prema kojoj je kumulativna vrijednost radova po ovom ugovoru do ovog datuma 1.205.838 KM. **Općina je u februaru 2024. godine zaprimila okončanu situaciju iznosu od 90.056 KM, iako su prema izvještaju o nadzoru radovi okončani u novemburu 2023. godine, te je upotrebljena dozvola izdata 23. 11. 2023. godine.**

Okvirni sporazum za izvođenje **radova za uređenju šetališta Otoka – Hrasno** (I faza) zaključen je 5. 8. 2022. godine između Općine i „Dinalsa“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 299.841 KM, na period od 2 godine. Na osnovu Okvirnog sporazuma prvi pojedinačni ugovor za izvođenje radova zaključen je 21. 11. 2022. godine u iznosu od 175.346 KM, kojim je ugovoren rok za izvođenje radova 60 dana od dana uvođenja izvođača u posao. Izvođač je uveden u posao tek 9. 9. 2023. godine, što je konstatovano upisom u građevinski dnevnik.

Prema prezentiranom obrazloženju razlog za dug period uvođenja u posao je jer se nisu ispunili pravni preduslovi u smislu ishodovanja odobrenja za građenje (kašnjenja u davanju saglasnosti od KJKP Vodovod i kanalizacije d.o.o. Sarajevo), van građevinska sezona te ishođenje saglasnosti od komunalnih preduzeća s obzirom da veliki broj instalacija za čiji prokop potreбno dobiti saglasnost, i vremenski uslovi potrebni za sadnju žive ograde. Radovi po ovom ugovoru okončani su 8. 11. 2023. godine, a izvršeni su u ukupnoj vrijednosti od 174.964 KM. Drugi pojedinačni ugovor zaključen je 28. 11. 2023. godine u iznosu od 121.091 KM, sa rokom izvođenja radova od 30 dana od uvođenja u posao. Prema prezentiranoj dokumentaciji radovi su okončani u ugovorenem roku, a okončana situacija ispostavljena je 27. 2. 2024. godine prema kojoj u iznosu od 121.063 KM.

Ugovor za **izvođenje vanjskog uređenje kod OŠ „Umihana Čuvidina“** zaključen je 11. 9. 2023. godine između Općine i „Babel“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 164.990 KM, a ugovoren rok za izvođenje radova je 60 dana od dana uvođenja u posao. Uvidom u građevinski dnevnik utvrdili smo da je izvođač radova uveden tek u posao 17. 1. 2024. godine. Prema pisanom obrazloženju ovako dug period za uvođenje u posao je jer je ugovor o vršenju stručnog nadzora zaključen u decembru 2023. godine, te je u tom periodu bio period nepovoljnih zimskih uslova zbog čega se izvođenje radova nije se moglo izvoditi, te da s obzirom da se radi o dječjem igralištu koji se nalazi uz školski objekat vodilo se račun o periodu raspusta zbog smanjenja opasnosti za djecu osiguranja bezbjednosti djece. Shodno tome, nije bilo realizacije ovog ugovora u revidiranoj godini.

Ugovor za **izvođenje radova za rekonstrukciju i adaptaciju postojećih objekata na obuhvatu izgradnje kružne raskrsnice ulica Džemala Bijedića, Srđana Aleksića i Velikih drveta** zaključen je 9. 10. 2023. godine između Općine i „ZZ Gros - Comp“ p.o. Hadžići u vrijednosti od 294.872 KM, a ugovoren rok za izvođenje radova je 60 dana od dana uvođenja u posao. Uvidom u građevinski dnevnik utvrdili smo da je izvođač radova uveden 26. 10. 2023. godine, ali do okončanja revizije nije bilo ispostavljenih situacija. Prema obrazloženju odgovorne osobe tokom implementacije projekta pojavilo se više otežavajućih okolnosti koje su uticale na dinamiku realizacije a koji se odnose na to da je izvođač radova uveden u posao krajem oktobra sa izvjesnim padavinama i očekivanim lošim vremenskim prilikama, korisnik KJKP „GRAS“ d.d. Sarajevo nije blagovremeno izmjestio arhivski materijala iz jednog objekta koji je predmet adaptacije iako su blagovremeno upozoreni na njihovu obavezu, te je prilikom pripreme tehničke dokumentacije bilo teško sagledati sve detalje što je impliciralo nove zahtjeve. Općina je 27. 12. 2023. godine uz mišljenje nadzornog organa, zbog vremenskih uslova i izmeštanja arhivske građe, produžila rok za 45 dana tj. do 9. 2. 2024. godine.

Za izvođenje radova **izgradnja vodovodne distributivne mreže u ulici Kralja Stjepana Tomaševića** 20. 2. 2023. godine zaključen je Okvirni sporazum između Općine i „Harysco“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 339.300 KM, na period od 2 godine. Ugovor o izvođenju radova zaključen je 4. 5. 2023. godine u vrijednosti okvirnog sporazuma, kojim je ugovoren rok za izvođenje radova 150 dana od dana uvođenja u posao. U revidiranoj godini ovaj ugovor realiziran je u iznosu od 245.683 KM ili 72% (posljednja III privremena situacija iz septembra 2023. godine). KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo koji je izradio projekt imenovao je nadzorni organ za realizaciju ovog projekta. Izvođač radova uveden je u posao 10. 5. 2023. godine, a 24. 8. 2023. godine radovi su obustavljeni što je konstatovano u građevinskom dnevniku. Prema periodičnom izvještaju nadzornog organa od 18. 9. 2023. godine radovi na izgradnji kućnih priključaka su obustavljeni, dok se ne izgradi planirana pumpna stanica u ulici Potur Šahidijina, te je investitor izdao nalog da se asfaltira rov, u skladu s ugovorenom dokumentacijom. Do okončanja revizije radovi nisu nastavljeni jer još uvijek nisu riješeni imovinsko pravni odnosi za izgradnju pumpe (hidrofleks).

Za izvođenje radova **na izgradnji na zaštiti pješačkih zona Alipašino polje - B faza (trgovi, bulevari, šetališta)** zaključen je 21. 11. 2022. godine Okvirni sporazum sa „Dinalsa“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 579.992 KM. Prvi pojedinačni ugovor zaključen je 13. 7. 2023. godine u vrijednosti 554.073 KM kojim je definisan rok za izvođenje radova 100 dana od uvođenja u posao. U 2023. godini realizirano je 437.098 KM ili 79% ugovorene vrijednosti. Izvođač radova uveden je u posao 7. 8. 2023. godine, a ugovor nije realiziran jer su radovi obustavljeni u oktobru 2023. godine.

Prema prezentiranoj dokumentaciji Općina je produžila rok za izvođenje radova aktom od 6. 11. 2023. godine budući da je primila peticiju i veliki broj zahtjeva od građana koji se odnose na realizaciju ovog projekta, a nadležna služba će u narednom periodu održati sastanke sa savjetima nadležnim mjesnih zajednica, pokušati iznaći adekvatno rješenje u cilju završetka realizacije projekta, te će projekat biti u fazi mirovanja do usaglašavanja projekta sa savjetima mjesnih zajednica kao i građenima. Utvrđeno je da će se preostali rok za izvođenje radova od 37 dana računati nakon što se ispune uslovi za nastavak realizacije projekta. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da su osigurani svi preduslovi za realizaciju ugovora.

Revizijom smo utvrdili da su u određenim slučajevima gdje je do kašnjenja u izvođenju radova došlo zbog krivice izvođača radova obračunati ugovoreni penali.

U okviru kapitalnih transfera značajan dio planiranih i iskazanih rashoda i izdataka ne predstavlja nepovratna davanja, odnosno transfer drugim nivoima vlasti, već kapitalna ulaganja u cestovnu, komunalnu i ostalu infrastrukturu koja je u skladu sa propisima u nadležnosti Općine. Zbog toga ovi izdaci nisu Budžetom planirani i u finansijskim izvještajima iskazani na odgovarajućim pozicijama u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, za šta smo dali preporuku u tački 5.1. Izvještaja. Navedeno ima za posljedicu da su u finansijskim izvještajima više iskazani kapitalni transferi u iznosu najmanje od 1.405.574 KM (rekonstrukcija lokalnih i nekategorisanih cesta 944.986 KM, sanacija šetališta Otoka – Hrasno 174.964 KM, ulaganja u izgradnju memorijalnog centra Žuč 209.242 KM, izgradnja parka prirode Mojmilo 76.383 KM), a manje kapitalni izdaci za rekonstrukciju i asfaltiranje cesta i ostalih objekata, za koje nije vršeno uvećanje vrijednosti stalnih sredstava. Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka u finansijskim izvještajima, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Za dio projekata nisu osigurani svi uslovi za izvođenje radova, ugovorima nije jasno definisan krajnji rok za uvođenje izvođača u radove (od kada se računa ugovoreni rok), a u pojedinim slučajevima izvođač je uveden u posao nakon značajnog protoka vremena od datuma zaključivanja ugovora ili su radovi započeti van građevinske sezone. Zbog toga su prolongirani rokovi, odnosno radovi nisu okončani u ugovorenim rokovima, a prolongiranje rokova izvođenja radova vršeno je uz prethodno dato mišljenje nadzornog organa.

U odabranom uzorku izdataka za kapitalne transfere utvrdili smo da je od zaključenih ugovora u vrijednosti od 1.842.723 KM realizirano 828.407 KM ili 45%. Pored toga, u revidiranim uzorcima provedenih procedura javnih nabavki utvrdili smo da je od ugovorenih 3.344.889 KM u revidiranoj godini realizovano 1.940.514 KM ili 58%, što je detaljnije opisano u tački 8. Izvještaja. Dakle, od ukupno zaključenih ugovora vrijednosti od 5.187.612 KM realizirano je 2.768.921 KM. S obzirom na navedeno, kao i nizak stepen realizacije zaključenih ugovora, prilikom izvršenja Budžeta nije osigurano da se realizuju u godini kada su planirana sredstava i efikasno, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Za navedeno je data preporuka u tački 8. Izvještaja.

Zaključenim sporazumima sa JP-om Lokom utvrđena je obaveza obavljanja određenih poslova, odnosno izvođenja radova, kao i da se plaćanje vrši na osnovu dostavljenih izvještaja o izvedenim poslovima, zbog čega ovo javno preduzeće Općini nije ni izdavalo fakture za izvršene poslove. S obzirom na to da radi o pružanju usluge, ovi izdaci ne predstavljaju tekuće i kapitalne transfere koji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH predstavljaju nepovratna davanja za tekuće svrhe, odnosno nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine.

Preporuka:

- preispitati odredbe zaključenih sporazuma sa JP-om „Lokom“ d.o.o. Sarajevo u dijelu koji se odnosi na način izvršavanja usluga i osnova za njihovo plaćanje, uvažavajući činjenicu da se ne radi o nepovratnim davanjima, već o pružanju usluga.**

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 3.931.743 KM, od čega se na nabavku zemljišta odnosi 2.142.971 KM, nabavku zgrada 1.211.194 KM i nabavku opreme 428.160 KM (od toga se 200.910 KM odnosi na nabavku vojne opreme i nabavku kompjuterske opreme 122.907 KM) i rekonstrukcija i investiciono održavanje (149.417 KM). Za vrijednost izvršenih nabavki vršeno je povećanje stalnih sredstva i izvora sredstava.

U okviru zemljišta najveći dio odnosi se na izdatke za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa (eksproprijacija zemljišta), na osnovu Zakona o eksproprijaciji, a u svrhu izgradnje cestovne infrastrukture i regulacije korita rijeke. Knjigovodstveno evidentiranje vrši se na osnovu rješenja o eksproprijaciji i sporazuma o utvrđenoj visini naknade koji su zaključeni nakon provedene propisane procedure, a naknada je utvrđena na osnovu procjene ovlaštenog sudskog vještaka. U skladu sa propisima ukoliko stranke u postupku nisu uspjele sporazumno utvrditi visinu naknade ona je utvrđena rješenjem nadležnog suda.

Na poziciji zgrada najveći dio se odnosi na izdatke za izgradnju objekta Sportsko-rekreativnog centra Dobrinja sa bazenom- III faza, a na osnovu faktura „Unigradnja“ d.d. Sarajevo sa kojim je zaključen ugovor o izvođenju radova. Postupak nabavke i realizacija ugovora opisana je u tački 8 Izvještaja.

S obzirom na to da Općina nije knjigovodstveno evidentirala vrijednost lokalnih cesta koje su joj date u nadležnost, kapitalne izdatke za sanaciju i rekonstrukciju cesta, kao i drugih objekata koji su u nadležnosti Općine planirala je i iskazivala na poziciji kapitalnih transfera, a ne kao povećanje vrijednosti sredstava, što je opisano u tačkama 6.1.2.4 i 6.2.2.1 Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	50.138.000	39.352.936	49.564.019	78
II	RASHODI	54.958.180	41.884.699	35.849.398	76
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	(4.820.180)	(2.531.763)	13.714.621	53
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	5.806.820	3.931.743	8.217.488	68
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(10.627.000)	(6.463.506)	5.497.133	61
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	-	-	-	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	-	-	-	-
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(10.627.000)³⁸	(6.463.506)	5.497.133	61

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	4.163.368	10.626.874
---	-----------	------------

U 2023. godini iskazan je deficit u iznosu od 2.531.763 KM, budući da su prihodi ostvareni u iznosu od 39.352.936 KM, a rashodi u iznosu od 41.884.699 KM. Iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 6.463.506 KM, jer su ukupni prihodi iznosili 39.352.936 KM, a rashodi i izdaci 45.816.442 KM.

U Bilansu stanja na datum bilansa iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (akumulirani suficit) u iznosu od 4.163.368 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 6.463.506 KM, koliko je i iskazan finansijski rezultat tekuće godine.

³⁸ U koloni planirano u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazan je ukupan negativan finansijski rezultat u iznosu od 10.626.874 KM, s obzirom na to da je Budžetom za 2023. godinu planirana raspodjela akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina, što je detaljnije opisano u tački 5.1 Izvještaja.

Utvrđili smo da je dio rashoda i izdataka 2022. godine u iznosu od najmanje 247.095 KM evidentiran u 2023. godini, zbog čega je finansijski rezultat tekuće godine (deficit) više iskazan za navedeni iznos. Navedeno nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, čija primjena je propisana Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Zakonom o budžetima FBiH utvrđeno je da se ne mogu se stvoriti obaveze preko iznosa planiranih u Budžetu. Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da je Općina obavezna vršiti plaćanje po osnovu sudskih rješenja, ali ne u cijelom iznosu, nego taj iznos može planirati da izmiri u određenom vremenskom intervalu, u periodu tri do pet godina. Shodno tome, dio izdataka za isplate naknade ranijem vlasniku za ekspropriiranu nekretninu po osnovu sudskog rješenja iz ranijeg perioda za koje nisu planirana dovoljna sredstva evidentiran je na poziciji kratkoročnih razgraničenja i kratkoročnih obaveza. Također, dio duga po osnovu izvršnog sudskog rješenja iz decembra 2023. godine evidentiran je na rashodima i kratkoročnim obavezama u visini raspoloživih sredstava. Efekte na neraspoređeni višak prihoda i rashoda po ovom osnovu nismo u mogućnosti izmjeriti.

Općina je u ranijem periodu neutrošena namjenska sredstva za realizaciju projekata i namjenska sredstva za koja su otvoreni podračuni (naknade za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća) priznavala kao prihod perioda u kojima su primljeni, i nije neutrošeni dio sredstava knjigovodstveno prenosila na kratkoročna vremenska razgraničenja, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Revizijom smo utvrđili da je u 2023. godini razgraničen dio primljenih a neutrošenih sredstava od drugih nivoa vlasti u iznosu od 34.000 KM, ali nije izvršeno preknjižavanje neutrošenih namjenskih sredstava na kratkoročna razgraničenja po osnovu naknada za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća. Prema prezentiranoj dokumentaciji ukupno neutrošena sredstava po ovom osnovu iznose 1.609.695 KM, a na neutrošena namjenska sredstava za realizaciju projekata iz ranijeg perioda koja nisu razgraničena iznose najmanje 233.565 KM. **Zbog toga je iskazani akumulirani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima precijenjen, a potcijenjeni su kratkoročno razgraničeni prihodi.**

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja više je iskazan za najmanje 1.843.260 KM, budući da su na toj poziciji iskazani neutrošeni namjenski prihodi i primici, za koliko su manje iskazana kratkoročna vremenska razgraničenja. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i preknjižiti priznate a neutrošene namjenske prihode na poziciju kratkoročnih razgraničenja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 19.383.315 KM, od čega se na novčana sredstva odnosi 11.939.703 KM, kratkoročna potraživanja 7.303.717 KM i kratkoročna razgraničenja 139.895 KM.

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 11.939.703 KM, a čine ih sredstva na transakcijskim računima (11.932.488 KM), blagajna (4.399 KM) i devizna blagajna (2.816 KM). Sredstva na transakcijskim računima odnose se na stanje šest transakcijskih računa Općine (10.236.985 KM) i podračuna za sredstva od posebnih naknada za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (1.695.503 KM) a koji su u okviru Jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT). Ukupni priliv na depozitni račun u 2023. godini iznosio je 44.690.394 KM. Zaključkom načelnika iz 2021. godine utvrđen omjer raspodjelje sredstva sa depozitnog na transakcijske račune. Na kraju dana stanje sa depozitnog računa prenosi se na transakcijske, te na kraju godine nije bilo sredstava na depozitnom računu. Iskazana stanja novčanih sredstava usaglašena su sa bankovnim izvodima.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Općina ima otvorena dva transakcijska računa koja nisu u okviru JRT, a putem ovih računa vrše se uplate od resornih kantonalnih ministarstava i isplate korisnicima za naknade po propisima iz oblasti zdravstvene i socijalne zaštite i boračke populacije (zdravstvena zaštita civilnih žrtava rata, zdravstvena zaštita raseljenim i izbjeglim licima, doprinosi na PIO na naknadu umjesto plaće porodiljama iz radnog odnosa, doprinosi za zdravstvo na naknade umjesto plaće iz radnog odnosa, naknade za troškove dženaza i sahrana i osnovno obezbjeđuje učesnika NOR-a).

Općina kao prvostepeni organ uvodi korisnike u pravo, a sredstva za ove naknade osiguravaju resorna kantonalna ministarstva doznačavanjem na ove račune. U Glavnoj knjizi trezora Općine nisu evidentirane transakcije koje proizilaze iz ovih poslovnih promjena, niti su donesene procedure za njihovo evidentiranje. Stanje ovih sredstava na datum bilansa iznosi 17.226 KM.

S obzirom na to da su ovi računi izvan JRT-a i da nije uspostavljena evidencija u okviru Glavne knjige, nije postupljeno u skladu s članovima 15. i 18. Zakona o trezoru u FBiH. Ovim članovima Zakona definisano je da se svi javni prihodi moraju uplatiti na JRT Općine koji se nalazi pod isključivom nadležnošću Službe za finansije, koja upravlja svim transakcijama općinskog budžeta putem sistema Glavne knjige trezora, a koji obuhvata sve prihode i primitke, rashode i izdatke, izvršene nabavke, obaveze i izmjene aktive, pasive i promjene izvora sredstava.

Prema navedenom, u Jedinstveni račun trezora nisu uključeni transakcijski računi preko kojih se vrši isplata naknada za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, a u Glavnoj knjizi trezora nisu evidentirane transakcije koje proizilaze iz ovih poslovnih promjena shodno Zakonu o trezoru u FBiH.

Preporuka:

- u Jedinstveni račun Trezora uključiti sve transakcijske račune preko kojih se obavljaju novčane transakcije, a poslovne promjene koje se na njih odnose knjigovodstveno evidentirati u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.**

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 7.303.717 KM, a čine ih potraživanja u zemlji (5.717.407 KM), ostala potraživanja (1.582.510 KM) i potraživanja od fizičkih lica (3.800 KM).

Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Općine, utvrđena je obaveza praćenja naplate potraživanja i da se po isteku ugovorenog roka za naplatu poduzimaju sve zakonom propisane radnje na njihovoj naplati, te se ona preknjižavaju na sumnjiva i sporna potraživanja. Također, članom 46. Zakona definisano je da se vrši procjena naplativosti iskazanih potraživanja i definisano je da se za nenaplativa potraživanja uz obrazloženi prijedlog može donijeti odluka o otpisu potraživanja.

Potraživanja u zemlji najvećim dijelom odnose se na potraživanja po osnovu naknade za prirodnu pogodnost – renta i uređenje građevinskog zemljišta (3.665.000 KM), za naknadu rente - obročno plaćanje naknade (875.774 KM), za zakup poslovnih prostora (417.479 KM), naknade za zauzimanje javne površine (297.657 KM) i naknade za dodijeljeno zemljište (213.522 KM).

U okviru potraživanja po osnovu naknade za prirodnu pogodnost – renta i uređenja građevinskog zemljišta najveći dio odnosi se na potraživanja od Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo (2.493.056 KM). Ova potraživanja odnose se na izdata rješenja za naknade uređenja građevinskog zemljišta i pogodnost gradskog građevinskog zemljišta – rente, za izgradnju i legalizaciju građevinskih objekata kojim se investitor oslobađa troškova naknade na teret Ministarstva u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH³⁹, Odlukom o legalizaciji građevina izgrađenih bez odobrenja za građenje i građevina privremenog karaktera⁴⁰ i Instrukcijom Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo⁴¹. Općine sa područja Kantona su s Ministarstvom 2007. zaključile Protokole o dinamici isplate naknade za oslobađanje troškova naknade za pogodnost građevinskog zemljišta – rente i troškova uređenja građevinskog zemljišta u postupku legalizacije građevina izgrađenih bez odobrenja za pripadnike boračke populacije. Protokolima je definisano da će Ministarstvo obaveze za naknade plaćati hronološkim redom dostavljenih zahtjeva općina i u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima, a u postupku legalizacije objekata u roku od pet godina od dana utvrđivanja obaveze odnosno dhana izdavanja konačnog rješenja o naknadnom odobrenju za građenje. Ministarstvu se nakon izdavanja rješenja o odobrenju za građenje dostavlja rješenje o oslobađanju troškova naknade, koje u skladu s odobrenim budžetom doznačava sredstva za ove namjene na račun Općine.

U okviru potraživanja naknada za rente za koje je odobreno plaćanje na rate, značajnija se odnose na potraživanja od Privrednog društva „Butmir“ d.o.o Sarajevo (165.852 KM), „Hifa Oil“ d.o.o Tešanj odnosi se (215.214 KM) i „Fema group“ d.o.o. Sarajevo (119.132 KM).

Prema pregledu rješenja nadležne službe za 58 podnositelaca zahtjeva – investitora utvrđena je visina naknade za rentu i odobreno je plaćanje naknade na rate, u skladu sa Odlukom o građevinskom zemljištu Općine Novi Grad Sarajevo. Rješenja se najvećim dijelom odnose na period od 2015.- 2023. godine, a njima je definisana dinamika i rokovi plaćanja (u rješenjima u uzroku utvrđeno je da se 30% od utvrđene naknade uplaćuje odmah, a ostatak duga u periodu od 7 do 84 mjesecne rate).

Najznačajnija potraživanja za zakup poslovnih prostora odnose se na potraživanja od: Udruženja Vitezovi (33.636 KM), Blok d.o.o. Sarajevo (30.195 KM), Rasim Halilović (25.630 KM), Akvasan d.o.o. Sarajevo (23.119 KM), Edwin d.d. Sarajevo (20.285 KM), Tafil Bučan (16.539 KM), Ismet Hažbić (14.742 KM), Majstor u kući – Ena Mujagić (12.818 KM), Fast rent a car d.o.o. Sarajevo (12.572 KM).

Potraživanja za zakup poslovnih prostora odnose se na potraživanja od korisnika s kojima su zaključeni ugovori za zakup poslovnih prostora, na osnovu kojih se izdaju mjesечно fakture.

Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da je Općina poduzimala aktivnosti na naplati potraživanja za zakup slanjem opomena, pokretanjem sudskih postupaka, aktiviranjem mjenice te dostavljanjem izjava o jednostranom raskidu ugovora, a u skladu s propisima poduzimala je i aktivnosti za preuzimanje/iseljenje poslovnih prostora. Dio ovih potraživanja u iznosu od najmanje 92.409 KM nije preknjižen na sumnjičiva i sporna potraživanja, iako se radi o potraživanjima iz ranijih godina, te je nakon poduzetih aktivnosti naplate utvrđeno da su računi dužnika blokirani ili ne postoje, zbog čega je njihova naplata neizvjesna.

Revizijom smo utvrdili da se u okviru potraživanja po osnovu naknade za zauzimanje javne površine (297.657 KM) dio ovih potraživanja u iznosu od najmanje od 70.739 KM odnosi na obaveze utvrđene po rješenjima u periodu 2008 - 2021. godine, za koje su u februaru 2024. godine upućene opomene za izmirenje duga. **Navedena potraživanja nisu preknjižena na sumnjičiva i sporna potraživanja, iako su starija od godine dana.**

U okviru potraživanja za dodijeljeno zemljište iskazana su potraživanja od „Tehnograd“ d.d. Tuzla u iznosu od 67.793 KM. Ocjrenom postupanja po preporukama iz prethodnog izvještaja kada su potraživanja od ovog investitora iznosila 128.693 KM utvrdili smo da su poduzete aktivnosti u vezi rješavanja ovih potraživanja, koje nisu okončane.

³⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 31/22

⁴⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 6/06. 18/07, 18/08, 35/12, 51/12 i 51/15

⁴¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 30/06, 11/07 i 32/08

Ostala potraživanja u cijelosti se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja od čega po osnovu zakupa poslovnih prostorija (1.483.448 KM), za troškove bespravnog rušenja objekata (48.467 KM), za režijske troškove (27.313 KM) i za zauzimanje javnih površina (22.280 KM).

U okviru *sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora* najznačajnija su potraživanja od: Rabija Hodović (134.167 KM), Ismet Muslić (130.703 KM), Česko promex (109.235 KM), Edhem Tirić (93.492 KM), Fadila Drljević (78.290 KM), Zijad i Elmedina Devlić (75.597 KM), Hasić Company (47.870 KM) i Zvečevo (31.965 KM). U okviru *sumnjivih i spornih potraživanja za režijske troškove* iznos od 25.065 KM odnosi se na potraživanja od picerije „Fratelo-concordija“.

Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da se sumnjiva i sporna potraživanja za zakup poslovnih prostorija i za režijske troškove odnose na raniji period, te je Općina pokrenula sudske postupke naplate potraživanja, za koje je nadležni sud donio presudu i rješenje o izvršenju. Međutim, navedena potraživanja nisu naplaćena jer su računi korisnika blokirani ili ugašeni, korisnici odjavljeni sa adrese, nepostojanje sredstava za namirenje duga i sl. **Prema prezentiranim podacima, za potraživanja u iznosu od najmanje od 389.838 KM rješenjima nadležnog suda obustavljen je postupak izvršenja zbog nemogućnosti naplate, dok je iznos od 291.982 KM neizvjestan za naplatu jer su računi izvršenika blokirani i ne postoje sredstva namirenja. Zbog navedenog, ne možemo potvrditi osnovanost njihovog iskazivanja u Glavnoj knjizi.**

U okviru **ostalih razgraničenih rashoda** evidentiran je iznos od 126.178 KM koji se odnosi na obavezu po Rješenju Općinskog Suda u Sarajevu iz 2021. godine na ime isplate naknade ranijem vlasniku za ekspropriiranu nekretninu za Regulaciju korita rijeke Bosna (glavnica 99.042 KM, zatezne kamate 25.664 KM⁴² i troškovi spora 1.472 KM). Iako je rješenje suda doneseno u 2021. godini, Pravobranilaštvo je aktom od 13. 12. 2023. godine dostavilo Službi za finansije prijedlog za isplatu nespornog dijela po ovom osnovu u kojem je navedeno da su 12. 12. 2023. godine zaprimili prijedlog punomoćnika za isplatu naknade. Ovi izdaci su evidentirani na razgraničenim rashodima, s obzirom na to da Budžetom nisu planirana dovoljna sredstva za ove namjene, a shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH kojim je utvrđeno da se obaveze ne mogu stvarati iznad iznosa planiranog budžetom.

Općina nije izvršila sveobuhvatnu analizu naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda, a za dio potraživanja za zakup i režijske troškove u iznosu od najmanje 389.838 KM donesena su rješenja o obustavi izvršnog postupka, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano stanje kratkoročnih potraživanja. Zbog toga nije osigurano računovodstveno načelo tačnosti i istinitosti iskazivanja poslovnih događaja, kako je propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- preispitati iskazana potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.*

6.2.2 Stalna sredstva

6.2.2.1 Stalna sredstva

U knjigovodstvenim evidencijama Općine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 101.160.811 KM (nabavne vrijednosti 118.881.985 KM, ispravke vrijednosti 17.721.174 KM).

Strukturu stalnih sredstava čini: zemljište (25.169.482 KM), zgrade (81.623.177 KM), oprema (9.377.587 KM), stalna sredstva u obliku prava – osnivačka prava (11.740 KM) i sredstva u pripremi (2.700.000 KM).

⁴² obračun zatezne kamate izvršen za period od 1. 11. 2021. godine do 31. 12. 2023. godine

Općina je uspostavila pomoćnu knjigu stalnih sredstava/knjigu kapitalne imovine, a uvidom u istu utvrdili smo da je za naknadna ulaganja u stalna sredstva kojima je dodijeljen određeni inventurni broj, umjesto da se povećava vrijednost tog sredstva, ulaganja se evidentiraju posebno i dodjeljuje im se novi inventurni broj.

U knjigovodstvenim evidencijama nisu evidentirani lokalni i nekategorisani putevi za čije upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu je Općina nadležna u skladu sa Zakonom o cestama FBiH. U 2023. godini izvršena su ulaganja u rekonstrukciju cesta u iznosu od najmanje 944.986 KM koja također nisu knjigovodstveno evidentirana kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava. Ulaganja u sanaciju i izgradnju objekata i infrastrukture koja je u nadležnosti Općine i kojim ona upravlja izvršena u 2023. godini u iznosu od najmanje 460.589 KM također nisu knjigovodstveno evidentirana u okviru stalnih sredstava i njihovih izvora. **Zbog navedenog stalna sredstva i izvori sredstava nisu realno iskazani.**

Na poziciji zemljišta značajan iznos odnosi se na vrijednost ekspropriiranog zemljišta u tekućoj i ranijim periodima, a za koje Općina provodi postupak eksproprijacije u skladu sa propisima.

U okviru pozicije zgrada (81.623.177 KM) između ostalog evidentirana je vrijednost zgrade Općine i ulaganja u istu, ulaganja u objekte mjesnih zajednica, sportsko-rekreacione centre, vrijednost garaža, te dio poslovnih prostora za koje su riješeni imovinsko-pravni odnosi i u zemljišno-knjžni izvatu upisana Općina kao nosilac prava raspolaganja. Dio imovine Općine je na osnovu odluka Vijeća dato na upravljanje JP Lokom.

Ocenjom postupanja po preporukama iz prethodnog izvještaja utvrdili smo da je Općina u ranijem periodu u poslovnim knjigama evidentirala dio poslovnih prostora (103 od 214 prostora). Po okončanju postupka utvrđivanja vlasništva nad poslovnim prostorima i upisom Općine u zemljišno-knjžni izvadak kao nosioca prava raspolaganja, evidentirani su poslovni prostori a na osnovu procjene vrijednosti od komisije za procjenu nekretnina. Međutim, 2022. godine Općinski sud Sarajevo je Općini vratio dostavljenu dokumentaciju kao neprovodivu zbog promjene zakonske regulative, zbog čega nisu nastavljene dalje aktivnosti. U aktu Općinskog suda navedeno je da je stupanjem Zakona o građevinskom zemljištu FBiH⁴³, odnosno Zakona o stvarnim pravima FBiH⁴⁴ prestao da važi Zakon o nacionalizaciji najmanjih zgrada i gradskog građevinskog zemljišta iz 1958. godine, te je vraćena dokumentacija kao neprovodiva. **Prema obrazloženju odgovorne osobe, nadležna služba zbog navedenog, odnosno zbog promjene zakonske regulative, ne može provoditi postupke dalje uknjižbe poslovnih prostora, te će se uknjižba izvršiti u postupcima harmonizacije ili uspostave novog predmjera kada se za to steknu potrebni uslovi.**

Prema prezentiranim podacima nadležne općinske službe, Općina raspolaže određenim stanovima za koje je Kantonalni stambeni fond Sarajevo u ranijem periodu donio potvrde o vlasništvu stana. Naime, ovi stanovi su u skladu sa Zakonom o napuštenim stanovima i Zakonom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova vraćeni Općini na raspolaganje, a odnosi se na stanove za koje nije podnesen zahtjev za povrat od nosioca stanarskog prava, koji nisu imali zakonske nasljednike ili nisu otkupljeni u postupku privatizacije. Prema prezentiranom pregledu nadležne službe Općina raspolaže sa 106 stanova od kojih je 61 stan koji su dati u zakup licima po zaključenim ugovorima na osnovu Odluke o davanju u zakup stanova⁴⁵, 28 stanova je zapečaćeno a 17 ih je devastirano. Odlukom je definisano da se iznajmljivanje stanova kojima raspolaže Općina vrši putem javnog oglasa a konkursnu proceduru provodi komisija Vijeća za dodjelu stanova, koja donosi odluku o dodjeli stana. Na osnovu odluke zaključuje se ugovor sa korisnikom na period do tri godine, s mogućnosti produženja ukoliko korisnik redovno izmiruje zakupninu i plaća komunalne usluge. Odlukom je definisano da se stanovi mogu dodijeliti za korištenje i od načelnika neposrednom dodjelom. Visina naknade za zakup stana utvrđena je u visini od 1 KM do 3,50 KM/m². Prema prezentiranoj evidenciji za jedan stan Općina je u zemljišno-knjžnom izvatu upisana kao vlasnik.

⁴³ „Sl. novine FBiH“, br. 25/03, 16/04 i 67/05

⁴⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 66/13, 100/13 i 32/19 – odluka Ustavnog suda FBiH

⁴⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 19/14

Stanovi nisu knjigovodstveno evidentirani ni bilansno ni u vanbilansnoj evidenciji, a prema obrazloženju, nisu uknjiženi u evidenciju gruntovnih knjiga zbog zakonske regulative, te je potrebno donošenje propisa kojim bi se regulisali imovinsko-pravni odnosi ili kroz provođenje postupka harmonizacije.

Na poziciji sredstava u pripremi iskazan je iznos od 2.700.000 KM a odnosi se na ulaganje Općine u izgradnju objekta „Gimnazija Dobrinja i V Gimnazija“ u ranijem periodu. Naime, Općina je za izgradnju ovog objekta 2007. godine zaključila sporazum sa Ministarstvom obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo. Sporazumom je definisano da je Općina kao sufinansijer realizacije ovog projekta obavezna da vlasništvo nad objektom i zemljištem ispod objekta bez naknade prenese na Kanton Sarajevo - Ministarstvo koje će bez daljnje saglasnosti Općine upisati pravo vlasništva nad objektom Gimnazija, zemljištu ispod objekta i zemljištu koje služi za redovitu upotrebu objekta u evidencije Općinskog suda u Sarajevo. **Shodno tome, konstatujemo da je u knjigovodstvenim evidencijama Općine na sredstvima u pripremi evidentirano ulaganje Općine u izgradnju spomenutog objekta iz ranijeg perioda, iako se taj objekat koristi već duži period i za koji je u ranijem periodu izdata upotrebna dozvola.⁴⁶** Općina je poduzela određene aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa sa nadležnim kantonalnim institucijama u vezi sa ovim objektom, koje još nisu okončane.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023., odnosno do 23. 12. 2023. godine⁴⁷ Općina je bila u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava. Odredbe propisa koje se odnose na revalorizaciju stavljenе su van snage izmjenama iz 2023. godini. Općina je u decembru 2023. godine izvršila revalorizaciju stalnih sredstava uključujući i sredstava nabavljena u 2023. godini, iako to nije bilo predviđeno važećim propisima. Revalorizacija je izvršena sistemski a ukupan efekat revalorizacije iznosio je 14.581.184 KM. Prema pisanom obrazloženju Općina nije imala mogućnost da izdvoji sredstava nabavljena u 2023. godini, s obzirom da se amortizacija stalnih sredstava obračunava na mjesecnom nivou, odnosno kada se unesu nabavljena sredstva u tom mjesecu nakon čega se ne može više ništa raditi u prethodnom mjesecu. Zbog navedenog stalna sredstva su precijenjena, a budući da nije izvršena revalorizacija za 2022. godinu odvojeno, efekte na finansijske izvještaje nismo u mogućnosti izmjeriti.

Ne možemo potvrditi knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava jer knjigovodstveno nisu evidentirane ceste, a za ulaganja u cestovnu i ostalu infrastrukturu koja je u nadležnosti Općine u iznosu od najmanje 1.405.574 KM nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava. Efekti na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *knjigovodstveno evidentirati ulaganja u cestovnu i drugu infrastrukturu iz nadležnosti Općine s ciljem realnog iskazivanja stalnih sredstava u finansijskim izvještajima;*
- *nastaviti aktivnosti na rješavanju i utvrđivanju statusa poslovnih prostora i stanova i u skladu s konstatovanim knjigovodstveno evidentirati njihovu vrijednost na odgovarajućim pozicijama;*
- *nastaviti aktivnosti prema nadležnim kantonalnim institucijama kako bi se okončalo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i način knjigovodstvenog evidentiranja izvršenih ulaganja u izgradnju objekta „Gimnazija Dobrinja“ i „V gimnazija“ koji je u upotrebi već duži period.*

⁴⁶ Rješenjem nadležne općinske službe iz 2010. godine (pravosnažno od 29. 10. 2010. godine) investitorima Ministarstvu obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo i Općini Novi Grad Sarajevo dato je odobrenje za upotrebu školskog objekta „Gimnazija Dobrinja i V gimnazija“ sa sportskom dvoranom i pasareлом

⁴⁷ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 15.219.946 KM od čega su kratkoročne tekuće obaveze (7.946.242 KM) i kratkoročna razgraničenja (7.271.787 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze za tekuće transfere (3.654.941 KM) i prema dobavljačima (3.487.219 KM). U okviru obaveza za tekuće transfere iznos od 3.524.112 KM odnosi se na obaveze za realizaciju mjera podrške energetski siromašnim domaćinstvima/kućanstvima za koja su sredstva doznačena iz Budžeta FBiH. Značajan dio obaveza potvrđili smo tokom revizije ili su one potvrđene putem izvoda otvorenih stavki.

Kratkoročna razgraničenja najvećim dijelom odnose se na razgraničenja po osnovu potraživanja po izdatim fakturama i rješenjima, a manji dio se odnosi na razgraničenja po osnovu neutrošenih namjenskih sredstava.

6.2.4 Izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2023. godine iskazani su izvori stalnih sredstava u iznosu od 111.787.685 KM, od čega se na izvore stalnih sredstava odnosi 101.160.811 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 4.163.369 KM.

Izvori sredstava nisu realno iskazani jer nisu sva ulaganja u stalna sredstva evidentirana kao uvećanje vrijednosti stalnih sredstava (opisano u tački 6.2.2.1 Izvještaja). Također, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više je iskazan za iznos priznatih, a neutrošenih namjenskih prihoda iz ranijih godina (naknade za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i sredstava doznačena od drugih nivoa vlasti za realizaciju projekata). Naime, ova sredstva su se priznavala kao prihod perioda i nisu se prenosila na kratkoročna razgraničenja (tačka 6.1.3. Izvještaja).

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH utvrđena je obaveza da se za provođenje popisa imovine i obveza formiraju komisije za popis, kao i da se pri utvrđivanju sastava komisija treba voditi računa da osobe koje su materijalno ili financijski zadužene za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovoditelji ne mogu biti određeni u povjerenstvo za popis tih sredstava.

Rješenjem načelnika od 27. 11. 2023. godine imenovana je Centralna popisna komisija, kao i komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara mjesnih zajednica i ostalih općinskih objekata. Uputstvo za rad popisnih komisija i obavljanja priprema za popis doneseno je 21. 11. 2023. godine, a komisija je svoj Plan rada usvojila 25. 12. 2023. godine.

Rješenjem o imenovanju komisije za popis stalnih sredstava imenovana je stručna savjetnica za izvršenje budžeta za predsjednicu komisije, što nije u skladu s odredbama Zakona.

Zaključkom načelnika 31. 1. 2024. godine usvojen je Izvještaj Centralne popisne komisije, te je prihvaćen prijedlog izvještaja komisije za popis potraživanja i obaveza i prijedlog za rashod komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara. Zaključkom je zadužena komisija za rashodovanje stalnih sredstava Općine da provede aktivnosti vezane za rashodovanje i uklanjanje stalnih sredstava prema listama predloženim od komisije.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je komisija za popis stalnih sredstava izvršila naturalni popis sredstava, osim zgrada i zemljišta. U prilogu izvještaja data je lista stalnih sredstava predloženih za rashod, te prijedlog da se sva rashodovana sredstava fizički uklone. Međutim, nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršeno usklađivanje njihovog knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

U izvještaju o popisu potraživanja nije utvrđena struktura potraživanja, niti je dat osvrt na stanje potraživanja i koje aktivnosti su poduzete za naplatu tih potraživanja. Komisija je navela da je utvrdila da postoje potraživanja koja su starija od 5 godina a odnose se na naknade po osnovu prirodnih pogodnosti- rente, naknade za oslobođanje obaveze izgradnje skloništa, naknada za zauzimanje javnih površina i sl., te je od nadležnih službi tražila analizu istih. S tim u vezi nadležna služba je poništila određena rješenja za rentu u iznosu od 354.878 KM, potraživanja za dodijeljeno zemljište u iznosu od 16.720 KM, te je dat prijedlog da se potraživanja starija od 5 godina preknjiže na uslovna iz razloga jer ista nije moguće otpisati, odnosno isknjižiti jer su predmet legalizacije i završetka postupka dobijanja građevinske dozvole (ukupno iznos 287.671 KM). Napominjemo da smo uvidom u prezentirane izvode otvoreni stavki prema kupcima utvrdili da je značajan dio vraćen nepotpisan ili je izvršen povrat zbog nepoznatog primaoca. Komisija nije izvršila ocjena naplativosti potraživanja posebno za sumnjiva i sporna potraživanja koja se odnose na raniji period, niti je dat prijedlog za preknjižavanje potraživanja koja su starija od šest mjeseci na sumnjiva i sporna potraživanja.

Komisija za popis stalnih sredstava dala je prijedlog za rashodovanje stalnih sredstava radi neispravnosti, dotrajalosti, neekonomičnosti opravke i sl. ukupne nabavne vrijednosti u iznosu od 105.313 KM. Revizijom smo utvrdili da su ova stalna sredstva rashodovana i isknjižena, prije nego je izvršeno uništenje, prodaja ili poklanjanje, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama Općine.

Na datum bilansa nije izvršen cjelovit popis stalnih sredstava i kratkoročnih potraživanja, a isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstva izvršeno je prije fizičkog uništenja, zbog čega konstatujemo da nije izvršeno usklajivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava i potraživanja. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama Općine.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje stalnih sredstava i potraživanja, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primice i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 44.690.394 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 47.065.554 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom u iznosu od 2.375.160 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 14.314.863 KM, dok je na kraju godine iznosilo 11.939.703 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 1.476.824 KM od čega se na uslovna potraživanja po osnovu naknade za rentu odnosi 1.082.010 KM, uslovna potraživanja za uređenje građevinskog zemljišta (145.299 KM) i na uslovna potraživanja za oslobođanje naknade za skloništa (134.008 KM).

Prema prezentiranoj dokumentaciji dio ovih potraživanja odnosi se na naknade za rentu u postupcima legalizacije iz ranijeg perioda, a koji su zaključcima nadležne službe prekinuti radi rješavanja „prethodnog pitanja“ odnosno zbog neriješenih imovinsko – pravnih pitanja koji su preduslov za dalje rješavanje predmeta ili nije upotpunjeno potrebnom dokumentacijom.

U 2023. godini je na osnovu odluke o usvajanju popisa i prijedloga popisne komisije izvršeno preknjižavanje iz bilanske u vanbilansnu evidenciju rješenja po osnovu naknade za rentu, oslobođanja od izgradnje skloništa i tehničkog prijema, a koja su starija od 5 godina i ne mogu se otpisati jer su predmet legalizacije, u iznosu od 287.671 KM (naknade za rentu 138.832 KM, za skloništa 134.008 KM i tehnički pregled 15.281 KM). Nije nam prezentirana dokumentacija da je Općina uspostavila sveobuhvatnu evidenciju o ovim potraživanjima s podacima o predmetu, po kojem osnovu iz kojeg perioda datiraju, te statusu predmeta i razlog neizvjesnosti naplate.

Ocjena ishoda sporova nije vršena, te uslovna potraživanja i obaveze po osnovu sudskih sporova u toku nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *vršiti procjenu ishoda sudskih sporova u toku i shodno procjeni evidentirati uslovna potraživanja i potencijalne obaveze po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji.*

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki Općine za 2023. godinu načelnik je donio 27. 1. 2023. godine kojim je planirano ukupno 37 postupaka u vrijednosti od 19.040.159 KM⁴⁸. Plan javnih nabavki izmijenjen i dopunjen više puta tokom godine, po osnovu donešenih posebnih odluka o pokretanju postupaka javne nabavke, i izmjena procijenjene vrijednosti nabavke i datuma provođenja postupka. Nadležne općinske službe su dostavljale zahtjeve za dopunu odnosno izmjenu plana javnih nabavki na koje je načelnik davao saglasnost, te su isti uvršteni u Plan javnih nabavki i objavljeni na e-portalu.

Nakon izmjena i dopuna plana javnih nabavki ukupno planirani iznos nabavki roba, usluga i radova iznosi je 31.720.776 KM. Za značajan dio otvorenih postupaka planirano je zaključivanje okvirnih sporazuma.

Tabelarni pregled planiranih i realizovanih postupaka javne nabavke i revidirani uzorak:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki za 2023. godinu ⁴⁹		Realizovano u 2023. godini		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Vrijednost planiranih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost provedenih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovora
1	2	3	4	5	6	7
Otvoreni postupak	92	29.580.166	65	20.240.352	7	7.216.986
Konkurentski zahtjev	40	1.121.160	21	602.223	3	187.249
Pregovarački postupak bez objave obaveštenja	6	238.861	2	43.470	1	37.421
Aneks II	5	120.100	5	113.586	0	0
Direktni sporazum	127	660.488	92	456.411	8	54.698
UKUPNO	270	31.720.776	185	21.456.043	19	7.496.354

Prema prezentiranim podacima, dio postupaka javne nabavke za projekte vodovodne i kanalizacione mreže nije pokrenut jer je u toku pribavljanje saglasnosti od nadležnog kantonalnog javnog preduzeća KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo u čijoj je nadležnosti navedena infrastruktura i koje je uslovljeno drugim radovima npr. proširenje ceste ili zbog određenih usaglašavanja planiranih projekata. Za ove postupke nije izvršeno usaglašavanje i izmjene Plana.

U nastavku teksta smo opisali značajnije revidirane postupke javne nabavke i realizaciju ugovoru u kojima smo uočili određena odstupanja u odnosu na zaključene ugovore.

⁴⁸ Vrijednost iskazana sa PDV-om

⁴⁹ planirane javne nabavke uključujući sve izmjene i dopune plana javnih nabavki, a svi iznosi u tabeli su iskazani sa PDV-om

Odlukom načelnika od 22. 5. 2023. godine pokrenut je **otvoreni postupak javne nabavke za izvođenje radova na rekonstrukciji, održavanju, popravki ulica lokalnih puteva, trgova, parkinga i mostova**. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke iznosila je 1.700.000 KM, a predmet nabavke podijeljen je na dva lota (Lot 1 iznos 845.000 KM i Lot 2 iznos 855.000 KM). Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena. Tenderskom dokumentacijom je predviđeno potpisivanje okvirnog sporazuma na dvije godine sa jednim ponuđačem, da će cijene radova ostati fiksne tokom realizacije sporazuma i maksimalno trajanje pojedinačnih ugovora 100 kalendarskih dana od uvođenja izvođača u posao. Tendersku dokumentaciju preuzeo je 15 pravnih lica, a dostavljena je po jedna ponuda za oba lota. Komisija za javne nabavke ocijenila je da ponude za oba lota ispunjavaju formalno-pravne uslove i dala preporuku načelniku za potpisivanje okvirnog sporazuma. Okvirni sporazumi su potpisani 13. 7. 2023. godine i to za Lot 1 sa dobavljačem „MGBH“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 844.354 KM i za Lot 2 sa „Orman“ d.o.o. Kiseljak u vrijednosti od 852.341 KM.

Na osnovu sporazuma za LOT 1 zaključen je Ugovor 18. 9. 2023. godine u ukupnoj vrijednosti iz okvirnog sporazuma a na osnovu mišljenja Instituta za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, koji vrši stručni tehnički nadzor. Lot 1 uključuje sanaciju cca 2305 m puta, sanaciju cca 300 m pješačke staze i izgradnju jednog potpornog zida na ukupno 16 lokacija, tj. ulica. Ugovoren je rok za izvođenje radova 100 kalendarskih dana, koji počinje teći od dana uvođenja izvođača u radove, što se konstatuje upisom u građevinski dnevnik. Izvođač radova na Lot-u 1 uveden je u posao 27. 9. 2023. godine, te je rok za završetak radova bio 4. 1. 2024. godine. Na osnovu zahtjeva Izvođača za produženje roka od 28. 12. 2023. godine Općina je u Obavijesti o produženju roka za izvođenje radova od 4. 1. 2024. godine, između ostalog navela, da se odobrava produženje roka za period 60 dana do trenutka obustave radova i perioda trajanja zimske sezone uz uslov da se steknu uslovi za izvođenje radova i završetak radova na rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže na određenim lokacijama. Ukupno u 2023. godini evidentirani su izdaci po ovom osnovu u iznosu od 282.585 KM što predstavlja 33% ugovorene vrijednosti. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su fakturisane cijene u skladu sa ugovorenim, a privremene situacije su ovjerene od nadzornog organa.

Ugovor za Lot 2 je potписан 11. 9. 2023. godine u ukupnoj vrijednosti iz okvirnog sporazuma. Izvođač radova uveden je u posao 19. 9. 2023. godine, a rok završetka radova je 28. 12. 2023. godine. Ovim ugovorom obuhvaćena je sanacija cca 2505 m ceste, izgradnja potpornog zida cca 50 m i sanacija prilaza cca 100 m, a predviđeni su radovi na 22 lokaliteta tj. ulice. Na osnovu zahtjeva izvođača radova za produženje roka od 28. 12. 2023. godine, Općina je u obavijesti od 29. 12. 2023. godine iz istih razloga kao i kod izvođača radova za Lot 1, odobrio produženje roka za 25 dana u periodu trajanja zimske sezone. Po ovom ugovoru u 2023. godini evidentirani su izdaci u iznosu od 346.324, što predstavlja realizaciju od 41 % ugovorene vrijednosti. Uvidom u uzorak utvrdili smo da su fakturisane cijene u skladu sa ugovorom i fakture su ovjerene od nadzornog organa.

Okvirni sporazum za izvođenje radova na rekonstrukciji, održavanju, popravki ulica lokalnih puteva, trgova, parkinga i mostova zaključen je u julu 2023. godine, na osnovu kojeg su zaključeni ugovori za realizaciju radova polovinom septembra, odnosno nakon dva mjeseca, a izvođač je uveden u posao krajem septembra. S obzirom na period zaključenja okvirnog sporazuma, vrstu radova i građevinsku sezonu, nisu poduzete sve aktivnosti da se ugovor zaključi blagovremeno. Shodno tome, ne možemo potvrditi da je u potpunosti do potrebe izmjene ugovorenih odredbi došlo zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti.

Otvoreni postupak nabavke za izvođenje radova na **izgradnji memorijalnog kompleksa na brdu Žuč (Golo brdo)** - centralno spomen obilježje „Krlila slobode“ pokrenut je Odlukom načelnika od 6. 4. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 539.000 KM, a kriterij za izbor najpovoljnijeg ponuđača je najniža cijena. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzeo 20 zainteresiranih ponuđača, a izmjene i dopune tenderske dokumentacije preuzeo je pet pravnih lica. Ponudu je dostavio jedan ponuđač i to „EKO TEH“ d.o.o. Sarajevo, s kojim je zaključen ugovor 2. 6. 2023. godine u vrijednosti 537.696 KM. Ugovoren rok za izvođenje radova je 120 dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Navedeni projekat realizuje se u saradnji Ministarstvom za boračka pitanja Kantona Sarajevo i Fondom kantona Sarajevo za zaštitu i održavanje globalja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida koji je i finansirao izradu Idejnog projekata. Izvođač radova uveden je u posao tek 2. 10. 2023. godine (četiri mjeseca od zaključivanja ugovora) što je konstatovano u građevinskom dnevniku. U 2023. godini po ovom ugovoru realizovano je 209.242 KM. Prema prezentiranom obrazloženju, razlog značajnog protoka vremena od dana uvođenja izvođača u radova od dana zaključivanja ugovora jer nije bilo obezbijeđeno napajanje električnom energijom. Također, navedeno je da se radi o kompleksnom projektu te je izvršeno i usaglašavanje učesnika u gradnji prije početka izvođenja radova. U saradnji sa „Elektroprivredom BiH“ d.d. Sarajevo osigurana je izgradnja trafostanice nakon čega su stekli uslovi za uvođenje izvođača u posao.

Otvoreni postupak nabavke za izvođenje radova na investicionom održavanju stadiona Otoka pokrenut je Odlukom načelnika od 11. 8. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 1.245.000 KM, te je planirano zaključivanje okvirnog sporazuma. Utvrđili smo da je u Planu javni nabavki okvirni plan pokretanja predmetne nabavke bio 18. 5. 2023. godine, što ukazuje da postupak nije pokrenut blagovremeno u skladu sa planom. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 7 pravnih lica, a izmjene i dopune tenderske dokumentacije preuzeo je njih 12. Dostavljena je jedna ponuda i to grupe ponuđača „Dinalsa“ d.o.o. Sarajevo (voditelj konzorcija) i „Pejkom“ d.o.o. Beograd u vrijednosti od 1.244.995 KM. S obzirom da je pristigla jedna ponuda nije provedena planirana e-aukcija, te je sa navedenim izvođačem 4. 10. 2023. godine zaključen Okvirni sporazum na period od 2 godine. Sporazumom je definisano da će se za realizaciju projekta zaključivati pojedinačni ugovori a maksimalni period trajanja pojedinačnog ugovora je 120 dana od uvođenje izvođača u posao. **U 2023. godini nije zaključen nijedan pojedinačni ugovor. Prema obrazloženju odgovorne osobe, pojedinačni ugovor nije zaključen i nije započela realizacija projekta zbog vremenskih prilika jer temperature za ugradnju nove trave treba da bude stabilna, kontinuirano iznad 10 stepeni celzijusa sve dok traju radovi, te se očekuje početak radova sredinom marta 2024. godine.**

Otvoreni postupak nabavke za izvođenje radova na izgradnji objekta Sportsko rekreacionog centra „Dobrinja“ sa otvorenim bazenom III faza pokrenut je Odlukom načelnika od 10. 3. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 1.450.000 KM. Tendersku dokumentaciju preuzeo je 20 pravnih lica, a dostavljena je jedna ponuda „Unigradnja“ d.d. Sarajevo u vrijednosti od 1.448.223 KM. Sa navedenim ponuđačem je 26. 4. 2023. godine zaključen Ugovor o izvođenju radova. Ugovoren je rok za izvođenje radova 6 mjeseci od dana uvođenja izvođača u posao. Stručni nadzor nad realizacijom ovog ugovora vrši Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo. U 2023. godini po ovom ugovoru realizirano je 1.125.412 KM. Izvođač radova uveden je u posao 26. 5. 2023. godine, a do okončanja revizije radovi nisu završeni. Naime, Općina je u toku godine više puta dala saglasnost za prolongiranje roka izvođenja radova na zahtjev izvođača i uz mišljenje nadzornog organa. Aktom Općine od 5. 12. 2023. godine prolongiran je ugovoren rok za 45 dana (do 10. 1. 2024. godine) a razlog je jer zbog bezbjednosti posjetilaca bazena u periodu 1.7. do 15. 9. 2023. godine nije bilo moguće izvoditi radove u kotlovnici i na krovu objekta, te zbog produženja rokova isporuke od strane inostranih proizvođača rashladnih uređaja i pumpi. Dalje, Općina je 20. 2. 2024. godine odobrila produženje roka za 60 kalendarskih dana zbog nemogućnosti priključenja instalacije dodatne hlorne stanice dok se ne izvrši pražnjenje instalacije bazenske tehnike koja je prilagođena zimskom režimu rada, te zbog kašnjenja u isporuci jedne rashladne mašine. Nakon toga, aktom od 22. 3. 2024. godine prolongiran je rok za još 30 dana zbog kašnjenja u priključenju prirodnog gasa, kao energenta potrebnog za finalno puštanje u rad ugrađene opreme (kotlovnica, sanitarni bojleri), a u obrazloženju za prolongiranje roka navedeno je da zbog nedostatka stručnog osoblja od JKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo zaduženih za kontrolu provođenja protivpožarnih mjera, ovo preuzeće nije u mogućnosti izvršiti priključenje prirodnog gasa. **Shodno tome, radovi nisu okončani u ugovorenom roku, a Općina je uz saglasnost nadzornog organa više puta prolongirala rokove za izvođenje radova.**

Otvoreni postupak nabavke za izvođenje radova **na izgradnji vodovodne distributivne mreže u ulici Butilska u zoni rezervoara „Donji Mihaljevići“** pokrenut je Odlukom načelnika od 20. 4. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 959.400 KM, te je planirano zaključivanje okvirnog sporazuma. Prvobitno planirana vrijednost ovog projekta je bila 600.000 KM, a prema obrazloženju, nakon izrade glavnog projekta i definisanog predmjera radova nadležna općinska služba izvršila je analizu cijena radova i preporučila izmjenu Plana javne nabavke. Navedeno je da je prilikom izrade i ovjere glavnog projekta KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo proširen obuhvat vodovodne mreže u dodatnim krakovima što je uticalo na povećanje količina radova a samim tim i vrijednost radova. Planom javnih nabavki iz januara 2023. godine planiran je postupak javne nabavke u iznosu od 800.000 KM, a izmjenama plana javnih nabavki povećana je procijenjena vrijednost na 959.400 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu je preuzeo 20 pravnih lica, a ponude je dostavilo njih 4. Nakon provedene e-aukcije sa grupom ponuđača „Manjo“ d.o.o. Sarajevo i „Balegem“ d.o.o. Gradačac 14. 7. 2023. godine zaključen je Okvirni sporazum na period od 2 godine u vrijednosti od 952.510 KM, a definisano je da će se zaključivati pojedinačni ugovori o izvođenju radova. Prvi pojedinačni Ugovor o izvođenju radova zaključen je 22. 9. 2023. godine u vrijednosti 831.195 KM, a ugovoren rok za izvođenje radova je 120 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao. Izvođač radova uveden je u posao 11. 10. 2023. godine, što je konstatovano upisom u građevinski dnevnik. U 2023. godini po ovom ugovoru realizirano je 190.302 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji, Općina je 6. 3. 2024. godine dala saglasnost za produženje ugovorenog roka, na osnovu zahtjeva izvođača i uz mišljenje nadzornog organa da je opravdan razlog za produženje roka (zbog izrade priključaka i spoja novopolожenog cjevovoda od KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, koji su u skladu sa Uredbom o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, kao davalac usluge jedini ovlašteni izvoditi te radove). Navedeno je da se rok za produženje radova ne može precizirati zbog dinamike izvođenja radova koji su u nadležnosti KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, te se u ovoj fazi produžava za 60 kalendarskih dana.

Otvoreni postupak nabavke za izvođenje radova **na izgradnji separatne kanalizacione mreže u ul. Atife Karalić Čikma i dijelovima ulice Atife Karalić i Bosanskih kraljeva** pokrenut je Odlukom načelnika od 27. 2. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 400.000 KM, te je planirano zaključivanje okvirnog sporazuma. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, istu su preuzela 22 zainteresirana ponuđača, a ponude su dostavila tri ponuđača. Nakon e-aukcije 13. 6. 2023. godine je sa „Harysco“ d.o.o. Sarajevo zaključen Okvirni sporazum na period od 2 godine u vrijednosti od 338.103 KM, a definisano je da će se zaključivati pojedinačni ugovori o izvođenju radova. Prvi pojedinačni Ugovor o izvođenju radova zaključen je 13. 7. 2023. godine u iznosu od 199.971 KM, a ugovoren rok za izvođenje radova je 72 kalendarska dana od dana uvođenja izvođača u posao. Izvođač radova uveden je u posao tek 11. 10. 2023. godine, što je konstatovano upisom u građevinski dnevnik. U 2023. godini po ovom ugovoru realizirano je 186.193 KM. Prema prezentiranom obrazloženju, zbog vremenskih prilika radovi po prvom pojedinačnom ugovoru koji su u završnoj fazi obustavljeni su 9. 11. 2023. godine, te se nastavak očekuje početkom građevinske sezone.

Plan javnih nabavki predstavlja akt kojim se detaljno planira potrošnja javnih sredstava provođenjem postupaka nabavke propisanih Zakonom o javnim nabavkama, koji se donosi na osnovu usvojenog budžeta kojim se odobravaju sredstva za nabavke. U Planu treba poći od definisanih potreba, planiranih sredstava i potrebnih uslova za izvođenje građevinskih radova kako bi se postupci pokretali blagovremeno te proveli u periodu kada su planirani. U određenim slučajevima postupci nisu pokrenuti u planiranom roku pokretanja, niti se vodilo računa o građevinskoj sezoni. Ugovorima o izvođenju radova nije definisan rok za uvođenje izvođača u posao, a u pojedinim slučajevima zaključivanje ugovora na osnovu okvirnog sporazuma, kao i period od potpisivanja ugovora do uvođenja u posao je neprimjereno dug (od jednog do četiri mjeseca od zaključivanja ugovora) i van građevinske sezone. Navedeno je imalo za posljedicu kašnjenje i prolongiranje rokova za izvođenje radova u odnosu na rokove utvrđene ugovorima.

S obzirom na to da su se prolongirali ugovori rokovi ili da nisu započete aktivnosti na realizaciji projekta zbog građevinske sezone, ne možemo potvrditi da je u svim slučajevima do potrebe za produženjem ugovorenih rokova došlo zbog okolnosti koje ugovorni organ nije mogao predvidjeti. U odabranom uzorku, od ugovorenih 3.344.889 KM, u revidiranoj godini realizovani su radovi u iznosu od 1.940.514 KM ili 58%, a koji nisu okončani.

Zbog navedenog konstatujemo da prilikom planiranja i provođenja postupaka javne nabavke za izvođenje radova na rekonstrukciji i izgradnji cesta, vodovodnih, kanalizacionih i ostalih objekata u pojedinim slučajevima nisu osigurani svi preduslovi za realizaciju projekata niti se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, što je imalo za posljedicu da su se produžavali ugovoreni rokovi i da ugovori nisu završeni u ugovorenim rokovima. Zbog toga nisu se poštovali ugovoreni rokovi kako bi se realizovali kada su planirani i efikasno, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima FBiH.

Preporuka:

- *prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki osigurati ispunjenost preduslova za izvođenje radova, voditi računa o građevinskoj sezoni, te ugovorima utvrditi rok za uvođenje radova kako bi se realizirali u godini kada su planirani.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Sudski sporovi

Prema prezentiranim pregledima, protiv Općine pokrenuti su sudske postupke u iznosu od 6.241.416 KM, te su donesene presude u iznosu 56.070 KM za koje su u toku žalbeni postupci. Općina je podnijela tužbe u iznosu od 10.685 KM, donesene su sudske presude u vrijednosti 34.170 KM i pravosnažne sudske presude 8.764 KM.

Sporovi u kojima je Općina tužena najvećim dijelom odnose se na imovinsko-pravne odnose, od kojih je vrijednost najznačajnija po tužbi Radojević Snježana i dr. protiv Općine i RTV BiH za naknadu za zemljište ili utvrđivanje prava vlasništva na zemljištu koje je izuzeto 1969. godine, a vrijednost spora je 4.700.000 KM. Po ovoj presudi Općinski sud u Sarajevu je u oktobru 2023. godine donio prvostepenu presudu kojom se odbija tužba, nakon čega je uložena žalba te je Općina u februaru 2024. godine dala odgovor na žalbu. Drugi značajniji postupak odnosi se na tužbu Jošilo Siniša i Miran vrijednosti spora 2.500.000 KM na ime naknade štete za zemljište koje je izuzeto od ranijih vlasnika 1982. godine. Ovaj postupak je prekinut od Općinskog suda Sarajevo, a trenutno se nalazi na rješavanju na Kantonalmogu suda u Sarajevu. Dio sporova se odnosi za naknadu nematerijalne štete zbog ujeda pasa latalica.

Uslovna potraživanja i obaveze po osnovu sudske postupke koji su u toku nisu evidentirana u okviru vanbilansne evidencije (preporuka data u tački 7. Izvještaja).

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Općina je 28. 6. 2024. godine dostavila komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: neraspoređenim viškom prihoda nad rashodima, kratkoročnim potraživanjima, stalnim sredstvima, planiranjem rashoda i izdataka na pozicijama propisanim analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike, transakcijskim računima koji su otvoreni izvan Jedinstvenog računa trezora, godišnjim popisom, javnim nabavkama, sudske rješenjem o izvršenju po osnovu naknade za gubitak prava korištenja zemljišta, kao i ostalim nalazima za koje su date preporuke u Izvještaju.

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj informaciju i dostavljenu dokumentaciju o Ugovoru o vansudskoj nagodbi po sudsakom rješenju o izvršenju po osnovu naknade za gubitak prava korištenja zemljišta, koji je zaključen u maju 2024. godine.

Prihvatili smo dio komentara koji se odnosi na utvrđeni iznos naknade vijećnicima (paušala), prijedlog da se u preporuci navede da Služba za poslove općinskog vijeća podnese inicijativu za usklađivanje akata kojima se ove naknade uređuju, kao i komentar u vezi sa formulacijom preporuke koja se odnosi na uspostavljanje interne revizije. Djelimično smo prihvatili i inkorporirali u Izvještaj komentar koji se odnosi na period priznavanja rashoda po osnovu okončane situacije za izvedene radove na rekonstrukciji stambenog objekta kolektivnog stanovanja u ulici Nusreta Prohića, jer je dostavljena relevantna dodatna dokumentacija, dok komentar koji se odnosi na period knjigovodstvenog evidentiranja rashoda i izdataka iz 2022. godine nije imao uticaj na izmjenu nalaza.

Ostale komentare nismo prihvatili jer nisu prezentirane nove činjenice i dokumentacija koja bi imala uticaja na izmjenu nalaza, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- Za više iskazani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima navedeno je da je knjigovodstvo uspostavljeno na način da osigurava jasno i transparentno izvještavanje o namjenskim sredstvima, da je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da se prihodi i primici koji nisu iskorišteni prenose u budžet naredne godine te da su računovodstvene politike akt nižeg reda navedenog Zakona. Istimemo da nije osporen namjenski utrošak ovih sredstava nego način njihovog knjigovodstvenog evidentiranja, te da se Zakonom o budžetima u FBiH ne definišu računovodstvene procedure, nego je utvrđeno da se one uređuju drugim aktima, odnosno propisima koji čine okvir finansijskog izvještavanja za budžetske korisnike. Ovim propisima uređeno je da se neutrošena namjenska sredstva na kraju godine prije izrade godišnjeg obračuna preknjižavaju na vremenska razgraničenja.
- Obrazloženje da su obaveze iz 2022. knjigovodstveno evidentirane u 2023. jer se u godini na koju se odnose nisu mogle stvoriti obaveze preko iznosa utvrđenih Budžetom za te namjene nismo prihvatili, jer su ove obaveze stvorene u 2022. godini, a rashodi i izdaci nisu priznati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja.
- Za potraživanja je navedeno da ona nemaju uticaj na finansijski rezultat, da za određene kategorije potraživanja budžetskih korisnika ona nisu jasno definisana te da Općina nastoji sva potraživanja zadržati u evidencijama što je duže moguće, jer naplata potraživanja ne podrazumijeva samo sudske izvršene postupke, nego i druge vidove naplate. Komentar nije imao uticaj na izmjenu nalaza jer smo revizijom utvrdili da se dio potraživanja odnosi na ona za koja su iscrpljene sve mogućnosti naplate i za koja su donešena rješenja o obustavi izvršnog postupka, zbog čega su kratkoročna potraživanja u finansijskim izvještajima više iskazana.
- U vezi s načinom knjigovodstvenog evidentiranja u cestovnu i ostalu infrastrukturu koja je u skladu s propisima data u nadležnost jedinicama lokalne samouprave navedeno je da smatraju da ceste nisu stalno sredstvo Općine niti bilo kojeg drugog organa javne vlasti i predstavljaju javno dobro. Dalje, navedeno je da je Zakonom o stvarnim pravima utvrđeno šta su javna dobra i da o njima vodi brigu i upravlja i za to odgovara određeni subjekt javnog prava (Federacija, kanton, grad ili općina), što se određuje posebnim zakonom kojim će se utvrditi sticanje svojstva općeg ili javnog dobra, kao i prestanak tog svojstva te način upisa ovih dobara u zemljišne knjige. S obzirom na to da na nivou Federacije nije donezen navedeni propis, trenutno nije regulisao pitanje upisa ceste i druge javne infrastrukture u zemljišne knjige. U komentaru je navedeno i da je aktima nižeg reda federalnog i kantonalnog nivoa improvizirano regulisano pitanje upravljanja i održavanja po kategorizaciji cesta, ali ne i druge javne infrastrukture. Stoga se ova infrastruktura ne može smatrati stalnim sredstvom u vlasništvu općine jer njima ne može raspolagati niti je na njima moguće izvršenje jer nisu uknjižene. Također, istaknuto je da su javna i opća dobra stvari izvan pravnog prometa te se njihov status ne može regulisati knjigovodstveno budući da je zakonodavac propustio riješiti ovo pravno pitanje, te da zbog svega navedenog ove izdatke planira i evidentira na poziciji 615000 (kapitalni transferi).

Ovaj komentar nismo prihvatili budući da se nalaz i preporuka dati u Izvještaju u ovom dijelu ne odnose na pitanje vlasništva nad cestovnom i drugom infrastrukturom, niti na pitanje statusa kao javnog ili općeg dobra, nego na pitanje knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih ulaganja koja se na njih odnose i uspostavljanje računovodstvenih evidencijskih o njima. Istočemo da su odredbama Zakona o principima lokalne samouprave FBiH utvrđeni poslovi iz nadležnosti Općine, a Zakonom o cestama FBiH utvrđeno je da poslove upravljanja, građenja, rekonstrukcije, održavanja i zaštite lokalnih cesta i ulica vrše nadležni općinski ili gradski organi. Također, propisima koji čine okvir finansijskog izvještavanja za budžetske korisnike u FBiH priznavanje stalnih sredstava nije izričito uslovljeno prethodno riješenim pitanjima koja su navedena u komentaru. Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike u okviru klase 0 – stalna sredstva, predviđena su konta za knjigovodstveno evidentiranje ostalih objekata (uključujući objekte cestovne infrastrukture), ulaganja u tuđa stalna sredstva, kao i vanbilansna evidencija u koju se knjigovodstveno evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti. Smatramo da ova ulaganja ne predstavljaju nepovratna davanja drugim korisnicima u kapitalne svrhe (kapitalni transfer). Navedeno ima i veću značajnost imajući u vidu visinu sredstava koja se godinama izdvajaju za ove namjene, a evidentiraju se kao rashod perioda bez uvećanja vrijednosti stalnih sredstava, čime se gubi trag značajnih ulaganja.

- Za poslovne prostore i stanove kojima Općina raspolaže navedeno je da stupanjem na snagu Zakona o stvarnim pravima FBiH iz 2013. godine organi nemaju osnova za provođenje postupka uknjižbe poslovnih prostora i stanova, tako će se uknjižba poslovnih prostora i stanova u gruntovne knjige izvršiti u postupku sistemske harmonizacije za katastarske općine na kojima se nalaze nekretnine. Međutim, s obzirom na to da Općina ima kontrolu nad korištenjem ovih objekata, kao i da ih daje u zakup, smatramo da navedeno ne predstavlja prepreku za njihovo knjigovodstveno evidentiranje (kao što je navedeno i u prethodnoj tački).
- Za transakcijske račune putem kojih se izvršavaju uplate i isplate kantonalnih sredstava korisnicima boračko-invalidske i socijalne zaštite i koji nisu otvoreni u okviru Jedinstvenog računa trezora, navedeno je da je data preporuka neprovodiva sa aspekta jedinice lokalne samouprave jer se radi o poslovima koji su na Općinu preneseni sa Kantona i iz čijeg budžeta se osiguravaju sredstva za njihovu isplatu. Navedeno je da se ovo pitanje ne može riješiti bez viših nivoa vlasti i bez izmjene propisa. Komentar nismo prihvatili jer se nalaz i preporuka ne odnose na način obavljanja ovih poslova, nego je konstatovano da ovi računi nisu uključeni u Jedinstveni račun trezora, a samim tim se poslovne promjene po ovom osnovu ne evidentiraju u Glavnoj knjizi. Istočemo da je Zakonom o trezoru u FBiH utvrđeno da sistem Glavne knjige trezora treba da osigura evidenciju svih transakcija i poslovnih aktivnosti u skladu sa propisanim kontnim planom i na nivou propisanih klasifikacija.
- U vezi nalaza i osnova za mišljenje o usklađenosti, da prilikom planiranja i provođenja postupaka javnih nabavki nisu osigurani svi preduslovi, da se nije vodilo računa o građevinskoj sezoni, kao i da nisu okončani radovi u ugovorenim rokovima, zbog čega nije postupljeno po principu efikasnosti, Općina je navela da je procedura realizacije kapitalnih projekata jako komplikovana, te da, u skladu s propisima, kontinuirano radi na njenom unapređenju. U komentaru je navedeno da Zakonom o javnim nabavkama nije utvrđena obaveza utvrđivanja rokova za uvođenje izvođača u posao i da smatraju da bi uvođenje ovog roka dodatno usložnilo već vrlo složen postupak građevinskih radova u javnom sektoru, te da nadzorni organ organizuje i provodi sve postupke oko uvođenja u posao. Dat je osvrt i na odredbe Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije kojim je propisano da tenderska dokumentacija sadrži rok za isporuku ili izvođenja radova, kao i rok za početak izvođenja radova, ako je moguće. S tim u vezi istaknuto je da je nemogućnost preciznog definisanja rokova za uvođenje izvođača u posao posljedica složenih procedura vezanih za ishodovanje odobrenja za izgradnju, rješavanja imovinsko-pravnih odnosa. Naveli su da se najveći broj projekata realizuje putem okvirnih sporazuma koji sami po sebi ne utvrđuju ugovor o radovima u bilo kojem obimu, pa na taj način nastoje da aktivnosti za realizaciju projekata rade paralelno. Dalje, istakli su da je navedeni iznos realizacije u izvještaju puno veći u smislu ugovorenih poslova jer, da bi se ugovor zaključio, moraju biti osigurana sredstva, te je teško u toku jedne godine uskladiti ugovoreno i realizovano.

Uz obrazloženje nije prezentirana dokumentacija koja bi imala uticaja na izmjene nalaza. Dato obrazloženje ne možemo prihvati jer smo utvrdili da u odabranom uzorku prilikom planiranja nije uzeta u obzir građevinska sezona, zbog čega su u pojedinim slučajevima radovi obustavljeni, kasno uvođenje izvođača u radove od dana zaključivanja ugovora, odstupanja u realizaciji zaključenih ugovora i prolongiranje ugovorenih rokova.

Napominjemo da smo u osnovi za mišljenje i nalazima naveli iznos odabranog uzorka ukupno ugovorene vrijednosti radova po zaključenim ugovorima i realizaciju po tim ugovorima, za koje smo utvrdili odstupanja u realizaciji i koji nisu okončani u ugovorenim rokovima i u periodu kada su planirani.

Preporuka za utvrđivanje roka za uvođenje u radove u zaključenim ugovorima data je jer smo revizijom konstatovali u pojedinim slučajevima značajan protok vremena od dana zaključivanja ugovora do početka izvođenja u radove, zbog čega se ugovori ne realizuju u godini kada su planirani i u utvrđenim rokovima, niti je osigurano efikasno korištenje javnih sredstava. Dio ugovora nije realizovan, odnosno prolongirani su rokovi zbog vremenskih prilika i jer se nije vodilo računa o građevinskoj sezoni. U vezi komentara da je navedeno posljedica složenih procedura vezanih za ishodovanje odobrenja za izgradnju, rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, skrećemo pažnju da su to preduslovi koji se trebaju ispuniti prije zaključivanja ugovora o izvođenju radova.

- Općina je navela da obračun poreza i doprinosa za rad u komisijama vrši u skladu s mišljenjem Federalnog ministarstva finansija koji je dostavljen Savezu gradova i općina FBiH i koji se slaže sa njihovim postupanjem po ovom pitanju, tj. da se vrši obračun poreza i doprinosa na dohodak po osnovu samostalne djelatnosti.

Komentar nismo prihvatali jer je Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima definisano da se naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na propisani način.

- vezano za angažman lica na privremenim ili povremenim poslovima putem ugovora o djelu navedeno je da nalazi nisu opravdani. Istaknuto je da je zbog objektivnih razloga i povećanog obima poslova zbog novih zakonskih rješenja od drugih nivoa vlasti bilo neophodno i opravdano angažovati lica po osnovu ugovora o djelu u Službi za boračka pitanja, rad, socijalna pitanja i zdravstvo. Navedeno je i da je činjenica da se radi o poslovima za koja su sistematizovana radna mjesta u ovoj Službi, ali zbog blagovremenog i zakonitog postupanja organa uprave prema iskazanim zahtjevima građana da je to bio jedini način za organizaciju kako bi ispunili svoje obaveze. S tim u vezi, ističemo da se u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima u FBiH ugovori o djelu zaključuju za obavljanje određenog posla, kao što je izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., odnosno koji ne zahtijevaju kontinuitet u izvršenju.
- Pravobranilaštvo je dalo komentar da ne postoji zakonska osnova za procjenu ishoda sudske sporova. S tim u vezi napominjemo da obaveza procjene ishoda sudske sporova nije jasno utvrđena zakonima, ali sudske sporove koje vodi Općina protiv drugih lica i koji se vode protiv Općine predstavljaju poslovne događaje koji otvaraju mogućnost za uticaje na sredstva i izvore sredstava (uslovna potraživanja i obaveze). Navedeno ima značajnost jer ove informacije treba uzeti u obzir prilikom planiranja budžeta i kako bi se rashodi i obaveze po osnovu sudske sporova i rješenja o izvršenju mogli planirati na osnovu realnih pokazatelja i priznati u izvještajnom periodu na koji se odnose.
- U vezi sa zaključenim sporazumom sa JP Lokom d.o.o. Sarajevo (u dalnjem tekstu: JP Lokom), navedeno je da se iz njegovih odredbi može zaključiti da se radi o izvršavanju nadležnosti jedinice lokalne samouprave, a ne o pružanju usluga. Istaknuto je da je Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH propisao da se određeni stručni i upravni poslovi mogu povjeriti na izvršavanje drugim pravnim licima kada se time postiže efikasnije ostvarivanje određenih prava i obaveza građana i pravih lica. S tim u vezi, nadležnosti Općine su definisane Zakonom o principima lokalne samouprave i drugim zakonskim i podzakonskim aktima te je za izvršavanje utvrđenih nadležnosti osnovano JP Lokom koje obavlja poslove od javnog društvenog interesa (sanacija udarnih rupa, održavanje fontana, spomenika i sl.), odnosno izvršava nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Ističemo da u izvještaju nije osporeno obavljanje ovih poslova putem JP Lokom, već se nalaz i preporuka odnosi na način realizacije i evidentiranja ovih rashoda budući da kapitalni i tekući transferi predstavljaju nepovratna davanja, a u zaključenim sporazumima uređena su međusobna prava i obaveze između Općine i JP Lokom, kojim su definisane obaveze izvršavanja određenih radova, odnosno pružanja usluga, koje su shodno zakonskim propisima oporezive. S tim u vezi napominjemo da Općina kao osnivač JP Lokom putem transfera daje sredstva u nepovratne svrhe, tj. za finansiranje rada preduzeća koje predstavlja nepovratno davanje i koje nije osporeno, ali davanja za koja je obavezno izvršiti određenu uslugu ne predstavljaju tekući ili kapitalni transfer.

U komentaru su data i dodatna obrazloženja u vezi sa određenim nalazima i preporukama. U vezi sa neplaniranim prihodom za realizaciju projekta pomoći energetski siromašnim domaćinstvima navedeno je da su se primljeni neplanirani prihodi u ranijem periodu unesili u Budžet u proceduri njegovih izmjena i dopuna, te da zaključak o prihvatanju i raspoređivanju tih sredstava nije donesen zbog toga što su sredstva kasno doznačena iz Budžeta FBiH i zbog obima posla u vezi s realizacijom ovog transfera. U vezi rješavanja imovinsko-pravnih pitanja za ulaganja u objekat Gimnazija Dobrinja i V Gimnazija iz ranijeg perioda, dostavljena je dokumentacija koja potvrđuje da je Općina podnijela u aprilu 2024. godinu apelaciju Ustavnog судu FBiH u odnosu na Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo, zbog povrede principa lokalne samouprave, a navedeno je i da su u saradnji sa kantonalnim institucijama poduzete aktivnosti koje nisu okončane i istaknut je problem neusklađenosti propisa na nivou Kantona.

Navedeno je i da će Općina u narednom periodu poduzeti aktivnosti po preporukama koje se odnose na: unos mapi procesa u aplikaciju PIFC, planiranje transfera za sportska udruženja na poziciji transfera neprofitnim organizacijama, sačinjavanje analize iskaza uz finansijske izvještaje sa svim propisanim elementima, te da će nastaviti na procesu analize potraživanja iz prethodnih godina i usaglašavanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Reviziju Općine Novi Grad Sarajevo obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, i Zijada Brajić – članica tima.

Voditeljica tima

Vildana Hadžović, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju finansijsku reviziju
institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović, s.r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

OBRAZAC GIB

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo

Identifikacijski broj: 4200422060000

šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Potrošačka jedinica-glava: Općina Novi Grad Sarajevo

Operativni broj: 0_____

Organizacioni broj: 0_____

Sjedište potrošačke jedinice: Sarajevo

Fukcionalni kod: 0_____

Fond: 0_____

Pojedinačni obrasci: X

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja : od 01.01 do 31.12.2023.

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
		2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+35)	200	50.138.000	39.352.935	49.564.019	-10.785.065	78,5%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	29.005.000	25.488.617	28.252.615	-3.516.383	87,9%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	#DIV/0!
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203					#DIV/0!
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204					#DIV/0!
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205					0 #DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	#DIV/0!
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207					0 #DIV/0!
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9=10)	208	0	0	0	0	#DIV/0!
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209					#DIV/0!
11	714000	Porez na imovinu (11=12)	210	10.650.000	7.697.123	10.753.897	-2.952.877	72,3%
12	714100	Porez na imovinu	211	10.650.000	7.697.123	10.753.897	-2.952.877	72,3%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212					0 #DIV/0!
14	716000	Porez na dohodak	213	1.150.000	1.163.458	970.503	13.458	101,2%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	17.205.000	16.628.036	16.528.215	-576.964	96,6%
16	719000	Ostali porezi	215					0 #DIV/0!

17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	15.093.000	11.110.069	13.893.009	-3.982.931	73,6%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	1.380.000	1.241.425	1.229.598	-138.575	90,0%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	1.380.000	1.241.425	1.229.598	-138.575	90,0%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219				0	#DIV/0!
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222				0	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224				0	#DIV/0!
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	13.611.000	9.817.683	12.467.015	-3.793.317	72,1%
27	722100	Administrativne takse	226				0	#DIV/0!
28	722200	Sudske takse	227				0	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	1.550.000	1.338.456	1.559.702	-211.544	86,4%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	9.501.000	5.935.233	8.563.323	-3.565.767	62,5%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	2.540.000	2.531.734	2.332.510	-8.266	99,7%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	20.000	12.260	11.480	-7.740	61,3%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232				0	#DIV/0!
34	723000	Novčane kazne	233	102.000	50.960	196.396		
35	777000	Drugi tekući prihodi	234				0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	6.040.000	2.754.249	7.418.395	-3.285.751	45,6%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	140.000	138.693	138.428	-1.307	99,1%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	670.000	672.887	2.783.808	2.887	100,4%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238				0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	5.230.000	1.942.670	4.496.159	-3.287.331	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240				0	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241				0	#DIV/0!

43		R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242	54.958.180	41.884.697	35.849.398	-13.073.483	76,2%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	9.600.000	9.356.868	8.516.398	-243.132	97,5%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	8.350.000	8.207.273	7.132.678	-142.727	98,3%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	1.250.000	1.149.595	1.383.720	-100.405	92,0%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	875.000	862.532	751.645	-12.468	98,6%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	5.517.000	5.140.009	4.099.317	-376.991	93,2%
49	613100	Putni troškovi	248	30.000	24.827	27.325	-5.173	82,8%
50	613200	Izdaci za energiju	249	980.000	964.227	689.947	-15.773	98,4%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	600.000	596.883	509.661	-3.117	99,5%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	220.000	210.863	199.923	-9.137	95,8%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	100.000	59.924	72.848	-40.076	59,9%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	200.000	159.088	228.042	-40.912	79,5%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	910.000	882.570	167.787	-27.430	97,0%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	67.000	59.175	79.980	-7.825	88,3%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	2.410.000	2.182.451	2.123.804	-227.549	90,6%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	13.779.820	12.548.300	10.780.505	-1.231.520	91,1%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	1.470.000	1.202.004	1.759.842	-267.996	81,8%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	6.138.820	5.677.351	3.741.753	-461.469	92,5%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	1.925.000	1.731.601	1.640.271	-193.399	90,0%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	2.516.000	2.459.411	2.560.086	-56.589	97,8%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	1.440.000	1.217.868	901.567	-222.132	84,6%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	290.000	260.067	176.986	-29.933	89,7%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	25.136.360	13.976.988	11.701.533	-11.159.372	1
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	25.136.360	13.976.988	11.701.533	-11.159.372	55,6%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0	#DIV/0!
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0	#DIV/0!
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270				0	#DIV/0!
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0	#DIV/0!

75	616000	Izdaci za kamate (76+....+79)	274	0	0	0	0	0	#DIV/0!
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275					0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276					0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277					0	#DIV/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278					0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	50.000				0.0%	
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	-4.820.180	-2.531.762	13.714.621	2.288.418	52,5%	
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					0	#DIV/0!
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0	#DIV/0!
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283					0	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284					0	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285					0	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	5.806.820	3.931.743	8.217.488	-1.875.077	67,7%	
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	2.220.240	2.142.972	2.501.063	-77.268	96,5%	
89	821200	Nabavka građevina	288	1.987.970	1.211.194	4.772.693	-776.776	60,9%	
90	821300	Nabavka opreme	289	641.900	428.160	444.337	-213.740	66,7%	
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290					0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291					0	#DIV/0!
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	956.710	149.417	499.395	-807.293	15,6%	
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	5.806.820	3.931.743	8.217.488	-1.875.077	67,7%	
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)= UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-10.627.000	-6.463.505	5.497.133	4.163.495	60,8%	
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297					0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299					0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300					0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301					0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303					0	#DIV/0!

105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305						0 #DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306						0 #DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307						0 #DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308						0 #DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309						0 #DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310						0 #DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311						0 #DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313						0 #DIV/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315		0	0	0	0	0 #DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316						0 #DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317						0 #DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318						0 #DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320						0 #DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321						0 #DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322						0 #DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	0	0	0	0	#DIV/0!
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324						0 #DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325						0 #DIV/0!
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326						0 #DIV/0!
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327						0 #DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328						0 #DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329						0 #DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	0	0	0	0	0	#DIV/0!
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-10.627.000	-6.463.505	5.497.133	4.163.495	60,8%	

133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	60.765.000	45.816.440	44.066.886	-14.948.560	75,4%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	18.728.950	16.768.546	16.501.894	-1.960.404	89,5%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	18.218.950	16.405.152	15.885.032	-1.813.798	90,0%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	160.000	150.925	126.670	-9.075	94,3%
137	013	Opće usluge	336	235.000	159.209	155.984	-75.791	67,7%
138	014	Osnovno istraživanje	337				0	#DIV/0!
139	015	liR Opće javne usluge	338				0	#DIV/0!
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	25.000	23.261	279.208	-1.739	93,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340				0	#DIV/0!
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	90.000	30.000	55.000	-60.000	33,3%
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	#DIV/0!
144	021	Vojna odbrana	343				0	#DIV/0!
145	022	Civilna odbrana	344				0	#DIV/0!
146	023	Inostrana vojna pomoć	345				0	#DIV/0!
147	024	liR Odbrana	346				0	#DIV/0!
148	025	Odbrana n. k.	347				0	#DIV/0!
149	03	Javni red i sigurnos t(150+.....+155)	348	4.119.070	3.611.464	1.305.174	-507.606	87,7%
150	031	Policjske usluge	349				0	#DIV/0!
151	032	Usluge protipožarne zaštite	350	3.624.070	3.246.494	1.091.253	-377.576	89,6%
152	033	Sudovi	351	335.000	304.391	213.921	-30.609	90,9%
153	034	Zatvori	352				0	#DIV/0!
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	#DIV/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	160.000	60.580		-99.420	37,9%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	12.541.040	7.707.949	6.162.792	-4.833.091	61,5%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	240.000	234.867	233.482	-5.133	97,9%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	825.000	816.791	779.175	-8.209	99,0%
159	043	Gorivo i energija	358				0	#DIV/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	950.000	779.593	671.715	-170.407	82,1%
161	045	Transport	360	10.526.040	5.876.699	4.478.420	-4.649.341	55,8%
162	046	Komunikacije	361				0	#DIV/0!
163	047	Ostale industrije	362				0	#DIV/0!
164	048	liR Ekonomski poslovi	363				0	#DIV/0!
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364				0	#DIV/0!
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	3.386.980	2.039.498	2.191.008	-1.347.482	60,2%
167	051	Upravljanje otpadom	366	1.222.000	1.050.326	743.118	-171.674	86,0%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	1.618.600	547.806	1.340.090	-1.070.794	33,8%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368				0	#DIV/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369				0	#DIV/0!
171	055	liR Zaštita životne sredine	370				0	#DIV/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	546.380	441.366	107.800	-105.014	80,8%

173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+....+179)	372	11.398.140	6.835.383	8.549.487	-4.562.757	60,0%
174	061	Stambeni razvoj	373	630.000	159.981	559.383	-470.019	25,4%
175	062	Razvoj zajednice	374	820.000	485.632	458.711	-334.368	59,2%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	3.496.420	1.929.787	1.132.226	-1.566.633	55,2%
177	064	Ulična rasvjeta	376	408.770	374.806	475.059	-33.964	91,7%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377				0	#DIV/0!
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	6.042.950	3.885.177	5.924.108	-2.157.773	64,3%
180	07	Zdravstvo (181+....+186)	379	60.000	3.750	3.890	-56.250	6,3%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380				0	#DIV/0!
182	072	Vanbolničke usluge	381				0	#DIV/0!
183	073	Bolničke usluge	382				0	#DIV/0!
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	60.000	3.750	3.890	-56.250	6,3%
185	075	liR Zdravstvo	384				0	#DIV/0!
186	076	Zdravstvo n. k.	385				0	#DIV/0!
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+....+193)	386	5.985.130	4.876.310	5.338.858	-1.108.820	81,5%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	1.514.260	1.252.682	1.196.249	-261.578	82,7%
189	082	Usluge kulture	388	1.405.870	786.492	677.218	-619.378	55,9%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	200.000	198.620	169.910	-1.380	99,3%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	400.000	392.015	396.498	-7.985	98,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	2.465.000	2.246.500	2.898.983	-218.500	91,1%
194	09	Obrazovanje (195+....+202)	393	1.820.000	1.559.143	1.968.203	-260.857	85,7%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	200.000	96.100	120.309	-103.900	48,1%
196	092	Srednje obrazovanje	395				0	#DIV/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397				0	#DIV/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398				0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	665.000	587.551	1.087.091	-77.449	88,4%
201	097	liR Obrazovanje	400				0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401	955.000	875.493	760.803	-79.507	91,7%
203	10	Socijalna zaštita (204+....+212)	402	2.725.690	2.414.397	2.045.580	-311.293	88,6%
204	101	Bolesti i hendikepiranost	403	470.000	467.999	315.000	-2.001	99,6%
205	102	Starost	404	85.000	82.164	54.922	-2.836	96,7%
206	103	Naslijednici	405				0	#DIV/0!
207	104	Porodica i djeca	406	490.000	441.750	418.000	-48.250	90,2%
208	105	Nezaposlenost	407	350.000	305.351	103.182	-44.649	87,2%
209	106	Stanovanje	408				0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	718.090	579.094	758.323	-138.996	80,6%
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	612.600	538.039	396.153	-74.561	87,8%

U Sarajevu Certificirani računovođa Hadžić Fatima

Dana 20.02.2024. Broj dozvole: _____

Rukovodilac
M.P.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

MINISTARSTVO FINANSIJA KS
Nadležno ministarstvo

OPĆINA NOVI GRAD Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Novi Grad
Sjedište potrošačke jedinice

4200422060000

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	19.383.315	21.580.589	89,82
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	11.939.703	14.314.863	83,41
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	7.303.717	7.252.444	100,71
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	139.895	13.282	1.053,27
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	101.160.811	84.217.801	120,12
12	011000	Stalna sredstva	011	118.881.985	98.518.219	120,67
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	17.721.174	14.300.418	123,92
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	101.160.811	84.217.801	120,12
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	120.544.126	105.798.390	113,94

* 1 0 4 7 9 6 4 1 1 7 5 6 2 3 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 10479641175623

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	15.219.946	10.953.715	138,95
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	7.946.243	3.782.930	210,06
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papира	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	1.916	6.044	31,70
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	7.271.787	7.164.741	101,49
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	105.324.180	94.844.675	111,05
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	101.160.811	84.217.801	120,12
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	4.163.369	10.626.874	39,18
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	120.544.126	105.798.390	113,94

Sarajevo-Novi Grad, 08.02.2024.

Mjesto i datum

HADŽIĆ (ISMET) FATIMA

Certifikovani računovoda

SEMIR EFENDIĆ

Rukovodilac

0235/5
Broj dozvole

M.P.

033/291-244
Kontakt

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

MINISTARSTVO FINANSIJA KS
Nadležno ministarstvo

OPĆINA NOVI GRAD Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Novi Grad

Sjedište potrošačke jedinice

4200422060000 *

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2		3	4
I NOVČANI PRIMICI				
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	44.690.394
2	710000	Prihodi od poreza	451	25.488.617
3	720000	Neporezni prihodi	452	12.889.416
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	4.369.691
5	740000	Kapitalni transferi	454	1.942.670
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	44.690.394
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	43.007.633
16	611000	Plaći i naknade troškova zaposlenih	464	9.360.561
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	862.532
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	6.840.855
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	16.072.412
20	615000	Kapitalni transferi	468	9.871.273
21	616000	Izdaci za kamate	469	
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	4.057.921
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	4.057.921
24		Finansiranje (25+26)	472	0
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	47.065.554
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	-2.375.160
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	14.314.863
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	11.939.703

Sarajevo-Novi Grad, 08.02.2024.

Mjesto i datum

HADŽIĆ (ISMET) FATIMA

Certifikovani računovoda

SEMIR EFENDIĆ

Rukovodilac

0235/5
Broj licence

M.P.

033/291-244
Kontakt

Kontrolni broj: 158767259462

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
Općina Novi Grad Sarajevo
Općinski načelnik
Služba kabineta Općinskog načelnika
Broj: 02/02-04-375/24
Sarajevo, 28.6.2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Općine Novi Grad Sarajevo** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Novi Grad Sarajevo**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativnih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvredživanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Općine Novi Grad Sarajevo** i koje je pokrenula **Općina Novi Grad Sarajevo** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjana i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Općini Novi Grad Sarajevo** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

